İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

6. APRIL 1984
NUMMER: 28
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

TKSP, PPKK, TKEP ve TKP : Ne seçimler demokratikti, ne de demokrasiye geçildi

Seçimlerde cunta partileri 7 milyon oy kaybetti

25 Mart günü Türkiye'de yapılan yerel seçimlerde cuntanın üç partisi ANAP, MDP ve HP 6 Kasım'da almış oldukları oyların yüzde 42,5'unu kaybettiler. Boyalı basının seçim sonuçlarını Özal'ın "zaferi" diye ilan etmesine rağmen, ANAP'ın oy kaybı yüzde 9'u buldu. Buna karşılık 6 Kasım'da seçimlere sokulmayan SODEP, DYP ve RP yüzde 42 oranında oy aldılar. Öte yandan Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi ve Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi liderleri gazetemize verdikleri özel demeçlerde 25 Mart seçimlerinin sonuçlarını değerlendirdiler. Türkiye'de yasal çalışmaları yasaklanmış dört sol partinin genel sekreterleri, "Ne seçimler demokratikti, ne de bu seçimlerle Türkiye'de demokrasiye geçildi" dediler.

● Yazısı 3. ve 4. Sayfalarda

Askerlik çağındaki gençlerin örgütlenmesinde yeni ve ileri bir adım

FEBAG Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi kuruldu

Federal Almanya'daki askerlik çağındaki gençlerin ülkenin hemen her köşesinde oluşturdukları bedelli askerlik girişimlerinin eylemlerini bir eşgüdüme kavuşturmak amacıyla geçtiğimiz hafta Frankfurt'ta bir danışma toplantısı düzenlendi. Toplantının sonunda kısaca FEBAG diye anılan Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimleri adlı bir üst örgüt kurulmasına karar verildi.

● Yazısı 12. Sayfada

Erken emeklilik oyunu
Ümit Köseoğlu
Sayfa 7'de

Yerli-yabancı 10 bin OPEL işçisi 2 saat iş bıraktı ve yürüyüş yaptı

35 saat savaşımı uyarı grevleriyle sürüyor

Federal Almanya'da sendikal savaşımın ağırlığı 35 saatlik çalışma haftasında kilitlendi. İşverenler bunu "ilkesel" bir ödün olarak görüyor ve kesin bir dille reddediyorlar. Nitekim toplu sözleşme görüşmeleri de bu yüzden

Hollanda'da Kültür Haftası
Sayfa 8'de

•

Ortak Pazar çatırdıyor
Sayfa 10'da

•

Ostermarsch '84
Sayfa 15'te

Foto: Mehmet Ünal

resmen kesilmiş durumda. Buna karşılık 35 saatlik haftayı hayata geçirmek için sürdürülen savaşım işçi sınıfının da ötesine taştı, toplumun hemen bütün kesimlerinden yoğun bir destek görmeye başladı. Ama kuşkusuz caydırıcı güç gene işçi sınıfı. Geçtiğimiz haftalar uyarı grevlerinin tırmanışına tanık olundu. Özellikle 10 bin OPEL işçisinin iki saat süreyle işi bırakmaları ve Rüsselsheim'da bir gösteri yürüyüşü yapmaları etkili bir sendikal eylem olarak dikkati çekti. DGB sendikalarından edinilen bilgilere göre önümüzdeki günlerde uyarı grevleri yaygınlaşacak ve sürecek. Bu arada Ostermarsch eylemlerinde de 35 saatlik hafta istemi büyük ağırlık taşıyacak

Yazısı 13. sayfada

Hava dönüyor

Ahmet KARDAM

"Özal'ın zaferi"... "Solun hezimeti"... "Sağ partiler sol partileri ezdi geçti"... "Halk Özal'a güvenini gösterdi"...

Bizim boyalı basının ve batılı gazete ve ajanslarının 25 Mart yerel seçimlerini değerlendirişi işte böyle oldu. Gerçekleri başaşağı etmenin bu kadarı ve yalanın bu kadar kuyruklusu görülmemiştir. Ama öyle bir yaygara kopartıldı, öyle bir propaganda kampanyası yürüdü, gözlere öyle bir mil çekildi ki insanlar seçim sonucunda ortaya çıkan oy dağılımlarını bile göremez oldular. Ama artık yalan propaganda şokundan kurtulmanın ve gerçeklere ayık kafayla bakmanın zamanıdır.

Herşeyden önce şu **"sağ partiler"** ve **"sol partiler"** demagojisi üzerinde durmak gerekir. 25 Mart yerel seçimleri sağ partilerle sol partiler arasında yapılmadı. Bu seçimler generallerin, halkın şakağına silahı dayayıp meclise zorla sokturdukları üç parti ile, 6 Kasım'da seçimlere girmelerine izin verilmeyen SODEP, DYP ve RP arasında geçti. Sol partilerin hepsi yasaklanmıştı ve yönetici ve üyeleri hapishanelerde işkence altındaydı.

Halk, işte bu koşullarda, herhangi bir iktidar değişikliği olmayacağını bile bile, şu ya da bu ölçüde cuntaya karşı çıkan bu üç partiye oylarının yüzde 42'sini verdi. **Bu bir.** Faşist rejimin sahte muhalefet partileri olan MDP'yi ve HP'yi silip attı. **Bu iki.** Sırtını Amerika'ya ve generallere dayayan, iktidarda olmanın bütün avantajlarını sonuna kadar kullanan, halka karşı tehdit ve şantaja başvuran ve daha da önemlisi **"meydanı boş bulan"** Özal bile 700 binlik oy kaybına uğradı. **Bu da üç.**

Generallerin üç yıldan beri silip yok etmek istediği partiler arasında AP'nin uzantısı olan Doğru Yol Partisi ve MSP'nin devamı niteliğindeki Refah Partisi de yok muydu? Şimdi gericilerin ve boyalı basının bu gerçeği birden bire hasır altı edip, bu partilerin aldıkları oyları da Özal'ın ve Sunalp'ın aldığı oylara katarak **"sol ezildi"** diye zafer çığlıkları atmaya çalışması, elmalarla armutları toplayıp ayva diye yutturma hevesinden başka nedir?

Gönüller ferahlasın diye ortalığı tozpembe mi göstermeye çalışıyoruz? Hayır. Sadece bir gerçeğe işaret etmek istiyoruz. Seçimler öncesinde halka ortak bir çağrı yapan beş sol partinin, PPKK'nın, TİP'in, TKP'nin, TKEP'in ve TKSP'nin ve diğer demokrasi güçlerinin öngörülerinin büyük çapta gerçekleştiğini söylüyoruz. Bu partilerin halka açıkladıkları seçim hedefi, ANAP'ın, MDP'nin ve HP'nin toplam oylarının olabildiğince düşürülmesiydi; iktidarın hala gerçek sahibi olan generallerin halkın desteğine sahip olmadığı gerçeğinin böylece bir kez daha gözler önüne serilmesiydi. Ve işte 25 Mart yerel seçimleri yapıldı. Kasım ayındaki genel seçimlerde geçerli oyların **yüzde 99'unu,** evet tam da yüzde 99'unu almakla övünüp duran ANAP, MDP ve HP beş ay sonra geçerli oyların **ancak yüzde 57'sini** alabildiler. Bizim boyalı basının ortalığı velveleye vererek avaz avaz ilan ettiği **"zafer"** işte bundan ibarettir.

12 Eylül sabahından bu yana aşılan yolu yetersiz bulabiliriz. Niçin daha ileri gitmedik, diyebiliriz. Ama bugünkü Amerikan malı faşist diktatörlüğe karşı barış ve demokrasi için canları pahasına mücadele eden sol partilerin ve bütün ilericilerin ulaştıkları bu yeri görmemek olmaz. Evet, 25 Mart seçimleri sol partiler için bir zafer olmadı. Ama zaten kimse de önüne böyle akıl dışı bir hedef koymamıştı. Gerici güçler ve onların boyalı basını istediği kadar zafer çığlıkları atsın. 25 Mart seçimlerinden sonra geleceğe karamsarlıkla bakanlar biz değil, onlardır: Biz ise tam tersine, önümüzde çok çetin ama aydınlık bir yol görüyoruz ve halkın tek gerçek temsilcisi olan sol partilerin daha bir sıkı kol kola girmelerini istiyoruz.

Yel artık işçilerden ve emekçilerden yana, ilerici ve demokrat insanlardan yana esecek. 25 Mart seçimleri bunu da gösterdi. Hava dönüyor.

Iki seçim arasında 37 idam kararı daha verildi

Barış Derneği 7 yaşında ve 17 yöneticisi faşizmin zindanında

Yazısı 5. Sayfada

ŞU BİZİM TÜRKİYE

15 çeşit ithal peynirli Türkiye

Türkiye'ye ithal malı muz, çiklet, çocuk bezi, diş macunu, lüks araba, Neskafe ve benzerlerinden sonra, 15 çeşit ithal malı peynirin de girdiği ve mezecilerle büyük bakkallarda satılmaya başlandığı haber veriliyor. Fransız malı, Hollanda malı peynirler kilosu 2 bin 500, 3 bin 500 liradan müşteri bekliyorlar. Beyaz peynirin kilosunun 500-700 lira arası olduğu ve **"orta direk"**in kahvaltı masasından artık peynir ekmeğin de kalktığı şu günlerde ithal malı peynirlerin kimlerin masasını süsleyeceği merak ediliyor. Bu arada yurt dışındaki göçmen Türkiyeli göçmen işçiler de bir başka soruyu soruyorlar: Gönderdikleri dövizlerin nerelere ve hangi akılla harcandığı...

Bari bu işe yarasın

Türkiye gazeteleri Türk-Iş'in **"hayat kadınları"**nı örgütleyeceğini haber veriyorlar. Türkiye'de sayıları 360 bini aşan **"hayat kadını"** ve konsomatrislerin sendika üyesi olabilmeleri için Türk–Iş'in ilgili sendikası TOLEYIS harekete geçmiş. Şu günlerde işçi haklarını tekellere ve Özal faşizmine satmaktan başka iş yapmayan Türk-Iş yöneticileri, bari toplum kurbanları olarak vücutlarını satmak zorunda kalan kadınlarımızı örgütlesinler. Ola ki, bu kadınlardan utanır da biraz kıpırdanırlar.

AYAKKABILARLA KİTAPLAR YAN YANA

Teneşir tahtası üzerinde eğitim!

Evlerden getirilen yırtık pırtık kilimler toprak zemine serilmiş. Sıra yok, kara tahta yok, defter, kitap yerlere serilmiş. Masa yerine köy camiinden ödünç alınmış bir teneşir tahtası... Burası Siirt'in Kurtalan ilçesinin Akçaali köyü ilkokulu. Yıllardan 1984. Cumhuriyet hükümetleri tam 61 yıldır işbaşında ve işte burjuva hükümetlerin Türkiye'yi ulaştırdıkları düzey. Bu okuldan yetişen çocuklar Milli Eğitim Istatistikleri'nde "okuma yazma bilir, ilkokul mezunu yurttaş"lar arasında sayılacaklar.

Türkiye'mizden insan manzaraları

YÜZÜKLERİ TAKILDI

Erzurum çevresinde geçen yıl meydana gelen deprem faciasında nişanlısı ölen 19 yaşındaki Gülhanım, aile meclisinin kararıyla, nişanlısının henüz 13 yaşındaki kardeşi Osman Avcı ile nişanlandı. Anadolu'da kocası ölen kadının, kayınbiraderiyle evlendirilmesi töresi, nişanlılara kadar uzanarak hala yaşıyor. Gülhanım, nişanları takıldıktan sonra "Osman biraz büyüsün, öyle evleneceğiz" **derken, damat adayı 13 yaşındaki Osman** "Ne olup bittiğini bilmiyorum" **demekle yetindi. Gülhanım adlı genç kız,** "Zaten Bayram'lada yüzünü görmeden nişanlanmıştım, bari Osman'ın yüzünü gördüm" **diyerek kadere boyun eğmişliğini dile getirdi. Oysa fotoğraf herşeyi açıkça sergiliyor. Hiç bir yoruma gerek bırakmayacak kadar açık. Çocuk yaştaki damat şaşkın. Ne olup bittiğinin farkında bile değil. Ola ki** "Şu resim çekme işi bir bitse de gidip arkadaşlarımla oynasam" **diye düşünüyor. Gelinin düşünüp dile getiremediklerini ise resmi anlatıyor. Yeni bir şey değil besbelli ki duyup düşündükleri. Yüzlerce, binlerce gelinin, yüzlerce yıldır söylediği türküler gibi:** "Kara bahtım kem talihim" **ya da** "Ceviz oynamaya geldim odana, nişanın da bu mu derler adama?.." **Ve bu konuyla ilgili son bir hatırlatma, Cuntabaşı Evren'in ünlü Elazığ konuşması. Ne demişti Evren;** "12 Eylül'den sonra halkı ikna ettik, başlık parası gibi, yok beşik kertmesi gibi gerici adetleri terketmelerini sağladık..." **Iyi mi?**

ŞU "BİZİM" AVRUPA

Çiftetelli, döner kebap, dolma, göbek dansı

Avrupa'da da yayınlanan yüksek trajlı günlük Türkiye gazetelerinde her gün Almanlarla, Belçikalılarla, Hollandalılarla Türklerin nasıl kaynaşıp nasıl can ciğer kuzu sarması oldukları yolunda resimli haberler yayınlanır. Bu haberlerin yabancı düşmanlığı haberlerinin hemen yanına yerleştirilmesine de dikkat edilir. Bu gazetelerimiz, bir yandan yabancı düşmanlığına karşı bilinçsiz bir Avrupalı düşmanlığı körüklemeye çalışırlarken, bir yandan da Avrupalıların Türklere, Türk yemeklerine, çiftetelliye nasıl hayran kaldıklarını anlata anlata bitiremezler. Işte bir başlık "Böbingen'de dostluklar çiftetelli ile pekişti"... Bir başka başlık "Bonn'da Almanlar Türk yemeklerine bayıldılar" vs...vs... Iki kültürün karşılıklı tanışması kuşkusuz birbirini anlamaya yardımcı olur. Ama çiftetelliyle döner yeterli olsaydı, Avrupalıların hele Almanların 20 yıldır yedikleri yemek ve attıkları göbekle yabancı düşmanlığının izinin bile kalmaması gerekirdi. Üstelik bu yanlış yaklaşım bir başka yanlış eğitimi de kabartmakta. Batı Avrupa'daki milyonluk işçi kitlesinin kültürel etkinliklerini çiftetelli, döner kebabı, zeytinyağlı dolma, göbek dansı gibi "kültürel" olduğu kuşkulu etkinliklerin sınırlarının içine hapsetmek sonucunu doğuran bu eğilimle savaşmak gerek. Binlerce yıllık bir uygarlığın mirasçısı olan Türkiye halkları, müzikten, tiyatroya, şiirden sinemaya pek çok dalda uluslararası düzeyde ağırlık koyabileceği sanatçılara sahip. Bu yozlaştırıcı kültüre saldırıya bu sanatçılarla karşı koyabiliriz...

Seçim görevlisi ama seçme hakkı yok

Erlangen'de, 7 yıldan bu yana her seçimde seçim görevlisi olan Türkiyeli Cem Başak Alman seçmenlere yardımcı oluyor, oy pusulalarını nasıl kullanacaklarını anlatıyor, sandık görevlisi oluyor ama Federal Almanya'daki tüm yabancılar gibi, seçme hakkına sahip değil. Cem Başak 7 yıldır başında durduğu sandıklarda bir kez bile oy kullanamamış. **"Sorunlarımızı ancak biz çözüme kavuşturabiliriz. Bunun için de hiç değilse yerel seçimlerde seçme hakkımız olmalı"** diyen Türk seçim görevlisi, Federal Almanya'daki ve Avrupa'nın çoğu ülkesindeki gariplikllerin somut örneklerinden biri.

türün karşılaşıp tanışması kuşkusuz birbirini anlamaya | cı kültürü saldırıya bu sanatçılarla karşı koyabiliriz...

Bu da Türkiye mucizesi

"Japon mucizesi", "Brezilya mucizesi" "Güney Kore mucizesi" derken, bu da Türkiye mucizesi işte. Habere göre İzmir Kadifekale'de gecekonduda oturan 14 yıllık tekel işçisi Abdurrahman Baran, 16 bin lira aylık ücretle 16 kişilik bir aileyi geçindiriyor. Kasaba hiç uğramadıklarını, et olarak ancak iki ayda bir **"kelle"** alabildiklerini söyleyen Baran ailesinin evine hiç süt girmiyor ve günde 15 ekmek tüketiliyor. Ailenin tüm bireyleri ise sağ ve sıhhatteler... Mucize değil de ne?

Hayat boyu çalışmanın bedeli: 8 gram altın...

Satın alma gücü, her an değer kaybeden paraya göre değil de altına göre hesaplanırsa, Türkiye'de en yüksek aylık alan işçi emeklisi aylığıyla ancak 8 gram külçe altın satın alabiliyor. En düşük emekli aylığı olan 22 bin 490 lira ile ise ancak 5 gramdan biraz fazla altın alınabiliyor.

Altın karşılığına göre, emeklilerin eline geçen para son 10 yılda 6 misli değer kaybetti. 1974 yılında en yüksek emekli maaşı olan 3485 lirayı alan bir işçi emeklisi bu parayla 47 gram altın satın alabiliyordu.

Başka türlü söylenecek olursa, son on yılda, tüm emekçiler gibi, işçi emeklilerinin satın alma gücü de en az altı kat azalmış durumda.

Ekmeğe yetişebilene aşkolsun

Türkiye'de ekmek fiyatları son on yılda 26 kat arttı. 1974 yılında ekmeğin kilosu 270 kuruşken, 1984 yılında 30 liraya yükseldi. 1974 yılında asgari ücretle çalışan bir işçi aylık ücretin tamamıyla 444 kilo ekmek alabilirken 1984 yılında, net 11 bin 300 liralık asgari ücretle ancak 155 kilo ekmek alınabiliyor. Bırakalım ithal malı peyniri, Çikita muzu falan, Türkiye'de ekmek almaya yetişebilen emekçiye aşkolsun!

Fotoğraf: Mehmet Ünal

Oyun salonlarında çürüyen bir gençlik

Federal Almanya, Hollanda gibi işsizliğin yoğun, Türkiyeli işçi sayısının da fazla olduğu Avrupa ülkelerinde, olan en çok gençlere oluyor. 2 milyon 600 bin işsizle İkinci Dünya Savaşı sonrasının işsizlik rekorunu kıran Federal Almanya'da işsizlikten en fazla etkilenenler yabancılar; yabancılar arasında da Türkiyeliler, Türkiyeliler arasında da gençler...

Türkiyeliler arasında yüzde 20'i bulan işsizlik oranı, Türkiyeli gençler arasında yer yer yüzde 42'e kadar yükseliyor. Hollanda'da da işsiz sayısı 800 binin üzerinde, burada gençler, hele yabancı gençler işsizliğin ilk kurbanları. Bu durumda kahveler, oyun salonları, Avrupa'daki göçmen işçi çocuklarının, gençlerimizin günlerinin büyük bölümünü geçirdikleri yerler haline geliyor. Okuma, meslek eğitimi, çıraklık eğitimi yapma veya çalışma olanaklarından mahrum olan Türkiyeli gençler, buralarda gün öldürüp, sigara dumanları arasında kumardan esrara kadar kötü alışkanlıkları ediniyorlar. Köksüz, eğitimsiz, işsiz, geleceksiz bir kuşak, sorunlara bir an önce çözüm bulunmazsa, "Avrupa'nın yeni zencileri" *olmaya hazırlanıyor.*

Altun'un mezarında dostluk çiçekleri...

Geçtiğimiz yıl Ağustos ayı sonunda Türkiye'ye iadesini beklerken intihar eden ve geçtiğimiz günlerde, ölümünden sonra kendisine sığınma hakkı tanınan Cemal Kemal Altun'un Batı Berlin'deki mezarı taze çiçeklerle donandı. Yabancı düşmanlığına karşı eylem haftasında, yabancılar politikasının ve siyasal sığınma haklarının çiğnenmesinin bir sembolü haline gelen Altun'un mezarını ziyaret eden yabancı dostu demokrat Almanlar, Altun'un mezarına dostluk çiçekleri bıraktılar.

Türk şoför istemezmiş!

Son günlerde, Federal Almanya'da telefonla taksi isteme servisleri güç bir sorunla karşı karşıyalar. Telefonla taksi çağıran müşterilerin **"lütfen Alman şöför olsun"** veya **"yabancı şöför istemem"** veya daha kötüsü **"Türk şöför olmasın"** yolundaki emirleri gün geçtikçe artıyor. Taksi işletmeleri, yerine getirilmesi pratik güçlüklere yol açan böyle istekler karşısında çok kötü duruma düştüklerini, müşteri kaybetme veya yabancı şöförlerle bağlantılarını kesme ikilemiyle karşıkarşıya kaldıklarını bildiriyorlar.

Suçlu ölen işçiler mi?

Patron heryerde patron, kapitalist düzen heryerde aynı acımasız düzen... 16 Şubat'ta Gelsenkirchen'de dört Türkiyeli işçinin ölümüyle sonuçlanan maden kazasında işveren tarafının suçu olmadığı saptandı. Soruşturma komisyonu toprağın derinliklerine indikçe kaza ihtimalinin arttığını bunun doğal olduğunu bildirdi. Federal Almanya'da bunalımdaki kapitalist ekonominin her tökezleyişinin suçunu yabancılara, özellikle de Türkiyeli yabancı işçilere yüklemekte pek hünerli olan Alman egemen çevreleri bu defa yine de insaflı davranmışlar! "Suç ölen işçilerde" de diyebilirlerdi.

24 Mart'ta yapılan yerel seçimlerin gerçek galibi yalan üstüne kurulan faşist propaganda oldu

Yerel seçimlerde cunta partilerinin oy kaybı 7 milyon 250 bini aştı

- **25 Mart'ta yapılan yerel seçimlerde Özal'ın partisi yüzde 8,7 oy kaybederken, MDP ve HP de yüzde 70'den fazla oy kaybına uğradılar. Sunalp'in ve Calp'in partileri böylece oy tabanlarını bütünüyle yitirirlerken, 6 Kasım'da seçimlere sokulmayan SODEP, DYP ve RP toplam oyların yüzde 42'sini aldılar.**

Türkiye'de 25 Mart yerel seçimlerinin gerçek galibi yalan üzerine kurulu faşist propaganda oldu. Görece demokrat gazete ve yazarlardan sokaktaki vatandaşa kadar herkes, insanı serseme çeviren bir yalan bombardımanı altında Özal'ın 6 Kasım zaferini perçinlediğine, görülmemiş yeni bir zafer kazandığına, oylarını arttırdığına, halkın güvenine sahip olduğuna inandı ve inandırıldı. Bu yalan kampanyasını ilk başlatan Özal oldu. Gazeteler ilk yorumları yapıp Özal'ın **"büyük zafer"**ini ilan etmezden önce, seçim sonuçlarının kesinleşmesini beklemek zorunluğunu bile duymadılar.

7 milyon 300 binlik oy kaybı

Oysa Özal'ın bu yerel seçimlerde aldığı oylar, 6 Kasım seçimlerinde aldığı oylara kıyasla hem mutlak olarak hem de oransal olarak düşüş göstermişti. 6 Kasım'da 7 milyon 826 bin oy alan Özal, 25 Mart seçimlerinde ancak 7 milyon 140 bin kadar oy alabiliyordu. Aldığı oyların oranı ise yüzde 45,1'den yüzde 41,6'ya düşmüştü. Yani yılbaşından hemen önce fiilen göreve başlayan Özal, üç ayı bile bulmayan bir dönemde 700 bin dolayında (yüzde 8,7) oy kaybetmişti. Ama bu gerçeğin üzeri ısrarla örtülmeye çalışılarak seçim sonuçları **"Özal'ın zaferi"** olarak ilan edildi.

Muhalefetin durumu

25 Mart yerel seçimlerinin gerçek sonucunu görebilmek için yalnızca ANAP'ın oylarına bakmak da yanıltıcıydı. 25 Mart seçimlerinin, ne **"sağ"** ile **"sol"** arasında ne de ANAP'la **"diğerleri"** arasında yapılan bir seçim olmayıp cuntanın kurdurttuğu ve parlamentoya soktuğu üç parti ile 6 Kasım'da seçimlere sokulmayan partiler arasında bir seçim olduğunu seçimler öncesinde Özal bile kabul etmişti. O yüzden, 25 Mart seçimlerinin Özal için zafer olup olmadığı araştırılırken, bir de ANAP'ın, HP'nin ve MDP'nin aldıkları toplam oylara bakmak gerekiyordu.

6 Kasım seçimlerinden bu yana ANAP'ın kaybettiği 700 bin oya ek olarak, HP 3 milyon 700 bin (yüzde 71,2), MDP 2 milyon 850 bin (yüzde 70,4) oy kaybetmişti. Böylece bu üç partinin toplam oy kayıpları 7 milyon 300 bini, yani **yüzde 42,5**'u bulmaktaydı.

Yalanlar ve gerçekler

6 Kasım seçimlerine katılmalarına izin verilmeyen üç partiden SODEP 4 milyon (yüzde 23,6), DYP 2 milyon 300 bin (yüzde 13,3) ve RP 760 bin (yüzde 4,4) oy aldılar. Bağımsızların aldığı 212 bin (yüzde 1,2) oyla birlikte, parlamento dışında kalan partilerin aldıkları oy toplamı 7 milyon 300 bini (yüzde 42,6) buluyordu.

Özal seçimlerin hemen ardından, **"Parlamento içinde de, parlamento dışında da muhalefet kalmadı"** diyerek faşizmin tek parti modelini fiilen uygulama hevesinde olduğunu ilan etti. ANAP'ın başı bir bakıma haklıydı. Parlamento içinde MDP'nin ve HP'nin oluşturdukları **"şike"** muhalefet, gerçekten silinmişti. Bu iki parti, eğer genel seçimler yapılsa, parlamentoya tek bir milletvekili dahi sokamayacaklardı. Parlamento dışındaki yüzde 42,6'lık oy oranına sahip muhalefetin varlığını ise Özal kabul dahi etmiyor, onlara **"yerel muhalefet"** adını veriyordu.

25 Mart yerel seçimleri, cuntanın kurdurttuğu MDP'yi ve HP'yi tümüyle silerek bunların mecliste 187 sandalyeyi işgal eden temsilcilerinin **kendilerinden başka kimseyi** temsil etmediklerini ortaya çıkardı. Böylelikle, ilerici güçlerin 6 Kasım seçimlerinden bu yana tekrarladıkları bir gerçek, yani 6 Kasım seçimlerinin ve bu seçimlerle kurulan parlamentonun gayrimeşru olduğu gerçeği bir kez daha bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı.

OYA BAYDAR Yorum

Hitler iktidara yüzde 44'le gelmişti

TARİHİN garip bir rastlantısı, 12 Eylül rejiminin sivil atı Özal da, 6 Kasım seçimlerinde yüzde 45 oy aldı. Aradan 4,5 ay geçmeden yapılan yerel seçimlerde ise, oylarını yüzde 42 civarında tuttu. Şimdi yurt içinde, yurt dışında Türkiye'deki faşizmin destekçisi olan malum çevreler bu oy oranlarını kanıt göstererek ve **"İşte halk Özal'ı istiyor, onu hem de serbest oylarıyla seçti"** demeye getirerek, Türkiye'de olup bitenler ve rejimin niteliği üzerine kafa bulandırmaya çalışıyorlar. Daha önemlisi, kimi **"sol"** çevrelerde de **"seçim"** sözcüğü ve **"seçim havası"**, rejimin niteliğinin değişip değişmediği konusunda sorular yaratıyor. Ama daha da önemlisi, Türkiye halkının büyük bir kesimi, oy oranlarına, rakamlara, gövde gösterilerine, **"demokrasiye geçiliyor"** yaygaralarına ve bizzat sandığa gidip oy atma eylemine kandırılarak, faşizm maskeleniyor, anti-faşist savaşım bilinci bulanıklaştırılmaya, törpülenmeye çalışılıyor.

KAPİTALİST toplumlarda, hele hele Türkiye gibi görece geri ve bağımlı bir kapitalist düzenin bunalımlar içinde çırpındığı, bırakalım uzak tarihin kalıntılarını bir yana, 60 yıllık Cumhuriyet tarihinin de nice özgünlüklerle bezediği bir toplumda, yığınların siyasal davranışları cilt cilt bilimsel kitapların konusudur. Çağımızda, **"seçim sosyolojisi"** diye bir araştırma ve bilim dalı meydana çıkmıştır. Ancak bu kısa yazının konusu Türkiye seçmeninin, seçim davranışlarının çözümlemesi değildir. Değinmek istediğimiz, Türkiye'deki faşizmin dış ve iç destekçilerinin, kadrolarının ve izleyicilerinin yığınlarda ve dünya kamuoyunda yaratmaya çalıştıkları **"sandık, seçim, oy oranı-eşit-demokrasi"** bilinç bulandırmasıdır.

FAŞİZMİN kitle tabanı edinemeyeceğini sanmak, bilimsel bir yanılgı olduğu kadar tarihte görülen çeşitli faşist rejimlerin çoğunun ikti-

	6 KASIM SEÇİMLERİ		YEREL SEÇİMLER	
	Aldığı oy	yüzde	Aldığı oy	yüzde
ANAP	7,826,481	45,1	7,139,715	41,6

CUNTA PARTİLERİNİN OY KAYBI

	Kaybettiği oy	Kaybettiği oy

ANAP	7,826,481	45,1	7,139,715	41,6
HP	5,286,078	30,5	1,524,667	8,9
MDP	4,046,026	23,3	1,195.907	7,0
Bağımsızlar	194,155	1,1	212,012	1,2
SODEP	KATILMADI	–	4,052,798	23,6
DYP	KATILMADI	–	2,287,618	13,3
RP	KATILMADI	–	764,233	4,4
Toplam	17,352,740	100,0	17,176,950	100,0

	Kaybettiği oy sayısı	Kaybettiği oy yüzdesi
ANAP	686,766	8,7
HP	3,761,411	71,2
MDP	2,850,119	70,4
Toplam	7,298,296	42,5

Federal Alman demokratları Ankara-Kızılay'da bildiri dağıttılar

Yeşiller'in Ankara'daki anti-faşist eylemi ilgiyle izlendi

23 Mart günü **"Yeşiller"**'in federal yönetimden ve milletvekillerinden altı kişi ve şarkıcı Kalle Winkler Ankara'da Kızılay'da yaptıkları gösteriyle Türkiye'de insan haklarının ayaklar altına alınmasını, işkence ve baskıları protesto ettiler. **"Yeşiller"**'in sözcüleri gösteri sırasında Türkiye'deki baskıların bir simgesi olarak kendilerini yol kenarındaki parmaklığa zincirlediler, işkence ve idamları protesto eden Türkçe bir pankartı vücutlarına sararak olay yerine götürmeyi ve orada herkesin görebileceği şekilde açmayı başardılar. Bu arada Türkiye'de sivil rejimle de demokrasiye geçilmediğini vurgulayan genel af talebinde bulunan Türkçe bir bildiri de dağıttılar.

"Yeşiller"'in, polis tarafından 15-20 dakika içinde müdahale edilen gösterisi 200 kadar kişi tarafından ilgiyle izlendi. Polis arabalarıyla karakola ve daha sonra Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen **"Yeşiller"** burada altı saat kadar tutuklandıktan sonra yine polis arabalarıyla havaalanına götürülüp, kaldıkları otelden eşyalarını bile alamadan Federal Almanya'ya geri gönderildiler. Polisin göstericilerle birlikte götürdüğü Türk ve yabancı gazeteci ve televizyoncularda onlarla birlikte serbest bırakıldılar.

"Yeşiller" Federal Almanya'da aralarında 80-90 kadar Türkiyeli demokrat olmak üzere 200 kadar kişi tarafından **"Yaşasın uluslararası dayanışma"** belgileriyle karşılandılar. Havaalanındaki karşılama sırasında **Frankfurt Türk Halkevi** ve **Frankfurt Kürdistan İşçi Derneği** politik

Federal Almanya'da Yeşiller (Die Grüne) diye anılan siyasi harekete bağlı dördü Parlamento'da milletvekili olan yedi demokrat Ankara'nın göbeğinde Kızılay'da bildiri dağıttılar. Bildiride ülkede süren işkenceler anlatıldı. Ayrıca Türkiye'de insan hakları tanınana kadar, Federal Hükümetçe, Türkiye'ye yapılan her türlü yardımın kesilmesi istendi. Yarım saat süren eylem boyunca tüm bildirilerin dağıtıldığı öğrenildi.

genel af talebinde bulunan, uluslararası dayanışmanın önemini vurgulayan ortak bir bildiri dağıttılar.

Öte yanda 30 Mart'ta **"Yeşiller"**'in isteği üzerine parlamentoda Türkiye ile ilgili **"aktüel oturum"** yapıldı. **"Yeşiller"**'den Otto Schily'nin Türkiye'deki politik tutukluların durumu, baskı ve işkenceler, hapishanelerdeki açlık grevleri konusunda bilgi verdiği oturumda, **CDU** sözcüleri bir taraftan yapılan işkencelerin hiçbir zaman affedilemeyeceğini, Türkiye'deki durumun bu açıdan onaylanamayacağını belirtirken, öte yanda da **"Yeşiller"**'in eylemini eleştirdiler ve Türkiye'deki koşulları değiştirmenin en iyi yolunun Özal hükümeti ile ilişkilerin geliştirilmesi ve Özal'a yardım edilmesi olduğunu belirttiler. Dışişleri Bakanı Genscher de insan hakları konusu üzerinde Türkiye'de olumlu adımlar atılmakta olduğunu söyleyerek, demokrasiye dönüş konusunda Federal Almanya'nın Türkiye'ye yardımlarını sürdüreceğini belirtti.

Oturum sonunda parlamento, yine **"Yeşiller"**'den gelen öneri üzerine çeşitli fraksiyonlardan bir parlamento grubunun insan haklarının gözlenmesi amacıyla Türkiye'ye gönderilmesini karara bağladı.

Parlamentoda Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi konusu tartışılırken, Federal Almanya Savunma Bakanı Wörner'in de NATO müttefikine askersel yardımda bulunmak ve özellikle panzerlerin modernleştirilmesini görüşmek üzere Türkiye'ye gitmesi Kohl hükümetinin parlamento içinden ve dışından demokrat çevrelerden gelen tepkilerin baskısı altında insan haklarına değer verir ve kollar görüntüsü altında, Türkiye'deki Evren-Özal rejimine yardımı sürdürmekte kararlı olduğunu gösteriyor. Amerika'nın dışında Türkiye'ye askeri yardımda bulunan tek NATO ülkesi olan Federal Almanya'nın bu yılki yardımının 130 milyon Mark tutarında olması bekleniyor.

FAŞİZMİN kitle tabanı edinemeyeceğini sanmak, bilimsel bir yanlığı olduğu kadar tarihte görülen çeşitli faşist rejimlerin çoğunun iktidara geliş ve iktidarda kalış örneklerini de görmezlikten gelmektir. Faşizmin belki de en önemli özelliklerinden biri ve en tehlikeli yanı- kimi askeri faşist diktatörlük örnekleri bir yana- kendisine kitle tabanı yaratmaya çalışması ve geçici süreler için de, bunu başarmasıdır. Klasik faşizm üzerine yazılmış en önemli ve aşılmamış değerlendirme olan, Dimitrov'un Komintern'in 7. Kongresi'ne sunduğu rapordaki kimi bölümler tekrar okunduğunda, insan, bu satırlar acaba 1984 Türkiyesi görülerek, bilinerek, düşünülerek mi yazıldı diye hayrete düşmektedir. **"Faşizmin yığınlar üzerinde etkin olmasının kaynakları nelerdir?"** sorusunu soran Dimitrov, bu soruyu özetle şöyle cevaplandırmaktadır: **"Faşizm, yığınların en acil ve en yakıcı istemlerini demagojik biçimde dile getirdiği için yığınları çeker. Yığınlardaki köklü önyargılara seslenir." "Faşizm en aşırı emperyalist grupların çıkarları doğrultusunda davranırken, yığınlara ulusal hakların ve gururun savunucusu olarak görünür." "Faşizm yığınların vahşice sömürülmesini hedefler ama, bunlara kapitalizme karşı bir demagojiyle yaklaşır. Tekellere karşı sloganlar kullanır." "Faşizm, eski burjuva partilerine sırt çeviren yığınları, en gerici çevrelerin çıkarları doğrultusunda kendisine çeker." "Küçük burjuva yığınlar, hatta işçilerin bile bir bölümü, sefalet, işsizlik, can güvensizliğinin kendilerini içine ittiği umutsuzlukla, faşizmin şoven toplumsal demagojisinin ağına düşerler." "Faşizm proletaryanın devrimci hareketine, kaynaşan halk yığınlarının hareketliliğine karşı iktidara gelir ama iktidara gelişini bir çeşit 'devrim' olarak adlandırır. İktidarının milletin kurtuluşu için ve tüm millet adına olduğu, sınıfların tümünün çıkarlarını temsil ettiği demagojisini yayar."**

TOPLUMSAL olaylar döneme ve yere göre kendilerine özgü pek çok yanlar, pek çok özellikler gösterir kuşkusuz. Ama sınıf pusulası kullanıldığında olayın değişmeyen özünü kavrayıp adını koymak hem olanaklı, hem de gereklidir. Türkiye'de 1984 faşizmi döneminde olup bitenler özü itibariyle Dimitrov'un 1935'lerde yazdıklarının benzeri olduğu gibi, yukarıda aktarılan bazı ayrıntılarda bile **"tıpkısının aynısı"** benzerlikler vardır. Faşizm, ekonomik ve siyasal iktidara egemen olan ana sınıfsal güçlerle ve onların tüm devlet aygıtında yaptıkları köklü değişikliklerle tanımlanır. Bugün Türkiye'de iktidara tüm ağırlığını koymuş olanlar emperyalizmin en gerici, en gözü dönmüş kesimleri ve onların yerli işbirlikçileri durumundaki bağımlı oligarşi, yani faşizmin sınıfsal güçleridir. Ve bugün Anayasa'dan başlayıp tüm yasalardan geçerek, kurumları, yasakları, işleyişiyle tüm devlet aygıtı büyük ölçüde faşistleştirilmiştir. Bu durum değişmez değildir ve başta işçi sınıfı olmak üzere demokrasi güçlerinin savaşımıyla kuşkusuz, hem de uzun zamanlara kalmadan değişecek, yıkılacaktır. Ama bugün için, özgürlüklerin kısıtlandığı bir ortamda yapılan sözde seçimleri ve oy oranlarını demokrasi sayma, yığınlardan oy almanın faşistlikten arınma olacağı yanılgısına kapılma, Türkiye'deki rejimin şimdiden nitelik değiştirdiği görüşüne varma yanılgısı, yığınların olduğu kadar kadroların da bilincini bulandırmak ve anti-faşist savaşımı geriletmek sonucunu doğurur.

TÜRKİYE'DE bugün işimiz güçtür. Çünkü karşımızda yığın tabanı edinmeye ve kendisini yığın tabanlı göstermeye çalışan bir faşist kadro ve yönetim var. Öte yandan işimiz kolaydır; çünkü 12 Eylül'cülüğün, Özal-Evren faşizminin, taban edinmeye çalıştığı yığınlara açlık, işsizlik, zulüm ve savaştan başka verebileceği birşey yok. Ve halk yığınları, işçi sınıfının öncülüğüyle gerçek düşmanı seçip ona vurmakta gecikmeyeceklerdir.

TKSP, PPKK, TKEP, TKP Genel Sekreterleri 25 Mart seçimlerini Türkiye Postası için değerlendirdiler

"Ne seçimler demokratikti ne de demokrasiye geçildi"

KEMAL BURKAY

ANAP'ın sağladığı üstünlük, tekelci sermaye çevrelerinden sağladığı desteğin ve bu çevrelerin propaganda ve tanıtma gücünün sonucudur. MDP ve HP ise eridi. Bu cunta bakımından yeni bir yenilgidir.

SERHAD DİCLE

Bu seçimler, 6 Kasım'dan bu yana hem Türkiye'de hem de Kürdistan'da toplumun daha geniş kesimlerinin faşizme karşı çıktığını gösteriyor. Özal, 6 Kasım'da aldığı oyları bile koruyamadı.

TESLİM TÖRE

Ülkemizde devrimci dalganın henüz yükseliş gösterdiği söylenemez. Bu bakımdan TKEP, TKP, TİP, TSİP ve PPKK'nın ortak çabaları başta olmak üzere devrimci güçbirliği çalışmaları büyük bir değer taşımaktadır.

HAYDAR KUTLU

Bugünkü diktatörlüğe karşı çıkan güçler, 25 Mart'ta önlerine koydukları amaca büyük ölçüde ulaşmışlardır. Özal, Calp ve Sunalp 6 Kasım'da aldıkları oyların yarıya yakınını kaybettiler.

Yerel seçimler öncesinde ortak bir çağrı yayınlayan beş partinin, seçimlerin hemen ardından ilişki kurma olanağı bulabildiğimiz dördünün genel sekreterleriyle konuştuk ve yerel seçim sonuçlarıyla ilgili değerlendirmelerini istedik. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi **(TKSP) Genel** Sekreteri Kemal Burkay, Kürdistan Öncü Işçi Partisi **(PPKK) Genel Sekreteri** Serhad Dicle, Türkiye Komünist Emek Partisi **(TKEP) Genel Sekreteri** Teslim Töre, ve Türkiye Komünist Partisi **(TKP) Genel** Sekreteri Haydar Kutlu'**nun gazetemize ayrı ayrı yaptıkları açıklamalarda,** 25 Mart yerel seçimlerinin demokratik koşullar altında yapılmadığı, seçim sonuçlarının halkın gerçek iradesini yansıtmadığı ve Türkiye'de bu seçimlerle demokrasiye geçilmiş olmadığı **ortak bir yargı olarak belirdi. Aşağıda** Burkay, Dicle, Töre ve Kutlu'**nun yerel seçim sonuçlarıyla ilgili değerlendirmelerini özetleyerek sunuyoruz:**

Kemal Burkay
(TKSP)

25 Mart Yerel Seçimleri'nin ne demokrasiye geçişte bir adım, ne de sağla sol arasında bir yarışma oduğuna dikkati çeken TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay şunları söyledi:

ANAP'ın yerel seçimlerde sağladığı üstünlük, tekelci sermaye çevrelerinin kendi çıkarlarını en iyi biçimde savunan Özal ekibini desteklediğini gösteriyor. Bu çevreler at değiştirerek bir istikrarsızlık yaratmak için neden görmüyorlar. Onların tanıtma ve propaganda gücü, diğer halk kesimlerini de önemli derecede etkiledi. ANAP, hükümet olmanın olanaklarından da yararlandı.

ise zaten yasaklar. Solun temsilcileri ya zindanda, ya gizlenmiş, ya da yurt dışında.

Onbinlerce solcu zindanlarda işkence altında iken, sol partiler yasak, söz, düşünce, basın özgürlüğü, işçi hakları yok edilmişken sıkıyönetim altında oynanan bu tür oyunlarla demokrasiye geçilemez. 12 Eylül'de oluşturulan faşist çark dağıtılmadıkça demokrasiden sözetmek göz boyamacılıktır. Demokrasi şu ya da bu düzmece seçimle değil, ancak demokrasi güçlerinin mücadelesi ve yığınların eylemiyle gelecektir.

Serhad Dicle
(PPKK)

Yapılan bu yerel seçimlerin de diktatörlüğün çıkmazlarını aşmasına yetmediğini söyleyen PPKK Genel Sekreteri **Serhad Dicle**, bu seçimlerin de faşist diktatörlüğün ağır baskı, sömürü ve terör koşulları altında yapıldığını hatırlattı. Devrimci, demokratik parti ve örgütlerin seçimlere hiç katılamaması yanında, parlamento dışında kalan SODEP, DYP, ve RP'nin bile çeşitli baskı, engelleme ve yasaklarla yüzyüze geldiklerine işaret eden Serhat Dicle, sözlerini şöyle sürdürdü:

Bütün bunları bilen herkes de kabul eder ki böylesi bir ortamda yapılan 25 Mart seçimleri, tamamıyla anti-demokratik ve halklarımızın gerçek iradesini yansıtmaktan uzaktır. Öte yandan, sözkonusu nitelikleriyle bile seçimler, 6 Kasım'dan bu yana hem Türkiye'de, hem de Kürdistan'da toplumun daha geniş kesimlerinin faşizme, onun değişik kılıflardaki diktatörlüğüne karşı çıktığını gösteriyor. 6 Kasım'da zorbalık, sahtekarlık ve demagoji ile parlamentoya sokulan MDP ve HP gibi kukla partiler, 4,5 ay gibi çok kısa bir süre sonra yüzde 10'luk barajı bile aşamayarak, ilerici, demokrat partilere karşı kurmuş oldukları tuzağa kendileri düştüler. 6 Kasım sonrasında oluşturulan parla-

bile içerde vè dışarda burjuva ve emperyalist çevrelerce seçimlerin ANAP'ın zaferiyle sonuçlandığı ya da halkın hükümete bir kez daha güvenini ifade ettiği yolunda koparılan yaygaraların temelsiz olduğunu ve ortaya çıkan geniş muhalefet potansiyelini gizlemeyi amaçladığını ortaya koyuyor.

Seçimlerde bilince çıkarılması gereken en önemli sonuçlardan birisi şudur: Muhalefet potansiyelinin büyüklüğüne rağmen, bir kez daha görüldü ki, halkın örgütsüzlüğü bu potansiyelin doğru yola kanalize olmasını engellemiştir. Bu soruna bulunabilecek biricik çare de, halkın mücadelesinin geniş örgütsel düzeye yükseltilmesi, yani devrimci, demokratik güçlerin önünde duran acil görevin başarılmasıdır."

Haydar Kutlu
(TKP)

25 Mart yerel seçimlerinin 12 Eylül cuntasının hala iktidarda olduğunu, anti-demokratik koşullarda yapıldığını vurgulayan TKP Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**, "Bu koşullarda yapılan 25 Mart yerel seçimleri hem demokratik değildir,

maya cesaret edemiyorlar. Korkuları boşuna değildir."

ANAP'ın 6 Kasım'da aldığı oy oranının düştüğüne ve bu koşullarda Özal'ın aldığı oyların geçerliliği konusunda ise, "Işkenceyle alınan itiraf ne ölçüde geçerliyse Özal'ın aldığı oylar da o ölçüde geçerlidir" diyen TKP Genel Sekreteri, MDP ve HP'nin uğradıkları büyük oy kayıplarına da değinerek, sözlerini şöyle sürdürdü:

6 Kasım seçimlerinin gayri meşruluğu kanıtlanmıştır. Parlamento ne ulusal iradeyi, ne de halkın gerçek iradesini temsil etmemektedir. Bu parlamento, bu hükümet meşru değildir. Işte bütün bu sonuçlar, partimizin seçimler öncesinde halka ortak çağrı yayınlamış olan beş sol partinin ve diktatörlüğe karşı tüm güçlerin 25 Mart seçimlerinde önlerine koydukları amaca büyük ölçüde ulaştıklarını gösteriyor. TKP böylesi bir ortamda yapılan seçimlerde boş umutlara kapılmanın yersiz olacağını daha en baştan açıklamıştı. Işçilerin, emekçilerin güçlü bir atılımı olmadan, Evren-Özal ikilisine karşı cesaretle, inatla yığınsal bir direniş göstermeden şu ya da bu partinin seçimlerde alacağı oylarla, diktatörlüğün kendi kendine eriyip gideceğini, çözüleceğini sanmak yanlıştır. Şimdi görev parla-

seçimleri asla ülkemizde faşist yönetimin kalktığı ve demokrasiye geçildiği anlamına gelmemektedir" dedi. Devrimci hareketin, dağınıklığından ötürü, faşist yönetime karşı siyasal erki alabilecek bir devrimci odaklaşmayı henüz yaratamadığını belirten Töre, sözlerini şöyle sürdürdü:

Devrimci bir seçeneğin yokluğu ve parlamento dışından yerel seçimlere katılan burjuva partilerinin de güven vermekten uzak yapısı parlamentoyu denetlemek kaygısındaki yığın oylarından ANAP'ın ağırlıklı olarak yararlanması sonucunu vermiştir. Buna karşın, seçmen kitlesinin büyük bir kesiminin yerel seçimlere giren yeni partilere oy vermesiyle halkımız, çok güçlü bir parlamento dışı yasal savaşım birikimi yaratmıştır. Bu sonuç faşist yönetimin huzurunu kaçıran bir olaydır ve halk kitlelerinin faşizme karşı savaşımı, cuntanın gösterdiği parlamento sınırları içinde tutmakla kalmayacağı, parlamenter alan dışındaki savaşım olanaklarını da zorlayacağının yasal düzeydeki bir göstergesidir. ANAP'ın sağladığı çoğunluk oylarına karşın seçimlerin sonuçları faşizmin egemenliğini berkitmiş değildir. Parlamentonun, anayasanın oluşumu ve seçimlerin yapılması ile faşist yönetim sivilleşme evresine girmiştir. Ancak bu gelişme cuntanın be-

KEMAL BURKAY
TKSP Genel Sekreteri

Cunta'nın iktidar ve muhalefet için örgütlediği MDP, HP'nin erimesi ise şunu gösteriyor: Bunlar ne sermaye çevrelerinden, ne de kitlelerden destek görüyor. Bu, Cunta bakımından yeni bir yenilgidir.

Diğer yandan, bu seçimler ne demokrasiye geçiş yolunda bir adım oldu, ne de sağla sol arasında bir yarışma. Seçimlere katılan 6 partinin tümü de burjuva partileriydi. Işçileri, diğer emekçi halk yığınlarını, Türkiye ve Kürdistan'ın demokratik ve yurtsever güçlerini temsil eden partiler

ler. 6 Kasım sonrasında oluşturulan parlamentonun, oraya giden sözde parlamenterlerin halkı temsil etmediğini söylemiştik. Şimdi, bu bütün çıplaklığıyla doğrulandı. Aynı şekilde, faşist diktatörlüğün yürütme erkini paylaşan ANAP da, temelde en gerici tekellerin, ama siyasi istikrar tehdit ve demogojisiyle genel olarak büyük burjuva çevrelerin çoğunluğunun ve emperyalizmin her türlü desteğine ve yalan vaatlerle kitleleri aldatma çabalarına rağmen, 6 Kasım'daki oy oranını bile koruyamadı. Yaklaşık, yüzde 4'lük bir oy kaybına uğradı. ANAP'a verilen yüzde 41'lik oyların çok büyük çoğunluğunun da, onun ekonomi politikasına, faşist diktacı, halk düşmanı politikasına verilmediği ortada. Bu iktidar olmanın avantajlarını, şantaj ve tehditlerini kullanarak, gecekondulara tapu, MEYAK kesintilerinin iadesi vs. gibi bir takım vaadler vererek, 25 Mart'taki oy oranına ancak ulaşabildi. Salt bu gerçekler

rel seçimleri hem demokratik değildir, hem de bu seçimler demokrasiye geçildiğini hiç bir şekilde göstermez" diyerek şunları söyledi.

Seçim kampanyası boyunca yürütülen savaşımdan hem diktatörlüğe karşı halkın muhalefeti, hem de TKP ve sol partiler güçlenerek çıktı. Hükümet ve cunta zayıfladı. Ama hükümet çevrelerinin, yerli ve yabancı burjuva basınının, TRT'nin eşi görülmedik bir yalan ve demagoji kampanyası ile karşı karşıyayız. Bunlar her türlü ölçüyü aşan bir pişkinlikle, Özal'ın büyük bir zafer kazandığını anlatıyorlar. Batılı emperyalist çevreler de kendi halklarını aynı şekilde Özal'ın zaferine inandırmak için yoğun çabalar harcıyor. Ama gerçeği değiştirmek mümkün değildir. Hükümetle muhalefetin, cunta partileriyle parlamento dışındaki partilerin aldıkları oylar neyi gösteriyor? Işte sorulması gereken soru budur. Onlar bu soruyu yüksek sesle sor-

ğini sanmak yanlıştır. Şimdi görev parlamento dışındaki savaşımı yükseltmektir. Şimdi önümüzde duran görevler çok daha ağır. Başarıya bir çırpıda ulaşmayı ummak düşmanı küçümsemektir. Çetin bir savaşıma hazır olalım. Fabrikalardan, tarlalardan barış ve özgürlük şarkıları, kavga marşları yükseldiği zaman, Özal ve ortaklarının ağzındaki "arılı, ballı, petekli" meyhane şarkıları donup kalacaktır. Yalnız şu 25 Mart seçimlerinin ortaya koyduğu sonuçlar bile, o günlerin pek de uzak olmadığını herşeye rağmen göstermiş bulunuyor.

Teslim Töre
(TKEP)

25 Mart yerel seçimlerinden sonra halkın savaşımının yükseleceğini söyleyen Türkiye Komünist Emek Partisi Genel Sekreteri **Teslim Töre** de, **"25 Mart yerel**

girmiştir. Ancak bu gelişme cuntanın belirlediği ve istediği biçimde değildir, emekçi halkın giderek kararlılık kazanan savaşımı ile gerçekleşmektedir.

Türkiye'de devrimci dalganın henüz yükseliş gösterdiğinin söylenemeyeceğine işaret eden TKEP Genel Sekreteri, buna karşılık egemen sınıfın yönetim boşluğunun da ortadan kalkmadığını belirterek sözlerini şöyle sürdürdü:

Sonuç olarak bütün bu gelişmeler demokratik halk devriminin siyasal ordusu anlamında, faşizme karşı halk cephesinin oluşumu için verilmekte olan çabaların ivedi ve yaşamsal önemini bir kez daha göstermiş bulunmaktadır. Bu bakımdan TKEP, TKP, TIP, TSIP, TKSP ve PPKK'nın ortak çabaları başta olmak üzere ileri düzeyde devrimci güçbirliği çalışmaları çok daha büyük bir değer taşımaktadır.

Parlamento kılıflı faşizmin askeri mahkemeleri aralıksız çalışıyor

İki seçim arasının bilançosu: 37 idam kararı ve 132 yeni idam istemi

Sadece üç Cunta partisinin katılabildiği ve propagandanın fiilen yasak olduğu 6 Kasım seçimlerinden sonra, 25 Mart'ta yapılan yerel seçimlere Cunta partileri dışında kalan üç resmi muhalefet partisinin de katılmasına izin verilmesi, Türkiye'de demokrasiye geçişin yeni ve parlak bir örneği olarak gösterilmek isteniyor. Dünya kamuoyunda, **"artık bu seçimlerin demokratik havası görüldükten sonra yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da, Türkiye'ye eleştiri yöneltenler ve demokrasiye geçildiğinden kuşku duyanlar susmalıdır"** havası yaratılmaya çalışılıyor. Batı'da ise 12 Eylül rejiminin destekçi ve işbirlikçisi emperyalist çevreler, 6 Kasım'dan bu yana Türkiye'nin **"demokrasiye doğru dev adımlarla"** yürüdüğünü, 25 Mart yerel seçimlerinin bunun son örneği olduğunu anlata anlata bitiremiyorlar. 6 Kasım'da **"geçilen"** demokrasinin ne menem bir demokrasi olduğunu aşağıdaki kimi küçük hatırlatma ve rakamlar açıkça gösteriyor.

6 Kasım 1983'den, yani Türkiye'nin demokrasiye geçtiğinin iddia edildiği günden bu yana, askeri mahkemelerde 101 kişi hakkında idam hükmü verildi. Bunlardan 64'ünün idam cezaları, çeşitli nedenlerle ömür boyu hapse çevrilirken, 37 idam hükmü kesinleşti. Yine 6 Kasım seçimlerinden bu yana açılan yeni davalarda ise, savcılar 132 kişinin daha idamını istediler.

Bilindiği gibi, **Türkiye Postası'**nın 24 Şubat 1984 tarihli 25. sayısında, 6 Kasım'dan sonra idam cezasına çarptırılan 30 kişinin dökümünü vermiştik. O tarihten bu yana 7 kişiye idam cezası verildi ve böylece, 6 Kasım'dan sonra idam cezasına çarptırılanların sayısı 37'ye yükseldi. Bunlar, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi'nin idama mahkum ettiği **Hasan Gök**, Ankara Kawa davasında idama çarptırılan **Ali Biçer**, Dev-Yol Seyran Bağları davasında idama mahkum olan **Avni Yıldırım** ve Izmir Kurtuluş davasında idam cezası verilen **Hüseyin Aktaş, Mustafa Benli, Süleyman Selen** ve **Hüseyin Demirtaş**'tır.

● DISK davası dışında, tüm DISK sendikaları için de ayrı ayrı dava açılmış durumda. 30 sendika davasında 3694 sendika yöneticisi için soruşturma açıldı. Bunlardan 1379'u bulunamadığı için dosyalara ayrıldı, 1177 DISK sendika yöneticisi yargılanıyor.

● Barış Derneği davasında tutukluluğa itirazlar reddedildi. 16 Barış Derneği yöneticisi halen tutuklu bulunuyor.

● 12 Eylül öncesinin yasal partisi TIP davasında 102 yöneticiye 12, 8, 5 yıl hapis cezaları verilirken, 120 TIP yöneticisi hakkında yeni bir dava daha açıldı.

● 67 ilden 54'ünde sıkıyönetim sürerken 8 ilde sıkıyönetimden de beter olağanüstü hal ilan edildi. Türkiye'nin her yanı fiilen, 12 Eylül darbesinin somut devamı anlamına gelen sıkıyönetim altında.

● Grev yasağı sürüyor, faşist iş yasaları bile henüz uygulanamıyor.

● Her çeşit toplantı, örgütlenme, fikir bildirme yasağı sürerken, Cunta döneminde Cunta tarafından çıkarılmış yasaların yasal yollardan kaldırılması ve eleştirilmesi yasak.

● Seçimler sırasında, öncesinde ve sonrasında temel toplumsal konuların, 12 Eylül öncesinin ve özellikle de 12 Eylül rejiminin tartışılması yasaklandı.

● Basın üzerindeki sansür sürerken, sansür dışına en küçük çıkışlarda gazete ve yayın kapatma yolu sonuna kadar kullanılıyor. 6 Kasım'dan sonra çıkarılan basın yasası her türlü basın ve düşünce özgürlüğünü yok ediyor.

● 6 Kasım seçimlerinden bu yana, askeri ve sivil hapishanelerde, tutukevlerinde koşullar önceki dönemlerle karşılaştırılamayacak kadar kötüleşti. Hapishanelerde, tutukevlerinde bakımsızlıktan, hastalıktan, işkenceden ve direnişler sırasında ölenlerin, daha doğrusu öldürülenlerin tam sayısı bilinmiyor.

● Cezaevlerindeki işkenceler, kötü koşullar ve tutukluların öldürülmelerine kadar varan olaylar Batı basınına, radyo ve ajanslarına da yansıdı. Türkiye'de, eski Savunma Bakanlarından Hasan Esat Işık, bir kısım avukatlar ve Barolar tutukevlerindeki olaylarla ilgili olarak Sıkıyönetim komutanlıklarına başvurdular ve soruşturma istediler. Çeşitli Avrupa ülkeleri hapishanelerdeki durumu yerinde incelemek üzere Türkiye'ye resmi heyetler göndermeye hazırlanıyor.

● 6 Kasım 1983 seçimlerinden bu yana başta **Cumhuriyet** gazetesi başyazarı Nadir Nadi olmak üzere, yazar ve gazeteciler hakkındaki soruşturmalar da sürüyor.

Türkiye'de iki sözde seçim arasındaki 4,5 ayın kısa "demokrasi bilançosu" bu.

Türkiye'nin en seçkin, uluslararası düzeyde saygınlık taşıyan aydınları barışı savunmak suçunu işlediler ve...

Barış Derneği 7 yaşında ve 17 yöneticisi faşizmin zindanında

- **6 Kasım'daki genel, 25 Mart'taki yerel "seçimlere" rağmen rejimin faşist niteliğini koruduğunun en açık kanıtlarından biri de Barış Derneği davası**

8 Nisan 1984. Türkiye Barış Derneği 7 yaşında ve 17 yöneticisi zindanda. Ülkemizin en seçkin aydınları, kendi uzmanlık dallarında ulusal, hatta uluslararası düzeyde birer yetke, barış ve demokrasi savaşımında ülke içinde ve dışında saygın bir ünün sahibi 17 barış savaşçısı, 12 Eylül darbesinin ardından faşistlerce tutsak edildiler ve tutsaklıkları sürüyor.

Şu yukarda bir kaç cümlecikle özetleniveren çırılçıplak gerçek tartışmasız bir insanlık suçunu belgelemekte. 12 Eylül'de siyasal iktidarı gaspeden cunta, bugün 12 Eylül faşizmini parlamenter kılıf altında sürdüren siyasal iktidar, başka hiç bir suç işlemese, darağaçları kurup ülkenin en yiğit, en kahraman evlatlarını öldürmese, sıkıyönetim zindanlarına onbinlerce ilericiyi, sosyalisti, komünisti, demokratı, yurtseveri doldurmuş olmasa, işçi sınıfının iliğini kemiğini hunharca, amansızca sömürecek bir baskı düzenini kurumlaştırmaya yönelmese, tüyü bitmemiş yetim hakkını bir avuç işbirlikçi tekele peşkeş çekmese... bunların hiçbirini yapmış olmasa ve yapmaya devam etmese bile Türkiye Barış Derneği**'nin 17 yöneticisini beş ya da sekiz yıl hapse mahkum edip zindana tıktığı için, Türkiye'ye bu kara lekeyi sürdüğü için suçludurlar. Bu suç ağır bir insanlık suçudur. Rejimin faşist niteliğinin kanıtlarından biridir. Ortadoğu'da ve dünyada savaş kışkırtıcıları cephesinde "militan" görevler üstlenen 12 Eylül faşizminin Ortadoğu'da ülkemizi yeni serüvenlere sürükleyeceğine dikkati çekenlerin haklılığının belgesidir...**

Evet, Türkiye Barış Derneği **7 yaşında ve 17 yöneticisi zindanda. Bu 17 barış savaşçısının adları ve kısa yaşam öyküleri bile rejimin suçunun ağırlığını sergilemeye yeterli. Tutuklu 17 yöneticinin adları şöyle:** Mahmut Dikerdem, Reha Isvan, Dr. Erdal Atabek, Aykut Göker, Cemal Tahsin Usluoğlu, Profesör Haluk Tosun, Ali Taygun, Profesör Metin Özek, Ali Sirmen, Profesör Gencay Şaylan, Ergun Ergin, Hüseyin Baş, Orhan Apaydın, Niyazi Dalyancı, Gündoğdu Görsev, Profesör Melih Tümer.

MAHMUT DİKERDEM

8 yıla hükümlü. Emekli büyükelçi. Barış Derneği Başkanı. Dünya Barış Konseyi Prezidyum üyesi. 1916 yılında Istanbul'da doğdu. Galatasaray Lisesi'ni, Istanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Cenevre'de devletler hukuku doktorası yaptı. Bern (İsviçre), Kahire (Mısır) büyükelçiliklerinde başkatip ve müsteşar olarak görev yaptı. Dışişleri Bakanlığı Ortadoğu ve Kıbrıs Dairesi Genel Müdürlüğü'nü üstlendi. Amman,

ORHAN TAYLAN

Ressam. 8 yıla hükümlü. Barış Derneği Kurucusu ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi. 1941 yılında doğdu. Çok varlıklı bir ailenin çocuğu. Ama o devrimci saflarda yer almayı yeğledi. Görsel Sanatçılar Derneği kurucusu ve başkanı. Dünya Barış Konseyi üyesi. Sanat Emeği Dergisi'nin kurucusu. Politika gazetesinde yayınladığı sanat polemikleri ile ilgi çekti ve etkili oldu. Gerici sanata karşı kararlı bir savaşçı. Ressam olarak geniş emekçi kitleler arasında 1976-1977-1978 yıllarında çizdiği dev boyutlu 1 Mayıs pano resimleriyle ün yaptı, saygınlık kazandı.

K. TAHSİN USLUOĞLU

1950 yılında doğdu. Planlama uzmanı. 8 yıla hükümlü. Memurların kitlesel örgütü TÜMDER'in Genel Başkanı. ODTÜ İdari Bilimler Fakültesi mezunu. Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) Planlama Dairesi'nde görevli. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi.

Dr. HALUK TOSUN

ODTÜ'de öğretim üyesi. 8 yıla hükümlü. 1948 yılında Amasya'da doğdu. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi. Londra Imperial College'da doktora yaptı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik Bölümü Başkanı.

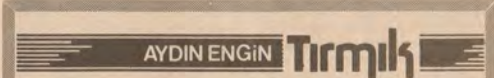

ALİ SİRMEN

Gazeteci. 8 yıla hükümlü. 1939 yılında Istanbul'da doğdu. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi. Ülkemizin en iyi dış politika yazarlarından biri. Cumhuriyet Gazetesi dış politika yorumcusu. Çeviri olmayan ve çeviri kokmayan bir dış politika yazarlığının ülkemizdeki birkaç temsilcisinden biri.

Dr. GENCAY ŞAYLAN

ODTÜ'de öğretim üyesi. 8 yıla hükümlü. 1940 yılında Edirne'de doğdu. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Amme Idaresi Enstitüsü öğretim üyesi. TÜMÖD eski Genel Sekreteri ve Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi.

Mutluluğun resmini yapmak

Bir hüneri, usta işi bir çalışmayı, alabildiğine geliştirilmiş bir yeteneği övmek, yürek dolusu alkışlamak istiyor da bir türlü söze nereden gireceğinizi kestiremiyorsanız... bizim şimdi yapacağımız gibi yapın en iyisi... paldır küldür giriverin lafa.

Tahsin Incirci'yi övmek istiyoruz. Batı Berlin Işçi Korosu'na bu köşeden, güç yetirebildiğimizce alkış tutmak istiyoruz. Sizlere, Mart ayının son Cuma'sında, bir akşam saatinde, Batı Berlin'de, sıradan bir tiyatro salonunda izlediğimiz bir konserden söz etmek istiyoruz. Bu gazetenin ulaştığı her yerde, bu satırları okuyan her okuyucu, o akşam yaşadığımız dizginsiz coşkuyu, sevinci bizimle bölüşsün istiyoruz...

– **Abartıyorsun...**diyeceksiniz.

Kimbilir, belki de öyledir. Öyle ya eni sonu bir konser bu. Hem de Batı Berlin'in kıyı bucak bir köşesinde, sıradan bir tiyatro salonunda, adı

sanları, yurttaşlarım sunuyor" diyorsunuz. Sevinmez mi adam?

Umutlusunuz. Yıllar boyu **"devrimci müzik"** adına yenen haltlardan, **"devrimci sanat"** adına düşülen sığlıklardan kararan yüreğinizi ışıldatan bu müziği üreten, söyleyen yalnız yurttaşınız da değil üstelik. Savaş arkadaşlarınızın tümü, yol arkadaşınız kimileri... Umutlanmaz mı adam?

Kederlisiniz. 12 Eylül öncesi alanlarda, 1 Mayıs'larda, grev çadırlarında çınlayan türküler, Tahsin Incirci'nin kitlelerin yüreğini tutuşturan ezgileri orada, anayurdumuzda şimdi soğuk, karanlık zindanların üç adımlık voltasında sessizce mırıldanılabiliniyor...Kederlenmez mi adam?

Iki saat boyunca Almanı, Türkü, Kürdü, bir salon dolusu dinleyici, kâh **Bedrettin yiğitleriyle** birlikte Osmanlı zalimine kılıç çalıp, kâh **"yarini Alman gurbetine yollamış"** dal

nel Müdürlüğü'nü üstlendi. Amman, Iran, Gana ve Hindistan'da Türkiye Cumhuriyeti büyükelçiliği yaptı. Dışişleri Bakanlığı Merkez Yüksek Danışmanı iken emekli oldu. Gazetelerde (Akşam, Yön, Öncü, Forum, Milliyet, Cumhuriyet, Politika) yazarlığının yanısıra **"Ortadoğu'da Devrim Yılları"** ve **"Üçüncü Dünyadan"** adlı iki de kitap yayınladı. 12 Eylül faşizminin askeri mahkemesi önünde, rejimi sanık iskemlesine oturtan, kendisine ve halkımıza onur kazandıran bir savunma yaptı. Halen Cerrahpaşa Hastanesi'nde tutuklu revirinde kalıyor. Hastalığı kanser. Ancak tedavi edilebilir bir kanser türü. Tedavi edilmesi içinse iyi bakım ve ameliyat gerekiyor. Faşist güçler buna izin vermiyor. Bu anlamda Dikerdem için ölüm cezası ağır ağır infaz edilmekte.

Dr. ERDAL ATABEK

Tıp doktoru. 8 yıla hükümlü. 1930 yılında Adapazarı'nda doğdu. Kabataş Lisesi'ni ve Istanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Iç Hastalıklar (Dahiliye) uzmanı. Türk Tabibler Birliği'nin Genel Başkanı. Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü yaptı. Tutuklandığı sırada SSK Istanbul Hastanesi Sağlık Kurulu Başkanı'ydı. Türkiye Barış Derneği Başkan Vekili. Ülkemizde örgütlü doktorların **"doğal"** lideri olarak kabul ediliyor.

ALİ TAYGUN

Tiyatro yönetmeni. 8 yıla hükümlü. 1943 yılında Istanbul'da doğdu. Orta öğrenimini Robert Kolej'de yaptı. Daha sonra ABD'ye giderek tiyatro eğitimi gördü. Yale Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nü 1970'de bitirdi. Aynı yıl profesyonel oyun yönetmenliğine de başladı. Türkiye'ye dönüp askerliğini yaptıktan sonra Istanbul Şehir Tiyatroları'nda rejisör olarak çalışmaya başladı. Türkiye'nin tiyatro sanatı dalında az sayıdaki yetkelerinden biri.

AYKUT GÖKER

1948 yılında doğdu. 8 yıla hükümlü. Teknik elemanların sendikalaşması yönünde savaşım veren Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) Genel Başkanı. Makine Yüksek Mühendisi. Sümerbank Genel müdürlüğü'nde teknik danışman olarak çalışıyordu. Ankara Belediyesi'nde de danışmanlık yaptı. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi.

si Elektrik Bölümü Başkanı.

PROFESÖR METİN ÖZEK

Tıp profesörü. Psikiyatrist. 8 yıla hükümlü. 1930 yılında Istanbul'da doğdu. Istanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim üyesi ve Dünya Psikiyatristler Birliği Yönetim Kurulu üyesi. Kendi dalında Türkiye'nin uluslararası düzeyde ağırlık taşıyan otoritesi. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi.

NİYAZİ DALYANCI

Gazeteci. 5 yıla hükümlü. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu yedek üyesi. Haber gazeteciliğinin ülkemizdeki en iyi temsilcilerinden biri. Türk Haberler Ajansı'nda uzun yıllar yönetmenlik yaptı. Irak Kürdistanı'nda yaptığı **"Ortadoğu Koridoru"** adlı televizyon belgeseli ile ödül kazandı. Türkiye dışında da, saygın ve başarılı bir gazeteci olarak ünlü.

ORHAN APAYDIN

Avukat. 5 yıla hükümlü. Barış Derneği Başkan Vekili ve kurucu üyesi. 1926 yılında Aydın'da doğdu. Haydarpaşa Lisesi'ni ve Istanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Tutuklandığı sırada Istanbul Baro Başkanı'ydı. 1945 yılında kurulan **"Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti"**nin kurucu üyesi. 1951 yılında DP hükümetinin sertleştirmek istediği (ve sertleştirdiği) 141. ve 142. maddelere karşı çıkan çok az sayıdaki hukukçudan biri de Orhan Apaydın'dı. 1976'da Istanbul Baro Başkanlığı'na seçildi. Avrupa Insan Hakları Merkezi'nin Türkiye temsilciliğini de üstlendi. Baro Başkanlığı döneminde, Istanbul Barosu silik bir meslek kuruluşu olmaktan çıkarak ülkenin en saygın, en etkili demokratik kurumları arasında yerini aldı.

REHA İSVAN

1925 yılında Istanbul'da doğdu. 8 yıla hükümlü. Barış Derneği Başkan Vekili. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi mezunu. Öğretmen ve eğitimci. Istanbul Milli Eğitim Müdür yardımcılığı yaptı. Ilerici Kadınlar Derneği (IKD) Yönetim Kurulu üyesi.

HÜSEYİN BAŞ

8 yıla hükümlü. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi. 1929 yılında Bafra'da doğdu. Galatasaray Lisesi'ni bitirdi. Paris'te Gazetecilik Yüksek Okulu'nda yüksek öğrenimini tamamladı. Türkiye Işçi Partisi'nde Bilim Kurulu üyesi olarak görev yaptı. Ant, Sosyal Adalet, Eylem dergilerinde başlayan gazeteciliği Yeni Gazete'de dış haberler şefi olarak sürdü. Politika, Cumhuriyet gazetelerinde dış politika yorumcusu olarak yazdı. Türkiye'nin en iyi bir kaç dış politika yazarından biri. **"Ortadoğu Sorunu"** adlı bir de kitabı var.

ERGUN ELGİN

Elektrik Mühendisi. 8 yıla hükümlü. Teknik elemanların örgütlenmesinde çeşitli kademelerde sorumlu görevler üstlendi. 1936 yılında Izmir'de doğdu. Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi.

MELİH TÜMER

Profesör. Istanbul Iktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Dekanı. 5 yıla hükümlü. Barış Derneği 1. Genel Kurulu Divan Başkanı ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi. 1924'de Ayvacık'ta doğdu.

GÜNDOĞAN GÖRSEV

Yayıncı. Emekli havacı subay. Konuk Yayınları yöneticisi. 5 yıla hükümlü. 1931'de Balıkesir'de doğdu. Türkiye Barış Derneği Merkez Yönetim Kurulu yedek üyesi.

ti Benim'in kıyı bucak bir köşesinde, sıradan bir tiyatro salonunda, adı ünü **"dünyaca"** duyulmuş filan da olmayan bir koronun konseri bu.

Hem de ilk görenin, **"Allah, allah, bu ne biçim koro? Bunların neresi koro?"** diyeceği bir topluluk. Mısır püskülü saçlı flütçüsünden, şaşkın sepelek davulcusuna; üniversite kantininden yeni kalkmış, koşar adım konsere yetişmiş öğrencilere ya da tezgah başından çıkıp, üstünü alelacele değiştirip bir otobüse atlayıp soluk soluğa sahneye fırlamış işçilere benzeyen üyelerine bakıp bayağı yadırgayacağımız bir koro bu. Hele hele sahnede göründüğünde dinleyici sıralarından kopan ilk alkışları beceriksiz, utangaç bir selamla yanıtlayıp, profesyonel sahne sanatçılarının en basit hilelerine bile başvurmaksızın sırtını seyirciye, yüzünü korosuna, orkestrasına dönen, kalem efendisi görünüşlü Tahsin Incirci'ye bakınca, **"Galiba amatör bir topluluktan, amatör işi bir müsamere izleyeceğiz bu akşam"** diye umutsuzluğa bile kapılabilirsiniz...

Ama sonra, ışıklar hafiften kararıp, orkestradan usta işi bir müziğin ilk ezgileri, korodan, Nazım Hikmet'in ölümsüz dizelerinin ilk sözcükleri dökülmeye başlayınca sarsılıyorsunuz. Savaşkan bir müzik dolduruyor salonu...ama alabildiğine ince, alabildiğine duygulu, duyarlı. Sarsılıyorsunuz.

Koro fısıldarcasına haykırıyor:

"Çok uzaklardan geliyoruz,
çok uzaklardan..."

Sarsılıyorsunuz. Müzik tırmanıyor. Koro tırmanıyor. Ezgiler sizinle birlikte kanatlanıyor:

"Çok uzaklardan geliyoruz,
çok uzaklardan...
Kulaklarımızda hâlâ
şimşekli sesi var
sapan taşlarının..."

Sonra?

Sonra bir keyif, bir sevinç, bir umut, bir keder, bir mutluluk kaplıyor sizi, herkesi...

Keyiflisiniz. Keyiflenmez mi adam, hünerin böylesinden?

Sevinçlisiniz. Elbette sevinçlisiniz. **"Dinlediğim bu seçkin sanatsal ürünü benim ülkemin bir sanatçısı yaptı. Bunu benim ülkemin inni Alman gurbetine yollamış"** dal gibi gelinlerin hasret dolu kederini bölüşerek; kâh sabah alacasında, bıçak gibi bir ayazda grev çadırının önündeki ateşin alazalarıyla yüzü harelenip, kâh er yada geç ama mutlak bir gün **"zincirleri kıra kıra gelineceği"**ni yüreğinde duyarak sarsılıyor...

Sıra Varna türkülerine geliyor. Çağın -belki de- en büyük sürgününün ağulardan süzülmüş kederine geliyor sıra...

Önce orkestra başlıyor. Sonra gencecik solistin körpe, gürbüz sesi dolduruyor salonu. Gencecik bir savaş arkadaşınızın böylesine kusursuz bir doğal yetenekle donanmışlığına sevinmeye vakit kalmıyor bile... **Nazım Hikmet** gelip oturuyor yüreğinize:

"Şu Varna deli etti beni,
divane etti..."

Ve elini uzatsa memleketi tutacak kadar yakındaki, Varna'daki şair, Incirci'nin **"keder koçaklaması"**nda ezgilere dökülüyor:

Bir böyle keder, bre şahin
aman, ben bilirim ben.
Bu nasıl kader!
.....
Bir böyle keder,
böylesi, gülüm
bir bana malum...

Siz de bir sürgünsünüz. Nazım Hikmet'in kaderi ve kederi yakıyor yüreğinizi. Sarsılıyorsunuz. Nazım Hikmet ve Tahsin Incirci, usta ve çırak elele, omuzomuza yankılanıyorlar duvarlarda.

Mutlusunuz...

Hani bir şiirinde soruyor ya Nazım Hikmet, **"Sen mutluluğun resmini yapabilir misin?"** diye soruyor ya... Tahsin Incirci yapmış işte bunu... Mutluluğun **sesini** yapmış...

* * *

Eğer sizi coşturan, kıvandıran bir hünere, bir ustalığa övgü düzüp alkış tutarken sözü bir türlü bağlayamıyor, yazının sonuna noktayı bir türlü koyamıyorsanız, bizim gibi yapın. Yalın, çırılçıplak bir sözle bitirin yazıyı. Dönün besteciye, dönün orkestraya, dönün koroya, seslenin:

– Elinize, dilinize sağlık arkadaşlar...

Avrupa Konseyi'nin sempozyumunda, Avrupa'daki yabancı işçilerin "kalıcı" oldukları saptaması yapıldı

Yabancı düşmanlığına karşı güçlü bir silah: Seçme ve seçilme hakkı

Avrupa Konseyi'nin "Göç, Sığınmacılar ve Demografi" Komisyonu'nca düzenlenen "Avrupa'da Yabancılar: Tehlike mi Kazanım mı?" adlı sempozyuma F.Alman ve Ingiliz parlamentolarından hiç bir milletvekilinin katılmaması sert eleştirilere neden oldu

Avrupa Konseyi'nin alt komisyonlarından **"Göç, Sığınmacılar ve Demografi Komisyonu"**nun düzenlediği **"Avrupa'da Yabancılar: Tehlike mi, Kazanım mı?"** konulu sempozyum 20 ve 21 Mart günleri Fransa'nın Strasbourg kentinde yapıldı. Avrupa Konseyi'ne üye devletlerin parlamentolarından milletvekillerinin, sendikaların, öteki demokratik örgütlerin ve bilimadamlarının katıldıkları sempozyumda, yabancıların geliş nedenleri, yabancı düşmanlığı ve entegrasyon sorunları tartışıldı.

Federal Almanya ve Ingiltere parlamentolarından hiçbir milletvekilinin sempozyuma katılmayışı konuşmacılar tarafından sert bir biçimde eleştirilirken, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni temsilen sempozyuma katılan ANAP'lı Yılmaz Altuğ ile MDP'li Ismet Özaslan salonda yer işgal etmekten başka birşey yapmadılar.

Sempozyuma katılan Batı Avrupa ülkelerinin delegeleri, **"12 Eylül parlamentosu"**ndan iki milletvekilinin sempozyuma katılmasını **"salt politik amaçlara yönelik bir manevra"** olarak değerlendirdiler. Nitekim, Özal Hükümeti, kendini Avrupa Konseyi'nde temsil ettirerek **"meşruiyet"** kazandıracak her olanağı kullanmaya çabalıyor.

Sempozyumda söz alan konuşmacıların büyük bir kısmı, göçmen işçilerin Batı Avrupa'da kalıcı olduğunu, bu yüzden de kültürel azınlıklar olarak kabul edilmeleri gerektiği üzerinde durdular ve yabancılara seçme ve seçilme hakkının tanınması gerektiğini vurguladılar. Isveç Göçmen Bakanı Anita Gradin, bugün Batı Avrupa ülkelerinde 15 milyon göçmen bulunduğuna ve bu sayının yeni doğumlarla her yıl 400 bin arttığını ama buna karşılık bu büyük kitlenin çoğunun ülkede politik ve sendikal haklardan yoksun olarak yaşadıklarını söyledi. Bu durumun Batı Avrupa'da tehlikeli bir demokrasi boşluğu yarattığını söyleyen Gradin, ülkesi Isveç'i örnek göstererek, Isveç'te göçmen işçilere kalıcı gözüyle bakıldığını ve göçmen politikasının bu bakış açısından saptandığını belirtti.

Sempozyumda söz alan konuşmacılar yabancı düşmanlığının nedenlerini, artan işsizliğe, yerli halkın göçmen işçilerin kültürlerini hor görmelerine, yabancılara gidici gözüyle bakılmasına ve hükümetlerin uyguladıkları göçmen politikasına bağladılar. Bu arada Federal Almanya hükümetinin yabancı işçileri geri gönderme politikasının da yabancı düşmanlığını körükleyen önemli bir etmen olarak gösterildi.

Federal Almanya'da Uluslararası Kadınlar Kongresi yapıldı

23-25 Mart günleri Frankfurt'ta bir Kadınlar Kongresi düzenlendi. **"Alman ve yabancı kadınlar ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına karşı"** belgisi altındaki kongreye 1000'in üzerinde yerli ve yabancı kadın katıldı. Çeşitli partilerin, sendikaların kadın kollarının, Alman, Türk, Kürt, Portekizli, Ispanyol, Yugoslav, Yunanlı, Iranlı ve Güney Amerikalı kadın örgütlenmelerinin yaklaşık 9 ay ortaklaşa olarak ön hazırlığını sürdürdükleri kongre, şimdiye dek Federal Almanya'da düzenlenen ve göçmen kadınların sorunlarının tartışıldığı ilk uluslararası kongre oldu. Toplantının bir özelliği, toplumun her kesiminden

Berlin'deki ilk "bedel" toplantısı 14 Nisan'da

Gençler Batı Berlin'de de harekete geçtiler

Federal Almanya ve Hollanda'dan sonra Batı Berlin'deki askerlik çağına gelmiş gençler de bedele karşı harekete geçtiler. Batı Berlin'de de bir Bedelli Askerlik Komitesi kurulmasını sağlamak üzere 14 Nisan günü Reichenbergerstr.'deki Gençlik Evi'nde saat 16'da ilk toplantılarını yapacak olan gençler bir bildiri dağıtarak girişimlerini kamuoyuna duyurdular.

Batı Berlin'deki bu gelişmenin yanısıra Federal Almanya'nın öteki kentlerinde de askerlik çağındaki gençlerin **"Bedelli Askerlik Girişimleri"**nde örgütlenmeleri sürüyor. Gazetemizin orta sayfalarında ayrıntılı haberini bulacağınız **Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimleri Danışma Toplantısı'nda kurulan** (Bedelli Askerlik Girişimleri) ile eşgüdüme kavuşan yerel girişimler **Köln, Wetter, Giessen** ve **Hamburg** kentlerinde çeşitli etkinlikler gösterdiler. Bu arada FEBAG sorumlularından edinilen bilgiye göre, önümüzdeki günlerde Federal Almanya'da henüz herhangi bir bedelli askerlik girişimi örgütlenmemiş kentlerde de yeni girişimler etkinlik göstermeye başlayacak ve böylece Türkiyelilerin yaşadığı bütün yerleşme birimlerindeki gençler bu konuda örgütlü bir eylemliliğe yöneltilebilecekler.

KÖLN: Federal Almanya'nın Köln kentindeki gençler askerlik bedeline karşı ilk toplantılarını 16 Mart'ta yaptılar. **"Cebimde param yok/Bu ne bedeldir/ Derdimi soran yok/Bilmem nedendir"** di-

Irkçılıkla Savaş Günü olan 21 Mart'ta sendikalar çeşitli toplantılarla ırkçılığı protesto ettiler. IG-Metall Sendikası da bir açıklama yaparak Federal Alman hükümetinin yabancı düşmanlığını körükleyen politikasını protesto etti.

CGT tüm Fransa'da ırkçılıkla savaş kampanyası sürdürüyor

deral Almanya Bedelli Askerlik Girişimleri Danışma Toplantısı'nda kurulan FEBAG (Federal Almanya Bedelli Asker-

Bretz işçileri ücret savaşımını kazandı

- **İşçilerin yüzde 83'ünün grevden yana oy kullanmaları üzerine patron geri adım atmak zorunda kaldı**

Bad Kreuznach ve Bingen arasında, Gensingen köyündeki Bretz mobilya fabrikasının işçileri, ücretleri düşürme çabalarına karşı grev hazırlığına başlayınca patron geri adım atmak zorunda kaldı.

220'si Türkiyeli 1200 kişinin çalıştığı fabrikada uzun süreden beri ücretler düşürülüyor, Iş Mahkemesi'ne başvuran işçiler de davalarını kaybediyorlardı. Bu uygulamanın yakında tüm işçileri kapsayacağını gören GHK'nın (Ağaç ve Plastik Eşya Işçileri Sendikası) yaptığı açık oylamada işçiler grev kararı aldılar. Işçilerin yüzde 83'ünün grevden yana oy kullanmasından paniğe kapılan patronlar grevi önlemek için demagoji ve yalan dolu bildiriler dağıttıkları gibi, işçileri işten atmakla, lokavtla, işsiz kalmakla korkuttular. Patronun bu **"çalışmalarına"** paralel olarak işçilerin de grev hazırlıkları sürdü. Işçilerin, sendikalarının öncülüğündeki gösterdikleri kararlılık, grevin başlangıç gününün de saptanması üzerine patron sendikayla görüşmeye hazır olduğunu bildirdi. Sendika yöneticileri **"bizim masa tartışmasına zamanımız yok, istemimiz kabul ediliyor mu, edilmiyor mu"** deyince, patron ücretleri düşürmeyeceğini, grev yüzünden işçilerin işten atılmayacağı yolunda güvence vermek zorunda kaldı. Sonuç, toplu sözleşme olarak imzalandı. Sendika daha sonra fabrikanın yanındaki bir salonda görkemli bir toplantı yaptı. Yerli ve yabancı işçiler yaptıkları konuşmalarda, bu direnişin yerli-yabancı işçilerin dayanışmasını daha da güçlendirdiğini vurguladılar.

20 adet **Türkiye Postası**'nın okunduğu Bretz fabrikasındaki ücret savaşımı boyunca Bad Kreuznach'daki FIDEF üyesi Halkevi de tüm gücüyle dayanışmasını gösterdi.

"Cebimde param yok/Bu ne bedeldir/ Derdimi soran yok/Bilmem nedendir" dizelerini **"Yemen"** türküsünün bestesine uyarlayarak söyleyen gençler, ikinci toplantılarını 7 Nisan'da yapacaklar.

WETTER: Federal Almanya'nın Wetter, Witten, Gevesberg, Haspe ve Ennepetal kentlerindeki gençler de ilk toplantılarını 31 Mart günü Wetter-Volmastein'da yaptılar.

GIESSEN: Giessen, Wetzlar, Marburg Laubach ve Stadtallendorf kentlerindeki askerlik çağındaki gençler de Alman Sendikalar Birliği DGB'ye bağlı gençlik örgütüyle birlikte 25 Mart günü bir eğlence toplantısı düzenlediler.

HAMBURG: Askerlik çağındaki gençler 17 Mart günü Haus der Jugend'de bir eğlence gecesi düzenlediler. T.C. Hamburg Başkonsolosluğu'na ve Türk-Danış'a da davetiye gönderildiği halde, geceye katılmadılar. 250 gencin katıldığı **"bedel"** gecesinde bir konuşma yapan Dr. Ethem Ete, gençleri desteklediğini söyledi, onları kendi davalarına sahip çıkmaya çağırdı.

savaş kampanyası sürdürüyor

Fransa'daki sendika federasyonu CGT, Irkçılıkla Savaş Günü olan 21 Mart'ta uluslararası bir panel ve miting düzenledi. CGT, yaklaşık üç aydır, Fransa'da artan yabancı düşmanlığına karşı başlattığı **"ırkçılıkla savaşım kampanyası"**nı tüm fabrikalarda sürdürüyordu.

21 Mart'taki panele, Dünya Sendikalar Federasyonu'ndan bir temsilci, Ispanya, Portekiz, Italya, Yugoslavya, Belçika, Cezayir, Tunus, Fas ve Türkiyeli sendikacılar katıldılar. CGT Göçmen Işçiler Bölümü sorumlusu Apostolu'nun başkanlığındaki panelde, Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerde başgösteren krizden göçmen işçilerin büyük zarar gördükleri, bu ülkelerde gerici güçlerin yabancı düşmanlığını yükseltmelerine karşı verilen savaşta sendikalara büyük görevler düştüğü belirtildi.

Panelde bir DISK temsilcisi de Fransa'daki göçmen işçilerin sorunlarını dile getirdikten sonra, göçmen işçileri CGT çatısı altında birleşmeye çağırdı.

IG-Metall de açıklama yaptı

Irkçılıkla savaş günü dolayısıyla bir açıklama yapan IG-Metall Sendikası yöneticilerinden Koob, Içişleri Bakanı Zimmermann'ın yabancılar politikasını eleştirdi. Koob, **"6 yaş sınırı"** planına değinerek, aynı Almanlar gibi yabancı ana babaların da çocuklarıyla birlikte yaşama hakları olduğunu söyledi. **"Geri dönüşe teşvik"**e ilişkin çeşitli uygulamalara da şiddetle karşı çıkan Koob, bazı işletmelerde zaten işyerini kaybetme korkusuyla yaşayan yabancı işçilere işten çıkmaları için para teklif edilmesinin yabancı işçileri daha da güç duruma düşürdüğünü belirtti, işçi temsilcilerini böyle uygulamalara karşı uyanık olmaya, patronla işbirliği yapmamaya çağırdı.

Gelsenkirchen'deki "robotlar yürüyüşü" ilgi gördü

Gelsenkirchen kentinde 22 Mart günü, kentin en işlek merkezinde IG-Metall tarafından düzenlenen "Robotlar yürüyüşü" *büyük ilgi gördü. Fabrikalarda robotların kullanılmasıyla işçiye olan ihtiyaç büyük ölçüde azalıyor. Sadece Gelsenkirchen'deki işyerlerinde gelişen tekniğin kullanılması sonucu 19 bin kişi işsiz kaldı. Yığınsal işsizliği önünü alacak tek yolun en kısa zamanda 35 saati hayata geçirmek olduğunu söyleyen IG-Metall'li işçiler, 35 saati hayata geçirmek için çeşitli eylem biçimleri buluyorlar. Bunların içinde en ilginçlerinden biri* "robotlar geliyor" *eylemi oldu.*

rası kongre oldu. Toplantının bir özelliği, toplumun her kesiminden kadınların temsil edilişi, bir diğeri ise kongrenin bilimsel araştırma amaçlı bir **"uzmanlar toplantısı"** olmayıp, kadınların günlük yaşamlarından deney alışverişi yaptıkları bir forum olmasıydı. Kongrede, Federal Almanya'da yaşayan 1,35 milyon yabancı kadının ve 1,5 milyon civarındaki yabancı genç kızın sorunlarının şimdiye dek kadın hareketi içerisinde bile yeterince irdelenmemiş olduğu saptaması yapıldı.

On ayrı çalışma grubundan oluşan kongrede en fazla ilgiyi, ikinci kuşak yabancı genç kızların sorunlarını tartışan çalışma grubu, bir de **"yerli ve yabancı kadınların ortak yönleri ve gizli ırkçılık"** adlı çalışma grubu çekti. Yabancı kadınların fiziki ve ruhsal sağlık durumlarının tartışıldığı çalışma grubunda ise, tüyler ürpertici çeşitli raporlar okundu, hastahanelerde yabancı kadınlar üzerinde yapılan **"deney"**lere, özellikle de kısırlaştırma uygulamalarına dikkat çekildi.

Kongrenin sonunda ortak olarak imzalanan bildirgede, Federal hükümetin planladığı **"6 yaş sınırı"** ve eşleri getirmede konan kısıtlamalar eleştirildi. Kadınlara kocalarından bağımsız çalışma, oturma izinleri ve sığınma hakkı tanınması, yine 18 yaşından küçük kızlara ana-babalarından bağımsız oturma izni verilmesi istendi. Bu bağımlılığın, eşin geri dönüşü ve boşanma durumunda kadın için büyük güçlüklere neden olduğu belirtildi. Yine Federal hükümetin sosyal yardım alan yabancıları sınırdışı etme uygulaması eleştirildi.

Kongrenin sonunda alınan kararlar arasında şunlar var: tüm Federal Almanya'da yerli ve yabancı kadınlar için buluşma yerleri kurulması, ikinci kuşak yabancı genç kızlar hakkında bir araştırma yapılması ve bundan çıkacak sonuçlara göre eğitimlerine ilişkin önlemler alınması.

Kongre ayrıca sendikaları yabancı kadınların sorunlarına daha çok eğilmeye çağırdı.

35 saat savaşımı, toplumun tüm katmanlarını sarıyor

35 saat istemi, gittikçe toplumun daha geniş kesimlerini sarıyor. IG-Metall'in tek tek işletmelerin önünde düzenlediği uyarı grevleri, o fabrikanın sınırını aşıyor, DGB'nin diğer sendikaları, diğer fabrikaların işçileri dayanışma için grev yerine geliyorlar. Memurlar, öğretmenler, kadınlar, gençler, işsizler, yabancı işçiler, barış hareketi, işyerlerinin korunmasını, yeni işyerlerinin açılmasını sağlayacak olan 35 saat uygulamasının hayata geçmesi yolunda ortak çalışmalar yapmak için bir masaya oturuyorlar. Yığınsal işsizlik, toplumun çok çeşitli katmanlarını etkisi altına aldığı için tüm bu güçler 35 saat istemi çevresinde birleşiyorlar. Nitekim yoğunlaşan uyarı grevlerinin toplumun çok geniş kesimlerinden destek görmesi bu yargıyı kanıtlıyor.

35 saat uygulaması: 1,5 milyon işsize yeni işyeri

Geçtiğimiz hafta Braunschweig kentinde toplanan Federal Almanya'nın çeşitli bölgelerinde kurulmuş **"işsizler girişimleri"**nin delegeleri de, **"kısmi çalışma"**, **"erken emeklilik"** gibi patron önerilerinin değil, işsizliğin büyük ölçüde önünü alacak tek yolun haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi olduğunu açıkladılar. Fabrikalardaki 35 saat eylemleriyle, işsizler girişimlerinin eylemleri-

"Kısmi çalışma"dan yana olan patronlar, özellikle kadınları kısmi çalışmaya yönlendirmek istiyorlar. Hatta haftada 20 saatten az çalışan işçilerin sosyal sigorta primlerinin tamamını, işçinin kendisi ödemek zorunda olduğundan, kısmi çalışma patron için özellikle **"karlı bir uygulama"**. Kadın işçiler, toplu işten çıkarmalarda, işyerlerini ilk kaybedenlerden oldukları gibi, iş başvurularında da kendilerine **"hamile olup olmadıkları, çocuk isteyip istemedikleri"** soruları yöneltilerek baskı yapılıyor.

Tüm bunların yanında, ücret kaybı olmadan 35 saat uygulaması, kadına ev ve çocuğuyla daha çok ilgilenebilmesi ve sosyal çalışmalara katılabilmesi için hem daha fazla zaman anlamına gelecek, hem de kocasıyla eşit çalışma saatlerinin olması, daha uyumlu bir yaşam sağlayacaktır.

Öyle bir düzmece anket ki!..

Federal Almanya'nın en büyük trajlı haftalık dergilerinden **Stern** de işverenlerin 35 saat konusundaki **"düzmece anketler"** zincirine bir yenisini ekledi. Derginin Yazıişleri Müdürü Yardımcısı **Manikowsky'**nin bizzat kendisinin altına imzasını koyduğu anket sonuçlarına göre **"halkın yüzde 80'i 35 saat uygulamasına karşı"**. Derginin sözkonusu sa-

Haftalık çalışma saatinin düşürülmesi yabancı düşmanlığının da önünü alacak

35 saatlik çalışma haftası için yapılan uyarı grevlerine yabancı işçiler de tüm bölgelerde aktif olarak katılıyorlar. Toplu işten çıkarmalarda işyerlerini ilk kaybedenler olan yabancıların işsiz kaldıkları andan itibaren, yerli işsizlerin sorunlarına ek olarak, oturma izinleri tehlikeye düşüyor, işsiz yabancılar türlü yöntem-

Patronlar, 35 saatin mali yükünü üstlenebilirler

Metal patronları, "bir milim bile ilerleme" **kaydedilmeyen toplu sözleşme görüşmelerinde, basına yaptıkları açıklamalar, düzmece anketlerde; Federal hükümet ise çıkardığı sözde** "işsizliğin önünü alacak" **yasalarla, asıl işsizliği azaltacak 35 saatlik çalışma haftası istemine karşı çıkarlarken hangi gerekçeleri öne sürüyorlar?**

35 saate karşı ortaya koydukları "alternatif öneriler" **neler? Öneriler, 35 saatin aksine yeni işyerlerinin açılmasına değil, işsizliği daha da arttırmaya yönelik. Patronların ve hükümetin 35 saate karşı öne sürdükleri** "gerekçe" **ve önerilerin tutarsızlığını her geçen gün bir çığ gibi büyüyen uyarı grevleri de kanıtlıyor.**

35 saat uygulamasına alternatif olarak patronlar ve hükümet, **esnek çalışma saati** (flexible Arbeitszeit), **işletmenin kapazitesine, ihtiyaca göre belirlenecek çalışma süresi** uygulamasına geçilmesini istiyorlar. Onların istediği biçimde **"kısa çalışma"** nedir?

Işçiler işe alınırken onlarla **"süresiz iş anlaşmaları"** yapmayarak onlara keyfi çalışma saatleri dayatmak, metal patronları sendikası **Gesamtmetall**'in Başkanı **Kirchner**'in dediği gibi, **"toplu sözleşmelerde çalışma saatlerinin 'esnek' tutulması, yani işçileri bir hafta uzun, bir hafta kısa, veya 10'ar saatlik 4 işgünü çalıştırmak"**...Onların istediği **"kısa çalışma"**, işçileri herhangi bir iş güvencesinden yoksun **"gündelik işçiler"** haline dönüştürme amacını taşıyor.

Geçtiğimiz yıl Federal Almanya'da otomasyon için 16-17 milyar Mark yatırım yapıldı. Bu yatırımın tek amacı: Çalışma süresinin kısaltılmasıydı. Bilimsel deyişle nisbi artı-değerin arttırılmasıydı. Ancak hangi çalışma süresinin? **Işçilerin değil, her bir parça için çalışılan sürenin.** Örnek: **1000 işçinin bir milyon** araba lastiği ürettiği bir işyerinde, otomasyon sonucu, **yine bir milyon** araba lastiğini üretecek işçi sayısı **600'**e inecek, birim ürün başına çalışma süresi de **yüzde 40** oranında kısalmış olacaktır. **1000 işçiyi 40** yerine haftada **24** saat çalıştırmak işine gelmeyen patron, **400** işçinin işine son verecek, kalan 600 işçi de **40 saat** çalışmaya devam edecektir. Işte patron usulü çalışma süresinin kısalması:
Parça başına daha kısa çalışma süresi **ama** çalışanların çalışma sürelerinin aynı kalması, **yani** işyerlerinin yokedilmesi, **yani** daha fazla kâr.

Patronlar, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesinin mali yükünün çok olacağını ve bu yüzden de işyerlerini kapatmak zorunda kalacaklarını iddia ediyorlar.

Gerçekte, 35 saat uygulamasına geçildiği takdirde, boşalacak her bir işyerine yeni işçi alındığında, işsiz sayısı 1,5 milyon azalacak, sadece metal dalında 235 bin yeni işyeri, **yani azalan her bir saat başına 47 bin yeni işyeri açılmış olacaktır.**
Federal Almanya'da son dört yılda **yüzde 10 oranında bir üretim artışı** oldu. Işçiler, böylece 35 saatin mali yükünün yarısını çalışarak ödemiş oldular. Dolayısıyla patrona sadece yüzde 7'lik diğer yarısını ödemek kalıyor.

açıkladılar. Fabrikalardaki 35 saat eylemleriyle, işsizler girişimlerinin eylemlerinin koordineli bir biçimde yürütülmesini karar altına aldılar.

Işsizler, bir yandan işsizlik yardımı, işsizlik parası ve sosyal yardım miktarını sürekli düşürmek, bir yandan da işyerlerinin yok edilmesine seyirci kalmak yoluyla işsizlere savaş açmış olan Federal hükümetin bu saldırısına karşı tek çözüm yolunun 35 saat için savaşım vermek olduğunu gittikçe daha iyi kavrıyorlar. **"Öldürmeyip süründüren"** miktardaki **"sosyal yardım"** karşılığında **"kölelik sistemine özgü"** yöntemlerle haftada 40 saat çalıştırılan işsizlerin, 35 saat savaşımında, henüz işi olup da, 35 saatin önemini kavrayamayanlar üzerinde de olumlu etkisi olacaktır.

"halkın yüzde 80'i 35 saat uygulamasına karşı". Derginin sözkonusu sayısının çıkış tarihi: **22 Mart.**

15 Mart günü ise **Stern**'in hazırlanmakta olduğu, Itzhoe'deki Gruner+Jahr Druckerei'n 600 çalışanı 35 saat için uyarı grevi yapmıştı.

Anketin, CDU/CSU'nun seçim kampanyalarında, bu partilerin duruma göre ihtiyaçları olan birtakım anketleri tezgahlayan Demaskopie Allensbach Enstitüsü'nce hazırlandığı bildiriliyor.

larına ek olarak, oturma izinleri tehlikeye düşüyor, işsiz yabancılar türlü yöntemlerle geri dönüşe zorlanıyorlar. Sayıları 118 bini bulan Türkiyeli işsizler için 35 saatlik çalışma haftası için savaşım vermenin bir diğer önemi de, işsizliğin büyük ölçüde önünün alınmasının, aynı zamanda yabancı düşmanlığının da önünün alınması demek olduğudur. Işsizliğin azalması, egemen güçlerin **"yabancılar işyerlerinizi elinizden alıyor"** şeklindeki, işsizliğin gerçek nedenlerini örtbas etmek için sürdürdükleri kampanyaya da olanak tanımayacaktır.

du. Işçiler, böylece 35 saatin mali yükünün yarısını çalışarak ödemiş oldular. Dolayısıyla patrona sadece yüzde 7'lik diğer yarısını ödemek kalıyor. Patronlar son on yılda milyonlarca Markı, başka firmaları satın almak, Federal Almanya dışında ek kârlar getirecek yeni yatırımlar yapmak vs...için harcadılar. Son on yılda, bu "kârlı ve kirli işlere" **2 trilyon Mark** (yani bir saatte 2,3 milyon Mark) yatırıldı. **Hem de 1,5 milyon işyerini birden yokederek.** Milyarlarca Markı **işyerlerinin yokolması pahasına** silahlanma için harcayan devlet de, mesele kârlı yatırım olunca parayı bulan patronlar da, 35 saat uygulamasının yol açacağı mali yükleri karşılayabilirler.

Sözkonusu olan 35 saatin yol açacağı mali yükün karşılanıp karşılanamayacağı değil, ortada varolan mali olanakların işyerlerinin korunması amacına yönlendirilip yönlendirilmeyeceğidir. Ve bu artık politik ve sınıfsal bir tercihtir.

Patronlar, kadınlara "kısmi çalışma"yı dayatıyorlar

Geçtiğimiz günlerde çok sayıda kadın örgütlenmesi de, sendikaların 35 saat istemini desteklediğini açıkladı. Kadınlar, 35 saat uygulamasının yeni işyerleri sağlamasından başka- ki kadınlar arasındaki işsizlik oranı özellikle yüksek- kadınların iş piyasasındaki konumu üzerinde de son derece olumlu etkilerinin olacağını savunuyorlar.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Ümit KÖSEOGLU

Erken emeklilik oyunu

Haftalık çalışma süresinin ücret kesintisi olmadan 35 saate indirilmesi savaşı süredursun, son günlerde kamuoyunu sürekli meşgul eden güncel konulanndan biri de, Federal hükümetin alelacele kabul ettiği **"Erken emeklilik"** konusudur.

Öncelikle söyleyelim ki, halk arasında içeriği dahi yeteri kadar bilinmeyen bu konu, parlamentodaki politik yandaşlarının Alman işverenlerini **"kurtarma"** çabasından başka bir şey değildir ve amacı da, çığ gibi büyüyen 35 saat savaşını kırmaktır. Konunun kasıtlı olarak çarpıtılan diğer önemli yanı da, patronların **"Sendikalar erken emekliliğe karşı"** yalanı ile hem kamuoyunu 35 saati savunan sendikalara karşı kışkırtmak, hem de sendika üyelerini kendi istemlerine karşı çıkarmaktır.

Konuyu açmadan önce bir noktaya daha dikkatinizi çekmek istiyorum. O da, çeşitli basın-yayın organları yoluyla işverenlerce halk arasına yayılan bu yalanlara, kamuoyu ile birlikte işçilerin ve özellikle yaşlı işçi arkadaşlarımızın da ilgi göstermesi ve hatta bunların işçiler arasında ağızdan, ağıza dolaşmasıdır.

58 yaş erken emeklilik uygulaması gerçekten patronları kurtarma çabasıdır çünkü, iş piyasasına, işsizler sayısına olumlu etkisi olmayacağı daha baştan itibaren bilinmesine rağmen hükümetçe çıkarılmıştır.

Kurtarma çabasıdır, çünkü 1,5 milyon işyerini güvence altına alacak ve yeni işyeri açılmasını sağlayacak olan 35 saatlık çalışma haftasına karşılık, 58 yaş erken emekliliğin tüm Federal Almanya'daki iş piyasasına etkisi **sadece** 260 bindir. Ayrıca geçmiş yılların tecrübelerinin de belgelediği gibi, erken emeklilik yoluyla boşalan işyerleri dışarıdan, işsizlerden alınarak doldurulmadığından, işsizler sayısında azalma olmayacaktır.

Kurtarma çabasıdır çünkü, 58 yaş erken emeklilik uygulaması **sadece** 5 yıl için, şimdilik 1988 yılına kadar ve 1925/26/27/28/29 doğumlular için geçerlidir.

Kurtarma çabasıdır çünkü, uygulamanın faturası işverenlere değil, halen çalışanlara ödetilmektedir. Erken emekli olanlara ödenecek olan son aylık ücretin **sadece** yüzde 65'i tutarının işverenlere düşen payı yüzde 35'dir. Diğer kısmı yani, yüzde 30'u bizlerin sosyal kesintilerinden biriken devlet babanın kesesinden yapılacaktır. Dahası var: Yapılacak yüzde 65 ödentiden, sosyal kesintiler düşülecektir. Ayda 2000 DM. net aylıkla geçinemeyenlerin, hükümetin kendilerine layık gördüğü 1000 DM. ile nasıl geçineceğini cidden merak ediyoruz.

Patronlarca kasıtlı olarak yayılan **"Sendikalar erken emekliliğe karşı"** propagandası yalandır çünkü, sendikalar erken emekliliğe karşı değil, tam aksine taraftardır. Ama hemen söyleyelim, **"Böylesine değil"...**

Yaşlı emekli arkadaşlarımızın çoktandır hakettikleri emeklilik günlerine bir an önce kavuşmaları birlik sendikalarının üzerinde uzun yıllardır uğraşı verdikleri bir konudur. Sendikal örgütler, ücret kaybına uğramadan, emekli olanların ekonomik ve sosyal yaşantılarını sarsmayacak bir biçimde uygulamaya sokulacak erken emeklilik modellerinin her zaman destekçisi olmuştur, olacaklardır da. Bu böyle bilinmeli ve kavranmalıdır. Fakat Federal hükümetçe yürürlüğe sokulan böyle bir uygulama değildir. Tam aksine, zengini daha zengin, fakiri yani emekçileri daha fakirleştiren bir uygulamadır.

Konunun gözden kaçan diğer önemli bir yanı da şudur: 35 saat mi, erken emeklilik mi sorusunu yanıtlarken unutmayacağımız en önemli faktör, hangi modelin iş piyasasına daha olumlu etki yapacağı, hangisinin işsizliği azaltacağı ve işyerlerini güvence altına alacağıdır. Bunun 35 saatlik çalışma haftasıyla daha olumlu gerçekleşeceğini yukarıda sayılarla vermiştim.

Işveren propagandaları aynı zamanda yalandır çünkü, 3 yıl önceki toplu sözleşmeler başlangıcında çeşitli sendikalar, emeklilik yaşının düşürülmesi konusunu, toplu sözleşme istemi olarak masaya getirdiğinde, o zaman patronlar bu isteme karşı çıkmışlar ve gerekçe olarak da, istemin patronları felakete sürükleyecek, yerine getirilmesi imkansız istem olduğunu getirmişlerdi. Istemi getiren sendikalar patronlarca **"sorumsuzlukla"** suçlanmışlardı.

Ne gariptir ki, 3 yıl sonra aynı patronlar, aynı öneriyi, politik yandaşlarının da desteği ile bu kez kendileri getiriyorlar. Neden mi? Bu kez işlerine öyle geliyor da, onun için...

Işveren propagandaları yalandır çünkü, sendikalar emeklilik yaşının düşürülmesinin parlamentar bir görev olduğunun, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesinin ise, toplu sözleşme taraflarının yani, işverenler birliği ile sendikaların bir görevi olduğunun bilincindedir. Erken emekliliğin iş piyasasına 35 saatlık çalışma haftasından daha olumlu etki edeceğini savunan işverenlerin bu gerekçeleri yalandır çünkü, 35 saatlık çalışma haftasının güvence altına alacağı ve açacağı yeni işyerleri sayısı olan 1,5 Milyon'a ulaşılması için emeklilik yaşının 52'ye indirilmesi gereklidir. Bunu sendikalar değil, patronlara yakın araştırma kuruluşları söylüyorlar.

Sendikal birliği içten yıkmayı, kamuoyunu sendikalara karşı kışkırtmayı amaçlayan patronlara verilecek en güzel yanıt: **Haftalık çalışma süresinin ücret kaybı olmadan, tam ücretle gerçekleştirilmesidir. Ve burada tek tek hepimize büyük görevler düşmekte...**

Yurtdışındaki Türkiyeli ünlü yazar ve sanatçıların katıldığı haftanın belgisi: Sanat baskıya karşı!

Hollanda'da dev boyutlu bir kültür haftası

Hollanda Türkiye Demokrasi ve Insan Haklarını Koruma Komitesi'nin Hollandalı kültür ve sanat kurumları ile işbirliği içinde düzenlediği **"Kültür Haftası"** 5-15 Nisan tarihleri arasında Amsterdam, Rotterdam, Den Haag ve Utrecht kentlerinde yapılacak. Edebiyat, tiyatro, müzik, resim ve sinema alanlarında yurt dışında bulunan ünlü Türkiyeli sanatçıların büyük bir kısmını biraraya getirecek olan festivalde bazı sanatçılarımız yeni yapıtlarını ilk kez kamuoyuna sunacaklar.

Edebiyat

Kültür haftasına edebiyat alanında katılacak olan yazar ve şairler şunlardır **Ataol Behramoğlu, Fakir Baykurt, Ayse Özakın, Ömer Polat, Dursun Akçam, Vasıf Öngören, Nedim Gürsel, Özkan Mert Özdemir Başargan, Demir Özlü, Gültekin Emre, Oya Baydar** ve **Özlem Özgür.**

Haftanın edebiyat alanındaki en büyük etkinliği, 12 ve 13 Nisan tarihlerinde Amsterdam'da yapılacak olan "Yazarlar Konferansı" olacak. Bunun dışında, yazarların yanısıra diğer sanatçıların da katılacakları sempozyum, 10 ve 11 Nisan günleri gene Amsterdam'da düzenlenecek. Bu sempozyumda yazarlar ve sanatçılar, Türkiye'de sanat ve kültür yaşamı üzerindeki baskıları ve Türkiyeli göçmen işçilerin kültür sorunlarını tartışacaklar. Hafta boyunca yazar ve şairler çeşitli kentlerde düzenlenen okuma günlerine de katılacaklar.

HOLLANDA'DAKI KÜLTÜR HAFTASI, HAPISHANEDE GAZ LAMBASININ YAGIYLA RESIM YAPAN, KONSERLERI IPTAL EDILEN, PLAKLARI TOPLATTIRILAN, OYUNLARI SAHNEDEN KALDIRTILAN, CEZAEVLERINDE ÇEVIRI YAPAN, AÇLIK GREVINE ÇIKAN, FILMI YAKILAN, KITABI TOPLATTIRILAN VE DÖVÜLEREK ÖLDÜRÜLEN SANATÇILARLA DAYANIŞMA HAFTASI OLACAK.

Müzik

15 Nisan günü Den Haag kentinde **"Kırmızı Karanfil Müzik Festivali"** yapılacaktır. Müzik alanındaki bu büyük konsere **Melike Demirağ, Heval, Tülay German, Cem Karaca, Tahsin Incirci yönetiminde Batı Berlin Şarkı Grubu, Sümeyra, Şivan** ve **Turkuaz** katılacaklar.

Önümüzdeki yıllarda da sürdürülmesi planlanan **"Kırmızı Karanfil Müzik Festivali"**nin yanısıra, festivale katılan sanatçıların bir kısmı Hollanda'nın diğer kentlerinde de hafta içinde çeşitli konserler verecekler.

Sinema

Hafta boyunca Amsterdam'da Filmhuis'te sürecek olan sinema alanındaki etkinliklerde bazı filmler ilk kez kamuoyuna sunulacak. Örneğin **Güner Sarıoğlu**'nun **"Nomadin"** ve **"Ladik 76"** adlı filmleri ve **Yorgo Boz**'un Türkiye konulu politik filmi bunlar arasında yer alıyor. Film alanında Türkiye sinemasının ilerici yapıtları olan **"Sürü", "Yol", "Düşman", "Maden", "Demiryolu", "At", "Hakkari'de Bir Mevsim"** de hafta boyunca gösterilecek. Ayrıca yabancı rejisörlerin Türkiyeli göçmen işçiler üzerine çevirdikleri filmler de sinema gösterileri arasında yer alıyor.

Resim

Hollanda Ressamlar Sendikası BBK ile işbirliği içinde **Hanefi Yeter, Akbar, Behkelam, Mehmet Aksoy** ve **Nil Yalter** Amsterdam ve Utrecht kentlerinde sergi açacaklar. Ayrıca 9 Nisan günü Amsterdam'da sanatçılar ortaklaşa bir duvar resmi yapacaklar.

Tiyatro

Hollanda'daki **El Kapısı** adlı tiyatro grubu, **Brecht**'in **"Kural ve Kural Dışı"** adlı yapıtıyla **Vasıf Öngören**'in **"Zengin Mutfağı"** adlı yapıtını oynayacak. Ayrıca **Meral Taygun** Hollandalı profesyonel sanatçılarla birlikte Nazım Hikmet'in şiirlerinden sunacak.

ATAOL BEHRAMOĞLU

DÖRTLÜKLER

Varlık Yayınları Ataol Behramoğlu'nun ilk basımı 1980'de yapılan dörtlüklerinin yeni basımını Kasım 1983'te yaptı. Bu basımda son yılların ürünü olan yeni dörtlüklerle Ülkeler ve Izlenimler *başlığı altında toplanan şiirler ve Isa Çelik'in desenleri yer alıyor.* Türkiye Postası *bu sayısında okuyucularına bu dörtlüklerden yaptığı bir seçki sunuyor.*

Cellat uyandı yatağından
bir gece
"Tanrım" dedi "Bu ne zor
bilmece:
Öldükçe çoğalıyor adamlar
Ben tükenmekteyim
öldürdükçe..."
1974

* * *

Yıllanmış bir ağaç gibi köklü, gür
Yalan hiç yıkılmayacakmış gibi
görünür
Hükmü yaşamın verilmiştir oysa:
Yıkılacak. Çürümüştür.
1972

* * *

Elinde ne piyon kaldı, ne vezir,
ne kale
Düştü birbiri ardına atlar, filler
Ama şah hâlâ diremekte
Yeni taşlar bulundu çünkü:
Köpekler...

ÖZETLE

- **Tutuklu sanatçı Orhan Taylan Hollanda'ya davet edildi**

Dünyaca ünlü Hollanda Güzel Sanat-

Hollanda'ya davet edildi

Dünyaca ünlü Hollanda Güzel Sanatlar Akademisi, ressam **Orhan Taylan'ı** akademide yardımcı profesörlük yapmak üzere Hollanda'ya çağırdı. Barış Derneği davasından 8 yıla mahkum edilen ve şu anda cezaevinde bulunan Orhan Taylan'a gönderilen davetiye, cezaevi yetkilileri tarafından **"Burada böyle bir kimse yok"** denilerek Hollanda Güzel Sanatlar Akademisi'ne iade edildi. Akademi yetkililerinin, Türkiye'deki sanat ve kültür kurumlarına da başvurarak olayı protesto edeceği belirtiliyor.

● Kürt sanatçıları dernek kurdular

Yurt dışında bulunan Kürt sanatçılardan **Şiwan, Zamani, Emekçi, Mahmut Baksi, Nizamettin Ariç** ve **Ekrem Rojhat** geçtiğimiz ay **"Yekitiya Hunerbende Kurdistan"** adıyla bir birlik kurduklarını açıkladılar. Sanatçılar kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda merkezi Federal Almanya'nın Osnabrück kentinde olan birliğin bütün Kürdistanlı ilerici sanatçılara açık olduğunu ve bütün ilerici kuruluşlarla işbirliği içinde kültürel hizmet götürmeyi amaçladığını bildirdiler.

● Hasan Hüseyin Ruhr'da anıldı

25 Şubat günü hayata gözlerini yuman ozan Hasan Hüseyin Korkmazgil Recklinghausen Türk İşçiler Derneği'nin ve Gelsenkirchen İşçi Birliği'nin düzenlediği toplantılarla anıldı.

25 Mart günü Recklinghausen'de yapılan toplantıya ressam **Aydın Karahasan,** yazar **Ömer Polat,** şair **Yaşar Miraç,** sanatçı **Hamdi Tanses** ve yazar **Yücel Feyzioğlu** katıldılar.

Gelsenkirchen'de 17 Mart günü düzenlenen ve 60 kişinin izlediği anma toplantısında ise gene **Aydın Karahasan, Yaşar Miraç** ve Hasan Hüseyin'in aile dostu **Dr. Bülent Tarakçıoğlu** hazır bulundular. Toplantıda Hasan Hüseyin'in sağlığında Gelsenkirchen İşçi Birliği için özel olarak banda okuduğu şiirleri dinlendi.

● Kemal Baştuci Paris'te sergi açtı

1947 yılından bu yana Fransa'da yaşayan Türkiyeli ressam **Kemal Baştuci** son yapıtlarını Mart ayında Paris'te Galeri C'de sergiledi. 60 yaşındaki sanatçı Batı Avrupa'daki demokratik çevrelerin ilgiyle üzerinde durdukları göçmen sanatçılardan.

B. Berlin İşçi Korosu'nun başarılı konseri

Tahsin Incirci yönetimindeki Batı Berlin İşçi Korosu "Kreuzbergli Dostlar Enstrümantal Grubu" eşliğinde 30 Mart akşamı Theater Manufaktur salonunda bir konser verdi. Yaklaşık 300 Türkiyeli ve Alman dinleyicinin izlediği konser iki saatten fazla sürdü ve Türkiyeli işçi ve öğrencilerden kurulu koro, çoğu Incirci'nin kendi bestelerinden oluşan, bunun yanında halk türkülerinin de yer aldığı bir program sundu. Konser Incirci'nin, Nazım Hikmet'in "Çok Uzaklardan Geliyoruz" adlı şiirinden bestelediği parça ile başladı. İlk kez dinleyici önüne çıkan "Çok Uzaklardan Geliyoruz" dinleyenler için çok çarpıcı oldu. Konserin diğer bir başarılı yönü, programda Türkiye işçi sınıfının savaşımına, barışa, göçe ilişkin türkülerden, partizan şarkılarına kadar çok geniş bir müzik yelpazesinin ustalıklı geçişlerle, bütünlüklü bir biçimde sunulması oldu. Theater Manufaktur'un oyuncularından Ilse Scheer de, tüm konser boyunca Alman izleyiciler için tek tek şarkı ve türkülere ilişkin bilgiler verdi. "Varna Türküleri" ni okuyan solist Sema, güçlü sesiyle tüm dinleyenler için gecenin bir başka sürpriziydi. Sema uzun süredir eksikliği çekilen "solist" boşluğunu dolduracak bir kazanım oldu. Batı Berlin İşçi Korosu'nun "Şarkı Grubu", 8 ve 14 Nisan günlerinde, Hollanda'da düzenlenen "Kültür Haftası" nda iki konser verecek.

Yeni taşlar bulundu çünkü:
Köpekler...
1972

* * *

Dostları özlemle kucaklamayı
unutma
Çocuk sevmeyi, çiçek koklamayı
unutma
En zorlu anındayken bile kavganın
Gökyüzüne bakmayı unutma
1972

* * *

Gecemin üzgün çiçeği

Gecemin üzgün çiçeği sen,
yavrum
Dargın yüzünü görebilsem,
yavrum
Babalar daha çok görebilsin
diyedir çocuklarını
Tutuksam şimdi ve sana
hasretsem, yavrum

1982

Türkiye, "Merhaba Sergisi"nden neden çekildi?

Nürnberg Alman Milli Müzesi ve Sanat Pedagoji Merkezi, 8 Mart-6 Mayıs tarihleri arasında, **"Türkiye'de günlük hayat"** konulu ve **"Merhaba"** adlı bir sergi düzenledi. Serginin amacı halkların yakınlaşmasına kültürel etkinlikler yoluyla katkıda bulunmaktı. Türkiye'nin Nürnberg Konsolosluğu da serginin hazırlık çalışmalarına katılmış, sergilenmek üzere materyal vermişti. Ancak serginin açılışı için herşeyin hazırlandığı ve serginin açılmak üzere olduğu bir sırada Nürnberg Konsolosluğu, sergide Türkiye aleyhine propaganda yapıldığı gerekçesiyle sergiden çekildiğini açıkladı. Resmi açılışa da katılmadı. Üstelik sergilenmek üzere verilen eşyaları da geri çekti.

Haber Federal Almanya'da yayınlanıp dağıtılan Türkiye gazetelerinde günlerce ballandıra ballandıra çıktı. Bu gazetelerde yer alan kimi açıklamalara göre, Konsolosluk yetkilileri sergiye paralel olarak sürdürülecek olan Kültür Programı'nın bazı bölümlerini ve Kültür Programı'na katılan bazı sanatçıları **"siyasi tutumları"** nedeniyle beğenmemişler ve konuyu ilettikleri Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen talimata uyarak sergiden çekilmişlerdi.

Hürriyet Gazetesi olayı kamuoyuna böyle duyurdu

Olayın içyüzü nedir?

Sergiye paralel olarak sürdürülen Kültür Programı'na bir göz atmak, Konsolosluğun tutumunun iç yüzünü ortaya koyuyor. Bu programda çeşitli konularda uzman Alman konuşmacılar, **Kobra, E-5** gibi müzik grupları, Türk yemekleri yapma dersleri yanında, türküleriyle **Sümeyra** ve eserlerinden örneklerle yazar **Fakir Baykurt** da yer alıyor. Nürnberg Konsolosluğu'na ve Türkiye Dışişleri Bakanlığı'na göre, nelerin, kimlerin sakıncalı bulundukları ortada.

Federal Almanya'da da 12 Eylülcü baskıların sökebileceğini sanan Konsolosluk yetkilileri, kendilerini Müze yetkilileri tarafından hazırlanmış olan kültür programına da karışabilecek kadar yetkili görüyorlar. Neden olmasın? Türkiye'de **"şu haberi yazmayacaksınız, şu filmi oynatmayacaksınız, şu sanatçıyı boykot edeceksiniz"** dendi mi akan sular duruyor ya!.. Ama arada küçük bir fark var. Burası Türkiye değil. Ve olanlar da bundan sonra oluyor. Kültür programından ilerici sanatçıların çıkarılmasını isteyen Konsolosluk yetkililerinin bu istemleri, doğal olarak, kabul edilmiyor. Bu durumda sergilenmek üzere verilen malzemenin geri çekileceği şantajı da tutmuyor. Müze ve sergi yetkilileri, Kültür Programı'nın aynen uygulanması kararını alıyorlar. Bunun üzerine Konsolosluk da **"şanlı geri çekilme harekatı"** nı yapıyor.

Sümeyra'nın konseri

Sümeyra'nın Konsolosluk yetkililerinin çabalarına ve sergiden çekilme kararına rağmen 15 Mart günü verdiği konserin başarısı ve sanatçının defalarca sahneye çağrılması, Nürnberg Konsolosluğu'nunkilere benzer çabaların sonuç vermezliğinin ve Türkiye'nin çıkarlarını korumak adına Türkiye'nin çıkar ve prestijini sarsmanın nasıl çıkmaz bir yol olduğunun iyi bir kanıtı oldu. Salonu dolduran yüzlerce kişi Sümeyra'dan türkülerini sevgi ve coşkuyla dinledi; halkımıza, kültürümüze gerçek ve içten bir **"Merhaba"** dedi.

Türkiye Postası
15 GÜNLÜK GAZETE 6 NISAN 1984 SAYI: 28

8. Ulusal Protesto Günü diktatörlüğün yasaklarına rağmen gerçekleşti

Şili'de faşist diktatörlüğün ömrü biraz daha kısaldı

Şili'de 27 Mart'ta yapılan Ulusal Protesto günü şimdiye dek yapılanların en güçlüsü oldu. Tüm baskılara rağmen Şili'de 11 Mayıs'taki ilk ulusal protesto gününden bu yana yapılan her gösteriye daha fazla kişinin katılması, muhalefet güçleri arasındaki birlikteliğin pekiştiğini ve halkın cuntayı devirmekte kararlı olduğunu gösteriyor. Mayıs'tan bu yana yapılan gösterilerde 73 kişinin ölümü, 1500'ünün yaralanması ve yüzlercesinin tutuklanmasına rağmen, her direniş muhalefet güçlerini genişletti.

Bilindiği gibi Şili'de Pinochet'e karşı muhalefet, esas olarak Hristiyan Demokratlar, sosyalistler, sağ cumhuriyetçiler, sosyal demokratlar ve radikallerin birliği olan **"Demokratik Ittifak"** (AD) ile, Eylül ayı içinde Şili Komünist Partisi, Sol Hristiyanlar, MAPU ve sosyalistlerin bir bölümünün oluşturduğu **"Demokratik Halk Hareketi"** (MDP)'den meydana geliyor.

Son eylemin çağrısı da **MDP, AD** ve sendikaların ağırlıkta olduğu **Şili Emekçilerinin Merkezi Yönetimi** tarafından ortak olarak yapıldı. Çağrıda genel grev de yer aldı.

Içinde sol partilerin yeraldığı Demokratik Halk Hareketi, burjuva muhalefetinin Demokratik Ittifak Cephesi ve sendikaların ağırlıklı olduğu Şili Emekçilerinin Merkezi Yönetimi'nin çağrısıyla yapılan eylemler Pinochet rejiminin hiçbir tabanı olmadığını bir kez daha gösterdi

MDP içinde yer alan Şili Komünist Partisi eylemden sonra yaptığı değerlendirmede demokrasi savaşımının gelişmesinin özellikle MDP'nin güçlenmesine ve tüm muhalefet güçlerinin her alandaki eylem birliğinin gelişmesine bağlı olduğunu vurguladı.

Yüzbinlerce kişinin katıldığı protesto gösterilerinde Pinochet, tüm ordu ve polis birliklerini alarma geçirdi. Sadece Santiago'ya 24 bin asker yerleştirildi. Özellikle işçi semtleri ordu birlikleri tarafından işgal edildi. Polis birliklerinin halka bombalar ve ateşli silahlarla saldırdığı gösterilerde beş Şili'li yurtsever öldürüldü, çok sayıda yaralanan oldu ve yüzlerce kişi tutuklandı. Pinochet'in 15 kadar Şili'liyi Kuzey Şili'de Atacama çölüne 90 günlük sürgüne gönderdiği açıklandı.

Tüm baskılara rağmen

Pinochet'in olay günü bizzat yönettiği polis terörüne rağmen tün ülkede emekçiler **"Diktatörlük Devrilecek", "Ekmek, Iş, Özgürlük"** taleplerini yükselttiler. Santiago'nun işçi semtlerinde barikatlar kuruldu, tencerelere vurarak yapılan protesto eylemleri gün boyu sürdü. Tüm ülkede genel grev havası esti, sabahın erken saatlerinden itibaren ulaşım araçları çalışmadı, alışveriş yapılmadı, çocukların büyük bölümü okula yollanmadı.

Kohl hükümeti diktatörü destekliyor

Mart ayı sonuna doğru Federal Almanya hükümeti Hamburg-Kiel tersanelerinde yapımı tamamlanan iki modern denizaltının Şili'deki faşist Pinochet rejimine verilmesi yönündeki tasarıyı onayladı. Ilk denizaltının Nisan, diğerinin de Haziran ayında diktatörlüğe teslim edilmesi kararı Federal Almanya'da sert tepkilerle karşılanıyor.

ABD Senatosunun askeri yardıma ilişkin kararı Kıbrıs sorunu açısından önemli

ABD, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeleri sabote ediyor

- **Kıbrıs'ın federal bir çatı altında bütünleştirilmesini getirecek hiçbir çözümü istemeyen ABD yönetimi, müdahaleci tavrı ile adaya yeni NATO askeri gön-**

birşeyler yapmak istemekte ve bu nedenle Kıbrıs kozunu kullanmaktadır. Kıbrıs'ta Maraş'ı Rumların yerleşimine açtırırsa Yunanlılara karşı bir iş yapmış görünecektir.

Kıbrıs sorununda ortaya çıkan son ge-

laması olanaklarının varolduğu koşullarda ABD'nin yeni müdahalesi ve Maraş'ın ödün olarak verilmesi talebi, iki toplum arasındaki ilişkileri gerginleştirdiği gibi Kıbrıs Türk kesiminde de gericiliği güçlendirecektir.

LONDRA MEKTUBU — Abdullah YILMAZ

Maden ocağını korurken...

Londra'da **"kuzey"** denince, akla, Iskoçlar ve maden işçileri gelir. Bunların ilki cimriliği, ikincisi hırçınlığı ile tanıtılır. Bu alandaki üstün gayret basın ve radyo-TV'nindir. **"Cimri"** ve **"hırçın"**lık, aşağılamanın üstü örtük adı olmaktadır.

Oysa Iskoç halkı içten içe, maden işçileri de açıktan açığa burjuva sultasına karşı direnişte ünlenmişlerdir.

Ve yine Mart'ın 23'nde eller üstünde bir tabut yükseldi. Kuzeyde, South Elmsall kasabasında... 24 yaşındaki maden işçisi **David Jones,** grev gözcülüğü hattında can vermişti. Ve Yorkshire'den, Nottingham'dan, Güney Galler'den, Durkam'dan, Leicester'den... binlerce madenci O'nu onurlu bir törenle uğurluyordu. Ve de önde sendikalarının genel başkanı Arthur Scargill...

Evet, haftalardan beri maden işçileri grevdedir. Toplam 180 bin dolayındaki madenciden 120 bini... Ve 132 ocakta tek gram kömür üretimi bile yok. Ki, zaten 4-5 aydır fazla mesai yapmama boykotu içindeydiler. Çünkü gerici Thatcher hükümetinin başlattığı ve son yıllarda şiddetlendirdiği **"ocakları kapatma"** saldırısı durdurulmalıydı.

Grevin, boykotun temel nedeni işte budur. Ve bunu baba JONES cenaze töreninde şöyle ifade ediyordu:

–"Oğlum, işini ve maden ocağını korurken öldü... grev başarılmalıdır."

Thatcher'in monetarizmi, tıpkı bizim cuntanınki gibi, hane yıkıcıdır. Önce geleneksel Ingiliz endüstrisini **"Brezilya'dan demir-çelik'i daha ucuz alırım"** diyerek söndürdü; Shefield, Birmingham, Coventary, Glasgow, Liverpool, Leeds gibi kuzeyin sanayi kentlerini viraneye çevirdi; ardından **"kömürü daha ucuz ithal ederim"** diyor ve kömür ocaklarını kapatmaya kalkıyor. Yüzbinlerle işçiyi sokağa atarak...

Oysa başta NUM (Ulusal Madenciler Sendikası) olmak üzere uzmanlar ve bilim adamları demir-çelik'in daha ucuza maledilmediğini, ve kömürün de edilemeyeceğini hesaplıyor ve bilimsel rakamları Thatcher'in suratına fırlatıyorlar.

Fakat uluslarüstü tekellere diyet borcu olan başbakan hiç oralı değil. Duymuyor, görmüyor. Ve hırsı baştan aşkın olduğu için de, **"demir lady"** yakıştırmasının kof gururu ile grevci madencilerin üstüne polis birlikleri sürüyor. Britanya'nın kuzeyinde şimdi yarı askeri bir durum var... Olağanüstü durum. Britanya'da görülmedik ölçülere varan baskı ve zulüm yürürlüğe sokulmuştur. Grevcilerden daha fazla polis birlikleri ve adım başı aramataramalar... tartaklamalar, enterne edip karakola götürmeler, yol kesmeler... vs. Ustelik düpedüz polisin yarattığı provokasyonların sorumlusu olarak, BBC mikrofon ve ekranlarında, grevcilerin teşhir edilmesi... **"Hırçın"** madenciler ve **"komünist"** liderleri olarak!

Ne var ki, 70'li yıllardaki **Edvard Heath** hükümetinin düşürülmesinde öne çıkan başkan **Scargill**, halen öndedir. Ve O'nun ardından yürüyor maden işçileri, direniyorlar. Çoluk-çocuk, dost-akraba, **"cimri"** halk ve herkes...

COAL BOARD' (Kömür Işletmeleri Genel Müdürlüğü)un Thatcherci yöneticileri, bir yandan tehditler savururken, öte yandan da epeyce şaşkındırlar. Üstelik David JONES'un can verdiği günlerde TGWU (Nakliye ve Genel

adaya yeni NATO askeri gönderilmesine yol açabilecek, iki toplumun karşılıklı masaya oturmasını zorlaştıracak çözümsüzlük ortamı yaratıyor

ABD Senatosu Dışişleri Komisyonu 29 Mart günü yaptığı toplantısında Türkiye'ye 1985 yılında verilecek yardımlardan bağış kısmını 215 milyon dolar olarak kısıtlamayı ve bunu da Kıbrıs Türk kesimi sınırları içinde bulunan Maraş'ın Rum kesimine iadesi koşuluna bağlamayı karar altına aldı. Bu karar ile senato, Türkiye'ye sağlanması öngörülen askeri yardımın 255 milyon dolarlık hibe bölümünde 40 milyon dolar indirim yapmış oldu. Bu kesinti miktarı bir süre önce Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu'nda 39 milyon dolar olarak belirlenmişti.

ABD Senatosu'nun bu kararı, Kıbrıs'taki iki toplum arasında görüşmeleri sabote edici bir adım olarak değerlendiriliyor ve Kıbrıs sorununun çözümünde oynayacağı olumsuz rol açısından önem taşıyor. Öte yandan ABD adadaki sorunların NATO çıkarları açısından çözümünde Türkiye'den daha aktif müdahale bekliyor. Ayrıca yeni karar bir süredir iki toplum lideri arasında görüşmeleri başlatmak amacıyla olumlu çalışmalar yürüten Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar'ın da yaptırım gücünü zayıflatacak nitelikte.

Kıbrıs'ın bölünmesine neden olan 15 Temmuz 1974 darbesinin arkasında olan ABD yönetimi, Kıbrıs'ı federal bir çatı altında birleştirecek çözüm istememekte, müdahaleci tavrı ile yeni silahlı çatışmalara yol açabilecek bir ortam yaratmaktadır. Nitekim bir süre önce Yunan hükümetinin adaya, Türkiye'ye karşı askersel denge sağlamak bahanesiyle asker göndermekten söz etmesi üzerine de ABD yönetiminin olumsuz herhangi bir tavrı olmamıştır. Oysa Yunanistan'ın adaya asker göndermesinin Denktaş'ın da Türkiye'den asker istemesine yol açacağı açıktır. Bu durumda da Kıbrıs'ın kuzeyinde ve güneyinde çok önemli bir NATO askeri yığınağı gerçekleştirilmiş olacaktır. Kıbrıs Rum kesiminde AKEL, Türk kesiminde ise muhalefet partileri CTP ve TKP Kıbrıs'a asker gönderilmesini tehlikeli bir aşama olarak değerlendirip, karşı tavır almışlardır.

Öte yanda Reagan, seçim güdüsü ile Türkiye ile Yunanistan arasında havayı yumuşatır görünmek, Amerika'daki Yunanlı seçmenlerin oyunu toplamak için

Kıbrıs sorununda ortaya çıkan son gelişmeleri değerlendiren Kıbrıs Türk kesimindeki Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Genel Başkanı Ö. Özgür de 12 Mart tarihli **Yeni Düzen** gazetesindeki açıklamasında **"Emperyalizm, Maraş'ı Rum göçmenlerin yerleşimine açtırabilir ve NATO üyesi Yunanistan'ın da güneye asker getirmesini sağlayabilirse, Kıbrıs'ta amacına ulaşmış olacaktır."** demiştir.

Kaçırılan fırsat

Kıbrıs'ta iki toplum liderinin biraraya gelip çözüm önerilerini görüşebilmeleri için bir süredir girişimlerde bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar, 16 Mart'ta da KKTC Devlet Başkanı Denktaş ile görüşmüştü. Cuellar'ın uzlaşma metninde Kıbrıs'ta gerek Türk, gerekse Rum taraflarının askeri bakımdan güçlerini hiçbir şekilde arttırmayacaklarının yanısıra Maraş konusu da yer almaktadır. Uzlaşma metninde halen Türklerin elinde bulunan Maraş'ın B.M. Genel Sekreterliğinin geçici yönetimine bırakılması, bırakma işleminin altı ile dokuz ay içinde gerçekleşmesi, Kıbrıs sorunu çözülmeden B.M. Genel Sekreterinin Maraş'ı Rumlara devretmemesi önerilmekteydi. Bu öneriler, Rum resmi lideri Kipriyanu tarafından **"Türk kesiminin kabul etmesi koşulu"** ile kabul edilmişti.

Cuellar'ın önerileri Kıbrıs Türk kesimindeki muhalefet partileri tarafından da görüşmeleri başlatma yönünde ber fırsat olarak değerlendirildi. Kıbrıs'ta ABD ve NATO'nun istemleri yönünde çözüme ulaşmaya olanak yoktur diyen **CTP**, görüşmelerin 1977 ve 1979 Doruk anlaşmalarına göre başlatılıp, sonuçlandırılması, Maraş'ın yerleşime açılıp açılmaması ya da nasıl açılacağının buna göre ele alınmasını öneriyor.

Öte yanda, Ocak ayı içinde muhalefet partilerine hiçbir bilgi vermeden Maraş'ın Birleşmiş Milletler'e terk edilebileceğini açıklamış olan Denktaş, şimdi Cuellar'ın önerilerine karşı olumsuz tavır takınıyor. Özellikle ABD'nin Maraş konusundaki son kararının ardından Denktaş ve sağcı çevreler bu kararı da bahane ederek toplumlararası görüşmeleri reddetmeyi planlıyorlar. Denktaş ve çevresi Maraş konusunda yeni bir şöven dalga başlatarak, bir süre önce meclise getirdikleri gerici Anayasa'yı onaylatmayı ve Türkiye'deki cunta yasalarının kopyası olan anti-demokratik yasaları yürürlüğe koymayı hesaplıyorlar.

İki toplum arasında görüşmelerin baş-

lendirecektir.

Ayrıca, ABD'nin Ortadoğu'daki **"Çok Uluslu Barış Gücü"**'ne ait birliklerinden bir kısmının halen Kıbrıs'ta İngiliz üslerinde konakladığı ve Yunanistan'ın adaya asker göndereceği söylentilerinin olduğu koşullarda, ikili görüşmelerin engellenmesi, ABD'nin adayı NATO askerine açma oyunlarını kolaylaştıracaktır.

dırlar. Üstelik David JONES'un can verdiği günlerde TGWU (Nakliye ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası) da destekleme grevine başladı. Bu iki milyon üyeli sendika Kömür İşletmeleri'nin açık ocaklarında ve yükleme, boşaltma işyerlerinde de örgütlüdür. Açık ocaklar da kömür üretmiyor, Fransa'dan ithal kömür de boşaltılamıyor.

COAL BOARD'un işi zor.

Thatcher'in daha da zor.

Maden ocakları korunuyor, grevciler kararlı.

Yurtseverlerin denetimi altında olan bölgelerde, yani ülkenin üçte birinde duvarlar "Oylarınız Sayılmıyor" *belgileriyle donatıldı*

El Salvador'da iç savaş ortamında düzmece genel seçimler

- **Seçimler, devrilmeye yüz tutan diktatörlük rejimine yasal bir görüntü kazandırmak için süngü zoru ve ABD'nin hibe ettiği milyonlarca dolarla yapıldı.**

El Salvador'da 26 Mart günü ağır terör ve baskı ortamında yapılan sahte seçimlerde sekiz sağcı partinin adaylarından hiçbiri mutlak çoğunluğu sağlayamadı. Halen kesinleşmemiş hesaplamalara göre yüzde 45 dolayında oy aldığı söylenen eski cunta şeflerinden Hristiyan Demokrat Parti'nin adayı Napoleon Duarte ile yüzde 30 civarında oy sağlayan aşırı sağcı ARENA partisinin adayı ve 1983'de yaklaşık altı bin kişiyi katleden çetelerin lideri Robert d'Aubuisson arasında ikinci tur seçimlere gidilmesi söz konusu.

Beş milyon nüfuslu bu Orta Amerika ülkesinde, başkanlık **"seçimleri"** ülkedeki diktatörlüğün halk hareketi tarafından devrilmeye yüztutması sonucu, Washington'un planlarına uygun olarak rejime yasal bir görüntü kazandırmak için süngü zoruyla ve ABD'nin hibe ettiği 6.7 milyon dolarla yapıldı. Düzmece seçimlerde sadece gerici ve faşistlere aday olma hakkı verildi. Daha ilk saatlerde 15 seçim bürosunda oy pusulalarının kaybolduğu, kimi seçim bölgelerinde seçim sandıklarının kaçırıldığı ortaya çıktı. ABD'nin bağışladığı bir milyon dolarlık elektronik hesaplama makineleri de önceden belirli yönde ayarlanmış olduğu için sahte sonuçlar açıkladılar.

Salvador cuntasının seçimlerde oy kullanma zorunluğu getirmesine, kullanmayanların işten atılacağını ya da para cezası vereceklerini açıklamasına, sandıklarının başında ordudan subayların yanısıra **ARENA** partisine bağlı faşist çetelerinden sivillerin bulunmasına ve Pentagon'un uçak gemilerinin Salvador açıklarında gövde gösterilerini sürdürmelerine rağmen seçimler ABD açısından politik yenilgi oldu. Yurtseverlerin kontrolü altında olan bölgelerde, yani ülkenin üçte birinde seçimler yapılmadı. Diğer bölgelerde ise halk çoğu kez süngü zoruyla sandıkların başına götürülebildi. Böyle olduğu halde seçmenlerin ancak yarısı oylarını kullandılar. Seçim günü ve onun hemen öncesinde ve sonrasında Salvador Kurtuluş Hareketi (**Farabundo Marti -FMLN-**) savaşçıları ülkenin değişik yörelerinde rejimin askeri birliklerine karşı başarılı operasyonlar gerçekleştirdiler ve ülkenin güneyini kuzeyine bağlayan ana yolu iki noktada kontrolleri altına aldılar.

19-20 Mart tarihlerinde Brüksel'de yapılan iç sorunları çözmeyi amaçlayan AET zirve toplantısı başarısızlıkla sonuçlandı

Ortak Pazar çatırdıyor

- **1970'li yıllarda derinleşen ekonomik krizden ABD ve Japonya'ya kıyasla daha çok etkilenen Batı Avrupa ülkeleri, AET içinde ortak politikalar oluşturmakta ve kendi aralarındaki birliği sağlamlaştırma konusunda güçlük çekiyorlar**

19-20 Mart tarihlerinde Brüksel'de Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ülkeleri devlet ve hükümet başkanlarının katılmalarıyla yapılan zirve toplantısı yine başarısızlıkla sona erdi ve AET çatırdamaya başladı. Bu başarısızlığın nedenlerinden birisi, Ingiltere Başbakanı Thatcher'in geçen yıl Aralık ayında yapılan Atina zirve toplantısında olduğu gibi Ingiltere'nin AET'nin ortak tarım bütçesine yapması gereken ek mali katkıyı çok bulması ve bunun tekrar gözden geçirilmesini istemesiydi.

Bilindiği gibi, Ingiltere ABD'den ve eski sömürgelerinden büyük miktarlarda tarımsal ürün ithal ediyor. Genellikle Ingiltere'nin bu ülkelerden satınaldığı tarımsal ürünlerin fiyatları, AET'ye üye ülkelerde üretilen tarımsal ürünlerin fiyatlarından hayli düşüktür. AET anlaşmasına göre, Ingiltere'nin bu fiyat farkından doğan paraları, her yıl AET'ye ödemesi gerekiyor.

AET ülkeleri Ingiltere'nin yaptığı bu mali katkının bir bölümünü her yıl Ingiltere'ye iade etmeyi kabul etmelerine rağmen, Thatcher mali katkının tümden kaldırılmasını istedi ve bu istekleri yerine getirilmediği takdirde, topluluğun öteki sorunlarını tartışmayacaklarını belirtti. Ancak, Thatcher'in bu isteğini hiçbir AET üyesi kabul etmedi. Çünkü, Ingiltere'nin teklifi kabul edildiği takdirde, zaten büyük bir bunalım içinde olan AET tarımı yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktı.

Ingiltere ile diğer AET ülkeleri arasında 1979 yılından bu yana, hemen bütün toplantılarda ortaya çıkan bu çatışma, son

Ortak Pazar nedir, neyi amaçlar?

Ortak Pazar olarak anılan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET), *Avrupa ülkelerinin kendi aralarında politik bir birlik oluşturma projesinin gerçekleşememesi üzerine, altı Batı Avrupa devletinin, 25 Mart 1957'de imzaladıkları bir anlaşma ile kuruldu. Bu devletler, Federal Almanya' Belçika, Fransa, Hollanda, Italya ve Lüksemburg idi. 1970'li yıllarda, Danimarka, Ingiltere, Irlanda ve Yunanistan'ın katılmasıyla örgütün üye sayısı 10'a çıktı. Ortak Pazar'a üye olan ülkeler aralarındaki birliği aynı zamanda Batı Avrupa ülkelerinin politik birliğinin bir temeli olarak değerlendirmektedirler. Birliğin amacı, Batı Avrupa'da tekellerin iktidarını daha sağlam bir yapıya kavuşturmak, diğer iki güç merkezi ABD ve Japonya ile olan rekabette Batı Avrupa'nın ekonomik potansiyelini birleştirmek, yeni sömürgeci politikanın daha etkili biçimlerini uygulamak, ve güçlenen sosyalizme karşı daha sağlam bir iktidar temeli oluşturmaktır. Bu amaçlar çerçevesinde birliğin resmi görevleri olarak anlaşmada, ortak bir pazarın oluşturulması, üye devletlerin ekonomik politikalarını adım adım birbirlerine yaklaştırmaları ile topluluk içinde ekonomik yaşamın uyumlu gelişiminin sağlanması ve istikrarlı bir ekonomik yayılma yönünde önlemlere yer verilmiştir.*

gerisinde kalmış durumda olan AET'nin bu alanlarda ortak politikalar oluşturması gerekiyor.

Öte yandan Ispanya ve Portekiz'in Ortak Pazar'a alınmaları da bu zirvede karara bağlanması gereken sorunlar arasında yer almaktaydı. Ispanya ve Portekiz'in AET'ye katılmaları için de bir zirvenin başarısızlığı bu sorunlara getirilmeye çalışılan çözümlerin ele alınıp tartışılmasına bile olanak vermedi. Oysa Mitterand'ın Ocak ayından bu yana yaptığı ikili temaslar ve AET tarım bakanlarının Mart ortalarında Brüksel'de yaptıkları toplantılar sonucunda bazı çözüm önerileri üzerinde uzlaşma olanakları belirmeye başlamıştı. Örneğin tarım bakanları üretim fazlasının giderilmesi amacıyla süt üretiminde kısıtlamalar yapılmasını kabul etmişlerdi. Ayrıca AET bütçesi gelirlerini artırmak için üye ülkelerin elde ettikleri katma değer vergisi gelirlerinden ortaklığa bıraktıkları tutarların oranı yüzde 1'den yüzde 1,4'e çıkarılmaktaydı.

Zirvenin tökezlemesiyle tüm bu çözüm önerileri havada kaldı. Bu durumda Ortak Pazar'ın kaderi önümüzdeki aylardaki gelişmelere ve Haziran ayında Fransa'da yapılacak zirveye sıkı sıkıya bağlı.

AET'deki krizin derinleşmesi Türkiye'deki gerici rejimin Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu gibi Avrupalı uluslararası kuruluşlar katında yasallık kazanma operasyonuna girişmeye hazırlandığı bir döneme rastladı. Ayrıca Özal hükümetinin şu sıralarda Brüksel'deki AET'nin yürütme organı olan topluluk komisyonu ile temasa geçerek AET-Türkiye arasında ki ilişkinin canlandırılmasını, özellikle de askıya alınan yardımların, mali yardımların tekrar işlerlik kazanmasını isteyeceği muhakkak gibi. Böylesine bir bunalım ortamında AET-Türkiye arasında son yıllarda biriken tekstil ürünleri ithalinin kısıtlanması, serbest dolaşım gibi sorunların çözümlenmesi de olumsuz yönde etkilenecektir.

Özal'ın Ortak Pazar ile bu konularda girişmeyi tasarladığı pazarlıktan fazla bir şey elde etmesi son derece şüphelidir. Muhakkak olan bir şey varsa o da Türkiye egemen sınıflarının bir bölümünün bir zamanlar gördükleri Ortak Pazar'a üye olma rüyasının artık bir kabusa dönüşmüş olduğudur.

"Güçler Üçgeni"nde çatışma

Bugün, Ortak Pazar (AET) üyesi ülkeler arasındaki sorunların temelinde, kapitalist dünyadaki üç büyük emperyalist merkez, yani ABD, Japonya ve Batı Avrupa arasındaki ekonomik çelişkiler yatmaktadır. ABD politikasının gittikçe saldırganlaşan karakteri ve rakiplerini ekonomik olarak da zayıflatma isteği, öte yanda Batı Avrupa'nın ve Japonya'nın aktif karşı koyuşu sonucu dünya kapitalist sisteminin iç çelişkileri keskinleşmektedir.

1961-73 yılları arasında Batı Avrupa ve Japonya başta emek üretkenliği olmak üzere ekonomik verimlilikte ABD ile aynı düzeye geldiler. Sanayi üretiminde ise ABD'yi geçen Batı Avrupa uluslararası ticaretin ana merkezi oldu. Bu koşullarda Ortak Pazar (AET) iç çelişkilerini belli ölçülerde yumuşatabildi; sanayi malları ticareti için bir gümrük birliği kuruldu ve ortak bir tarım politikası kabul edildi.

Aynı dönemde Japonya da ABD ile arayı büyük ölçüde kapatarak, ikinci büyük kapitalist devlet durumuna geldi. Sentetik boya, seramik, gemi yapımı, televizyon-video teyp üretiminde ise ABD'yi geçti.

1974-75 bunalımı ABD yararına oldu

1974-75 yıllarındaki ekonomik bunalım ABD'de Batı Avrupa'ya kıyasla daha derin olmasına karşın bunu izleyen yükseliş süreci içinde ABD, birçok gösterge bakımından AET'yi geride bıraktı. Sonuçta, Batı Avrupa'nın dünya kapitalist ekonomik sistemi içindeki konumunda

da 1979 yılından bu yana, hemen bütün toplantılarda ortaya çıkan bu çatışma, son toplantıda dramatik boyutlara ulaştı. Ancak, toplantıdan toplantıya ertelenen bu sorunların, uzun süre daha ertelenmesi olanaksız gözüküyor. Çünkü, önümüzdeki Ağustos ayına kadar tarım konusundaki anlaşmazlıklar ortadan kaldırılamazsa, gerekli reformlar yapılmaz ve AET bütçesine üye ülkeler tarafından gerekli paralar yatırılmazsa, topluluk büyük bir mali krize girecek ve ödeme yapamaz duruma gelecektir. Bundan da en çok, AET'den sübvansiyon alan küçük tarım üreticileri etkileneceklerdir.

70'li yıllarda derinleşen ekonomik kriz karşısında da Avrupa kapitalizmi Japonya ve ABD'ye kıyasla daha fazla yara almışa benzemekte. Özellikle teknolojik yenilikler ve endüstri tekniğinde yeniden biçimlenmeler gibi alanlarda bu iki ülkenin çok

AET'yi geride bıraktı. Sonuçta, Batı Avrupa'nın dünya kapitalist ekonomik sistemi içindeki konumunda belli bir zayıflama oldu. Bu, Batı Avrupa'nın petrol ithaline daha çok bağımlılığının yanısıra Japonya ve ABD'ye göre endüstrisinde eski, geleneksel sektörlerin payının daha yüksek olmasından kaynaklandı. Ekonomik krizin sarstığı Batı Avrupa ülkeleri, 1974-75 bunalımından sonra kendi aralarındaki birliği sağlamlaştırma konusunda da güçlük çektiler.

1970'li yılların sonlarına doğru Birleşik Amerika 1970'li yılların başında dünya kapitalist ekonomisindeki konumlarını yeniden elde etmiş, bunu da Batı Avrupa'nın sırtından sağlamıştır.

1980-82 bunalımı, ABD ekonomisine rakiplerinden daha büyük zararlar vermekle birlikte 1983 ilkbaharından bu yana ABD ekonomisinde bir canlanma görülmektedir. ABD tekelleri umutlarını ABD'nin rakiplerine kıyasla henüz birçok alanda üstünlüğü elinde bulundurmasına ve herşeyden önce de bilimsel-teknik gelişme düzeyi bakımından eski üstünlüğünü korumasına bağlamışlardır.

Bir taraftan da, ABD, Batı Avrupa ve Japon rakiplerinin sırtına büyük askeri harcamalar da yükleyerek onların ticari ve ekonomik alandaki rekabet gücünü azaltmaya çalışmaktadır. ABD, sosyalist dünya ile askeri-politik ilişkileri gerginleştirme yönünde, Ortak Pazar'a ve Japonya'ya sosyalist ülkelerle ticaretteki kredi koşullarında bazı sınırlamalar dayatmaktadır.

Eski durumlarını kaybettiklerine kendilerini bir türlü alıştıramayan Batı Avrupa tekelleri, kendi konumlarını güçlendirmek için eskiyen dallarda rasyonalizasyona gitme ve mümkün olan koşullarda devletin birçok işlevini özel sektöre devretme gibi yeni girişimlerde bulunmaktadırlar. Bu da özellikle bazı endüstri dallarında işletmelerin iflasına ya da kapatılmasına ve yığınsal işsizliğe yol açmaktadır. 1979-82 yılları arasında Ortak Pazar ülkelerinde üç milyon 140 bin endüstri, 767 bin tarım işçisi işlerini kaybetmişlerdir.

Şimdi tam zamanıdır

Filiz KARDAM

Geçtiğimiz yıl tam bu zamanlardaydı. Federal Almanya'da 90 ayrı yerde yapılan **"Ostermarsch"**-larına 500 bin kişi katıldı. O günlerde yeni ABD roketlerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine ramak kalmıştı. Yollara dökülen onbinler **"atom roketlerine ülkemizde yer yok"** dediler.

1950'lerde küçük, yerel, savaş karşıtı gösteriler olarak başlayan ve geleneksel olarak sürdürülen **Ostern** eylemleri, büyük roket karşıtı eylemlere dönüştü geçtiğimiz yıllarda...

Ancak dünya kamuoyundan yükselen tüm protestolara, Batı Avrupa nüfusunun çoğunluğunun karşı çıkmasına rağmen atom roketleri Batı Avrupa'ya getirildi ve getirilmesi sürüyor.

Şimdi ABD yöneticileri ve en sadık bağlaşıkları, **"işte barış hareketiniz"** diyorlar. **"Avrupa'da barış hareketiniz savaşı kaybetti".** Ve ardından barış hareketinin zaten hiçbir zaman perspektifi olmadığını, eğer olsaydı İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana geçen 38 yıl içinde dünyanın çeşitli yerlerindeki savaşlarda 25 milyona yakın insanın ölmeyeceğini söylüyorlar.

Evet. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana olanlar barış hareketinin herşeye kadir olmadığını gösteriyor. Ancak ya bir de barış hareketi olmasaydı diye düşünüyor insan. Ya bir de olmasaydı...Şimdiye dek toptan bir yıkımın gerçekleşmeyeceğini kim garanti edebilirdi? Kore'de, Vietnam'da şimdiye dek nükleer silahlara başvurulmaz mıydı? Bugün Avrupa'da tüm NATO müttefikleri silahlanma harcamalarını herşeye rağmen yine de Avrupa'nın istediği oranda yükseltemiyorlarsa, ABD her istediği Avrupa ülkesine atom roketlerini yerleştiremiyorsa, bunda gelişen barış hareketinin rolü yok mudur?

Batı Avrupa'da geçtiğimiz dört yıl içinde başlangıçta roketlerden yana tavır alan kimi sosyal demokrat ve liberal çevrelerin görüş değiştirmelerinde büyüyen barış hareketinden başka neyin etkisi olduğu söylenebilir? Ve niçin NATO raporlarında Avrupa barış hareketine özel yer ayrılmakta ve kimi Avrupa ülkelerinin NATO içindeki konumlarının bu hareketin etkilemesinden endişe duyulmaktadır? Ve niçin NATO'cu çevreler ve gerici hükümetler hiç de etkin olmadığını ileri sürdükleri bu harekete karşı sahte barış kampanyaları düzenlemek zorunda hissetmektedirler kendilerini?

Ama dediklerine bakmayınız; barış hareketi savaş yanlılarının hiç kuşkusuz korkulu rüyasıdır. Ancak gittikçe yığınsallaşan barış hareketi de, daha sonuç alıcı olabilmek, saldırıyı zamanında durdurabilmek için daha etkili yol ve yöntemler bulmak durumuna gelmiştir. Barış hareketi artık yığınlara sadece tehlikeyi göstermek değil, tehlikenin nereden kaynaklandığını da iyi anlatmak durumundadır. Yeni çevrelerle, işçi sınıfının toplumsal hak ve özgürlükler mücadelesi ile birleşmek durumundadır.

Bu nedenle 1984 Ostermarsch'larında silahlanma ve toplumsal hakların kısıtlanmasına karşı belgiler yine yanyana olacaktır. Geçen yıl 100 binlerle, yerlisi-yabancısıyla, çoluğu-çocuğuyla yollara dökülen Federal Almanya halkı 1984 Ostern gösterilerine de aynı coşku ile katılacaktır. Katılmak zorundadır, **çünkü** bugün varılan noktada savaş tehlikesi her zamankinden ciddidir. **Çünkü,** ABD'nin roket yerleştirme planları sadece Batı Avrupa ile sınırlı değildir. Şimdi Türkiye de içinde olmak üzere bir dizi Batı Avrupa ülkesine atom roketleri yerleştirilmesinin planları yapılmaktadır. **Çünkü,** Pentagon dünyanın dört bir yanında saldırılarını yürütebilmek için saat başı 24 milyon dolar harcamaktadır. Ve **çünkü** 1983, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana emekçi yığınlar için en kötü yıl olmuştur. ABD'nin rakiplerini ekonomik alanda da zayıflatmak istemesi kapitalist dünyada iç çelişkileri keskinleştirmekte, bunun yükü de emekçilerin sırtına binmektedir. Nitekim derinleşen kriz sonucu sadece 1979-82 yıllarında Ortak Pazar ülkelerinde 3 milyon 140 bin endüstri, 767 bin tarım işçisi işlerini yitirmişlerdir. 24 **OECD** (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) ülkesinde işsizlerin sayısı 32 milyona çıkmıştır. Gelecek yıllarda da belli başlı kapitalist ülkelerde her 100 kişiden dokuz kişinin işsiz kalacağı öngörülmektedir. Bu durumda kapitalist ülkelerde 1984'de de yığınlar için umut görülmemektedir.

Bu koşullarda **Ostern** barış eylemlerinin hazırlıklarını kenardan seyretmemenin, daha bilinçli, daha aktif, daha yaratıcı olarak katılmanın **tam da zamanıdır.** Tezgah başında bir kişiye daha tehlikenin kaynağını anlatmak, bir kişiyi daha yola çıkarabilmek barış için, en azından kapı komşumuzu merak düşürmek bu insanlar niye yollara dökülüyorlar diye, ve bir kişiyi daha kazanmanın gücüyle harekete katılmak...Batı Avrupa'ya yerleştirilmiş olan atom roketlerini bir bir sökmek için...Her yeni roketin önüne daha güçlü engeller dikmek için...Silah yerine işyeri için...Sosyal kazanımlarımızı daha da törpületmemek için...Ve Türkiyeli işçiler olarak katıldığımız her gösteride Türkiye'deki barışseverler ve demokratlar için dayanışmayı yükseltmek, zindanlara ışık sızdırmanın yollarını bulmak için. **Bütün bunların şimdi tam da zamanıdır.**

Gerçek işçi ücreti 1963 yılının bile gerisinde

Asgari ücretli kuru fasulyeye bile hasret

Türkiye'de 3 milyon kişinin asgari ücretle çalıştığını dikkate alan Özal Hükümeti, yerel seçimlere iki hafta kala **"Asgari Ücret Tesbit Komisyonu"**nu toplayarak konuyu gündeme getirdi. Ancak, Hükümet yeni asgari ücretin tesbit ve açıklamasını seçim sonrasına bırakarak, asgari ücret konusunu işçiler üzerinde **"baskı"** unsuru olarak kullandı. Sonuçta, **"Asgari Ücret Tesbit Komisyonu"** 29 Mart tarihli toplantısında oybirliği ile aldığı kararda 16 bin 200 lira olan brüt aylık asgari ücreti 24 bin 525 liraya yükseltti. Bu durumda, eskiden 11 bin 736 lira olan net aylık asgari ücret, yüzde 40 artışla 16 bin 420 liraya yükseltilmiş oldu.

Böylece, yıllık enflasyon oranının yüzde 45 olduğu Türkiye'de yapılan yüzde 40'lık artışla **gerçek asgari ücret,** geçtiğimiz yıla oranla yüzde 3,5 geriletilmiş oldu. Eline ayda 16 bin 420 lira geçen bir işçi ailesi, bırakalım et yemeyi kuru fasulyeye bile hasret kalacak. Bir kilo fasulyenin 200 ve bir kilo etin 817 lira olduğu Türkiye'de, asgari ücretle günde ancak 666 gram et veya 2 kilo 730 gram kuru fasulye alınabiliyor. Bilindiği gibi, **"Asgari Ücret Tesbit Komisyonu"**nda işveren tarafı **"işçiler et yerine kuru fasulye yesin"** diyerek, işi hakaret derecesine vardırabilmişti.

Öte yandan, Türk-Iş'in kendi yaptığı hesaplamaya göre, asgari ücretin 1963 yılındaki alım gücünü koruyabilmesi için, net 22 bin 703 liraya saptanmasıyla, **gerçek asgari ücret** 1963 yılındaki alım gücünün yüzde 28 gerisine çekilmiş oldu. Kendi yaptıkları bu hesaplamaya rağmen, Türk-Iş başları enflasyon oranının bile altında olan yüzde 40'lık artışa razı oldular ve komisyondan karar oybirliğiyle çıktı.

Türk-Iş'e bağlı Demiryolu Işçileri Sendikası'nın (DYF-IŞ) yaptığı araştırmaya göre, 1963-1983 yılları arasında fiyatlar 73 kat artarken, asgari ücret ancak 37 kat artış gösterdi. Böylece, son yirmi yıl içinde **gerçek asgari ücret** yarıyarıya (yüzde 49) geriletilmiş oldu.

●

Ilgili araştırmaya göre, 20 yıl önce asgari ücretli bir işçi günlük çalışmasıyla gecekondu bölgesinde iki oda bir holden ibaret ev kirasını ödeyebiliyordu. 1984 Şubat'ında ise, aynı işçi bu evin kirasını ödeyebilmek için 28 gün çalışmak zorunda.

●

20 yıl önce, asgari ücretli bir işçinin altı lastik bir çift ayakkabı alabilmesi için 3,5 gün çalışması gerekiyordu. Bugün aynı ayakkabıyı alabilmesi için 11 gün çalışması gerekiyor.

●

1963 yılında 1 gün çalışıp 1 kilo 270 gram et alabilen asgari ücretli işçi, Şubat 1984'de ancak 478 gram et alabiliyor.

●

Asgari ücretli 1963'te bir günlük çalışmasıyla 10,8 kilo ekmek satın alabilirken, şimdi ancak 5,5 kilo ekmek satın alabiliyor.

Türk-İş başlarının yeni bir marifeti daha

Bundan birkaç hafta önce, Türk-Iş üst yönetiminin **"içyüzünü"** açığa çıkaran ilginç bir olay yaşandı. Bir iş müfettişi ile bir maliye müfettişi, yasaların kendilerine verdiği yetkiye dayanarak Türk-Iş'e bağlı Enerji, Su ve Gaz Sendikaları Federasyonu'nun (TES-IŞ) gelir-gider defterlerini incelediler. Incelemenin sonunda, aynı zamanda Türk-Iş Yürütme Kurulu üyesi ve Örgütlenme Sekreteri olan TES-IŞ Başkanı Orhan Erçelik ve öteki sendika yöneticilerinin 1983 yılı içinde tamı tamamına sendikanın 32 milyon 618 bin 281 lirasını yedikleri tesbit edildi ve sendikanın yöneticileri hırsızlık suçundan mahkemeye verildiler.

Müfettişlerin mahkemeye verdikleri raporda, TES-IŞ Genel Başkanı Orhan Erçelik'in gazino ve pavyonlarda harcadığı 3 milyon 200 bin 995 lirayı sendika kasasından ödettiği belirtildi. Ayrıca, raporda Başkan Orhan Erçelik'in **"avans"** adı altında sendikanın 1 milyon 79 bin 38 lirayı zimmetine geçirdiği belirtilerek, sendikanın **"Afgan mültecilerine, Bakırköy Akıl Hastahanesi'ne ve Kızılay Genel Merkezi'ne yardım"** adı altında işçilerden topladığı 8 milyon 777 bin 250 lirayı da ceplerine indirdiği kaydedildi.

Maliye ve Iş müfettişlerinin hazırladığı raporda, TES-IŞ Başkanı Orhan Erçelik ve öteki yöneticilerin hırsızlıklarının yanısıra, sahte çek düzenleyerek para çekmek ve başkasının adına sahte imza atmak suçlarından da kovuşturma açılması istenerek, **"Federasyon'un banka hesaplarının incelenmesi sonucunda, bankalardan sahte çek düzenlemek suretiyle para çekildiği, bazı çeklerin altına, icra kurulu üyelerine ait sahte imzalar atıldığı bilirkişi raporu ile kesinlik kazanmıştır"** denildi.

ÖZLEM ÖZGÜR **Gündem**

Tek seçenek...

Neden-sonuç bağlamı içinde birbiriyle yakından ilişkili olarak, Türkiye kapitalizminin, Türkiye ekonomisinin yapısal özellikleri şu ana noktalarda toplanabilir: Birincisi, Türkiye, orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerin alt sınırında yeralan bir tarım-sanayi ülkesidir. Ikincisi, **emperyalizme bağımlılık,** Türkiye kapitalizminin en belirgin özelliğini oluşturmaktadır. Üçüncüsü, Türkiye kapitalizmi **çok yapılı** bir niteliğe sahiptir.

Yani, Türkiye'de egemen üretim biçimi kapitalizm olmakla birlikte; aynı zamanda o, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerini, toprak ağalığını, küçük meta üretimini, geçimlik tarımı, esnaf ve zanaatkarlığı, tefeciliği ve benzeri ilişkileri yaygın olarak bağrında taşımaktadır.

Dördüncüsü, Türkiye kapitalizminin gelişme perspektifinde **tekelleşme, finans-kapital** ve **finans-oligarşinin** oluşması ve **bağımlı devlet tekelci kapitalizmine** (dtk) özgü süreçler, ana eğilimi oluşturmaktadır.

Üç ayda verilen kredi miktarı 2,6 milyar dolar

Yerel seçim öncesinde emperyalist dünyadan Özal'a

emperyalist dünyadan Özal'a büyük destek geldi

● 1973-1979 döneminde yılda ortalama 450 milyon dolar olan Türkiye'nin yıllık dış borç ödemeleri, bugün yılda yaklaşık 3 milyar dolara yükseldi.

Yerel seçimler öncesinde, başta ABD olmak üzere emperyalist dünyadan Özal hükümetine büyük destek verildi. Son iki ay içinde Türkiye'ye gelen görülmemiş boyuttaki emperyalist trafiğin, emperyalist dünyanın önde gelen politikacılarının ve çokuluslu tekellerin, uluslararası finans kuruluşlarının temsilcilerinin ardarda Özal hükümetine övgüler düzen konuşmalar yapmalarının yansısı, üç ay içinde Türkiye'ye açılan kredilerin miktarı da 2 milyar 646 milyon dolara ulaştı.

Yaklaşık üç aylık sürede Türkiye'ye verilen 2 milyar 646 milyon dolar tutarındaki **"dış borç"**un 940 milyon doları ABD'den askeri ve ekonomik **"yardım"**, 250 milyon doları IMF'den ve 300 milyon doları da Dünya Bankası'ndan alındı. Ayrıca 16 Mart tarihinde Zürih'te imzalanan bir anlaşma ile Atatürk Barajı'nın inşasında kullanılmak üzere Isviçre, Italya, Avusturya ve Federal Almanya bankalarından 456 milyon dolar; 15 Mart tarihinde Londra'da imzalanan bir anlaşma ile ABD, Federal Almanya ve Körfez bankalarından 300 milyon ve Suudi Arabistan'dan 400 milyon dolar kredi alındı.

Borç yiğidin kamçısı mı?

Öte yandan, 30 milyar dolarlık dış borçla, dünyada en borçlu ülkeler arasında beşinci sırada bulunan Türkiye'nin yılda ödediği dış borç faiz yükü, anapara ödemelerini de aşarak yıllık sanayi yatırımlarına eşit bir düzeye yükseldi. Nitekim, Türkiye 1983 yılında ödediği 2 milyar 450 milyon dolarlık dış borcun 1 milyar 100 milyon dolarını anapara ve 1 milyar 350 milyon dolarını da faiz ödemeleri oluşturdu. Türkiye'nin 1983 yılındaki sanayi yatırımlarının toplamı ise 459 milyar liradır.

Ayrıca, 1973-1979 döneminde yılda ortalama 450 milyon dolar olan Türkiye'nin yıllık dış borç ödemeleri, bugün yılda yaklaşık 3 milyar dolara yükselerek ulusal ekonominin taşıyamayacağı bir miktara ulaştı. Nitekim, 1983'de 2 milyar 450 milyon dolar dış borç ödeyen Türkiye, 1984'de 2,7 milyar dolar ve 1985 yılında da 3,2 milyar dolar dış borç ödeyecek.

Seçim sonrası iğneden ipliğe zam yapıldı

Özal Hükümeti, yerel seçimlerin hemen ardından, temel maddelerin fiyatlarına büyük oranlı zamlar yapmaya başladı. Akaryakıta yüzde 7 ve Petkim ürünlerine yüzde 5 oranında yapılan zamları ilaç, ulaştırma ve şeker fiyatlarındaki artışlar izledi. Hükümet, ilaç fiyatlarına yüzde 20, uçak fiyatlarına yüzde 8 ile 12, Boğaziçi geçiş ücretlerine yüzde 100 ve şeker fiyatlarına da yüzde 30 oranında zam yaptı. Nisan'ın ilk yarısında, demir-çelik ürünlerinin yanısıra, kağıt, elektrik dolmuş ve otobüs, ekmek, su ve havagazı fiyatlarına yeni zamlar yapılması bekleniyor.

Enflasyon yüzde 45'e ulaştı

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, yılın ilk iki ayında fiyatların yüzde 9,1 artması sonucu, enflasyon oranı (toptan eşya indekslerine göre) yüzde 45,4'e yükseldi. Oysa, 1982-1983 Şubat dönemini kapsayan bir yıllık sürede, toptan eşya fiyatları yüzde 24,9 oranında artış göstermişti.

Müsteşarlığın yaptığı açıklamada, Istanbul geçinme indeksine göre, geçtiğimiz yıl Şubat ayında yüzde 24,9 olan fiyat artışlarının bu yıl yüzde 36,1'e yükseldiği belirtildi.

Türkiye'de son üç yılın en düşük kalkınma hızı

Devlet Istatistik Enstitüsü (DIE), 1983 yılına ilişkin ulusal gelir hesaplarını açıkladı. DIE Başkanı Nihat Güner'in yaptığı açıklamaya göre, 1983'te Türkiye'nin ulusal geliri (kalkınma hızı) yüzde 3,3 oranında artış gösterdi. Geçtiğimiz yıl, ulusal gelirde gerçekleştirilen yüzde 3,3'lük artış, son üç yılın en düşük kalkınma hızını oluşturuyor. Bilindiği gibi, Türkiye'nin ulusal geliri 1981'de yüzde 4,2 ve 1982 yılında da yüzde 3,9 oranında artış göstermişti.

Yapılan açıklamada, kişi başına düşen ulusal gelir artış hızının yüzde 1,2 düzeyinde kaldığı belirtildi.

me, **finans-kapital** ve **finans-oligarşinin** oluşması ve **bağımlı devlet tekelci kapitalizmine** (dtk) özgü süreçler, ana eğilimi oluşturmaktadır.

Türkiye kapitalizminin bu özellikleri, sonuçta **derin** ve **çözümsüz** ekonomik bunalımda ete-kemiğe bürünmektedir. Çözümsüzdür, çünkü Türkiye kapitalizminin bunalımı **yapısaldır.** Ve 1975-1984 dönemini kapsayan on yıllık sürede, Türkiye'de burjuvazinin değişik fraksiyonları iktidara gelmiş, bunlar **"bunalımı aşmak"** iddiasıyla yola çıkmış, ancak bu program ve uygulamaların tümü iflasla sonuçlanmıştır.

Türkiye kapitalizminin en temel özelliğini oluşturan **emperyalizme bağımlılık** olgusunu ele alalım. Emperyalizme bağımlılığın sonucu, Türkiye halkı yeni-sömürgeciliğin araçlarıyla soyup soğana çevrilmekle kalmıyor; aynı zamanda, **bağımlılık** derin ekonomik bunalımı **yapısal** kılan temel nedenlerin başında geliyor.

Sözgelimi, dışarıya satılan malların fiyatlarının sürekli düşürülmesi, satın alınan malların fiyatlarının sürekli yükseltilmesi (sürekli devalüasyon) sonucu, Türkiye'nin 1983 yılındaki kaybı tamı tamamına 4,5 milyar dolardır. Çokuluslu tekellerin bu 4,5 milyarlık talanına, geçtiğimiz yıl ödenen 1,3 milyar dolarlık faiz ödemesi ve 300 milyon dolarlık sermaye transferini eklediğimizde, Türkiye'den bu üç kanaldan çokuluslu tekellerin alıp götürdüklerinin toplamı, yine tamı tamamına 6 milyar 100 milyon dolar ediyor. Bu miktar, Türk parası olarak 1 trilyon 952 milyar liradır.

Türkiye'nin 1983 yılı sanayi yatırımları toplamı ise, 459 milyar liradır. Bu 1 trilyon 952 milyar liralık emperyalist soygun, Türkiye'nin toplam sanayi yatırımlarının dört katından daha fazladır.

Asgari ücretle çalışan 3 milyon emekçinin, 1983 yılında ulusal gelirden aldıkları payın toplamı, yaklaşık 432 milyar liradır. Aynı yıl içinde, bir avuç çokuluslu tekelin Türkiye'den alıp götürdüğü ise, 1 trilyon 952 milyar lira. Yani, 3 milyon emekçinin yıllık gelirinin 4,5 katı...

Dahası var. Bağımlılığın bir başka faturası da, sürekli tırmandırılan silahlanma harcamalarıdır. Türkiye'nin silahlanma harcamaları, 1970-1984 döneminde 2,5 kat artmıştır. Bu artışın getirdiği yıllık ek yük, 455 milyar liradır. Yani, Türkiye'nin toplam sanayi yatırımları kadar...

Türkiye kapitalizminin bir başka yapısal özelliğini oluşturan, tekelleşme ve bağımlı dtk'ne özgü süreçleri ele alalım. Bu, bütün devlet olanaklarının 15-20 dolayındaki büyük holdinge sunulması; bir avuç büyük sermaye grubunun **asalaklığı** demektir. Küçücük bir örnek verelim. 1983 yılında, yalnızca Koç ve Sabancı Holding'in kullandıkları kredi miktarı 600 milyar liradır. Ve bu büyüklük, Türkiye'nin toplam sanayi yatırımlarından 141 milyar lira daha fazladır. Koç ve Sabancı Holding, 1983'te 600 milyar liralık kredi kullanmalarına karşılık; aynı yıl içinde yaptıkları yatırımların toplamı devede kulaktır: 30 milyar lira...Peki, Koç ve Sabancı efendiler bu kredileri nerede kullanmışlardır? Güzel kârlar getiren al-sat işlerinde...

Işte Türkiye'de, bunalım adına ne varsa; döviz darboğazından işsizliğe, üretim ve yatırım düşüklüğünden geri kalmışlığa, pahalılıktan yoksulluğa, tüm bunların temelinde Türkiye kapitalizminin bu iki **yapısal özelliği** yatmaktadır. Ve Türkiye'de emperyalizme bağımlılığa son vermeden, tekellerin eylem alanlarını sınırlamadan; ve giderek onların faaliyetlerine son vermeden, ne ekonomik bunalımı aşmak ve ne de, geri-kalmışlıktan kurtulmak olası değildir.

Işte burjuvazinin açmazı da buradan kaynaklanıyor. Ve onun, dün olduğu gibi bugün de, politik arenaya yansıyan hiçbir fraksiyonu, anti-emperyalist ve anti-tekel bir programa sahip değildir. Bu nedenle Türkiye'de bunalımı aşacak, ekonominin hızlı tempolarda büyümesini sağlayacak ve Türkiye'yi sanayileşmiş bir ülke konumuna yükseltebilecek olan biricik program, işçi sınıfının politik hareketinin programıdır.

Çünkü, yalnız ve yalnızca onun programı, Türkiye kapitalizminin yapısal özelliklerinin bilimsel bir analizinden kalkarak, ekonominin global sorunlarına çözüm yolunu gösteriyor ve bu sorunları, yığınların somut, güncel ve canalıcı istemlerine bağlıyor.

Ne iş var, ne güvence, ne belli gelecek! 20 bin markı bu gençler nasıl ödeyecek?

Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi Kuruldu

FEBAG YENECEK BEDEL İNECEK !..

FEBAG'ın kuruluşu ile Federal Almanya'da bedelli askerliğe karşı eylemler bir eşgüdüme kavuşuyor. Nitekim önümüzdeki günlerde tüm ülke çapında dev boyutlu bir imza kampanyası başlatılıyor. 19 Mayıs'ta tamamlanması planlanan imza kampanyasında gençler 50 bin imza toplayacaklar.

Federal Almanya'da yaşayan Türkiyeli gençlerin **"Askerlik bedelinin indirilmesi, iş güvencesi sağlanması"** için yürüttükleri kampanya, 24 ve 25 Mart'ta yeni bir aşamaya yükseldi. 52 kentin bedelli askerlik girişimlerinin temsilcileri Frankfurt'ta bir araya gelerek **"bedel"** sorununun çözümü yönünde önemli bir adım attılar.

151'i delege toplam 180 gencin katıldığı **"Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimleri Danışma Toplantısında"** gençler, iki gün boyunca, bölgelerinde yaptıkları çalışmaları anlattılar, deneyim alış verişinde bulundular. Toplantıda ayrıca ortak istemler ve hedef belirlendi. Bu hedef ve istemler temelinde yapılacak çalışmalar saptandı. Gençler toplantının sonunda güçlerinin birleştirilmesini kararlaştırdılar ve **"Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi-FEBAG"**ı kurdular.

Gençler bugün çalışan bir gencin ödeyebileceği bedel miktarını en fazla 5 bin Mark olarak tesbit ettiler ve ana istemlerini **"Bedel 5 bin marka indirilsin-İş güvencesi sağlansın"** olarak belirlediler. Daha bir dizi karar alınan danışma toplantısına, DGB Türkiyeliler Sekreteri **Mete Atsu**, Hessen Yabancılar Komitesi Başkanı **Detlef Lüder-**

Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimleri Danışma Toplantısı'nda Başkanlık Divanı ve bir konuşmacı

ve bu gelişim sırasında oluşan **"bedel"** konusundaki görüşleri anlattı.

Ruhr bölgesinde, bedelin düşürülmesi için yapılan çalışmaların 1980 yılında gençlerin oluşturdukları girişimlerle ve anket kampanyaları ile yöredeki konsolosluğa ve Danışma Meclis'ine mektuplar göndererek

Bin'e indirilsin-İş güvencesi sağlansın" olmalıdır. **Böylece bu güne kadar sorunumuzun ne olduğu değil, ne istediğimizi de dile getirmiş oluyoruz... Biz bir araya gelip sorunumuza sahip çıkarken, binlerce genç arkadaşımız kişisel çözüm yolları arıyorlar. Soyguna, hırsızlığa, esrar ticaretine ve ah-**

kan gençlerin, bu on binler içinde bir azınlık ama küçümsenemeyecek bir güç olduğu vurgulandı. Bir çok konuşmacı bedel sorunuyla karşı karşıya olan, fakat henüz kişisel çözüm yolları arayan gençlerin **kazanılmasının** en temel ve acil görev olduğunu vurguladı. Konuşmalarda gençlerin çoğun-

- **Birden fazla askerlik çağında çocuğu bulunan ailelere ek bir kolaylık sağlanması.**
- **Bedel miktarı düşürüldüğünde, daha önce 20 bin mark ödemiş olanlara, bu farkın geri ödenmesi.**

Toplantının birinci günü, akşam düzenlenen bir kültür programıyla sona erdi. Programda, gençler kendi uyarladıkları "bedel" türkülerini söylediler.

FEBAG kuruluyor

Toplantının ikinci gününde ortak istem ve hedefler üzerinde tartışılarak bu istem ve hedefler temelinde yapılacak çalışmalar belirlendi ve saptanan bu ortak istemlerin gerçekleşmesi için **"Neler yapılmalı?"** sorusuna, birçok delege, yaptığı konuşmalarda, önce güçlerin birleştirilmesi gerektiğini vurgulayarak cevap verdi.

Toplantıya katılan, Federal Almanya'nın 52 kentindeki bedelli askerlik girişimlerinin çalışmalarının genel olarak aynı hedefe yönelik ve aynı istemler temelinde olduğu belirtilerek, aynı hedef ve istemler temelinde yapılan çalışmaların **merkezi bir girişimde** birleştirilmesinin, istemlerin tek merkezden daha gür bir sesle haykırılmasının **"bedel hareketinin"** gelişmesine önemli bir katkıda bulunacağı vurgulandı. Bu nedenle tek tek kentlerde yapılan çalışmaları koordine etmek, girişimler arası ilişkileri canlı tutmak ve deneyim alış verişini sürekli kılmak için **Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi-FEBAG**'ın kurulmasına **oybirliğiyle** karar alındı. Değişik kentlerden 30 genç oybirliği

kiyeller Sekreteri **Mete Atsu**, Hessen Ya-
bancılar Komitesi Başkanı **Detlef Lüderwaldt**, DGB-Jugend Sekreteri **Klaus Westermann**, SDAJ Hessen bölgesi adına bir temsilci de konuk olarak katıldılar ve birer konuşma yaparak gençleri haklı istemlerinde desteklediklerini ve dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

Deney alışverişi

Toplantı ev sahibi **"Frankfurt Bedelli Askerlik Girişimi"** temsilcisinin bir konuşmasıyla açıldı. Daha sonra gençler arasından toplantıyı yönetmek üzere 5 kişilik bir divan seçildi. Ilk gün 25 kentin delegeleri söz alarak yörelerinde **"bedel"** konusunda bugüne dek yaptıkları çalışmaları anlattılar. Gündemin deney aktarımına ilişkin bölümünde ilk konuşmayı yapan **"Askerlik Çağında Gençler Ruhr Bölgesi Girişimi"** sözcüsü, toplantıya 55 delege ile katıldıklarını belirttikten sonra, bölgede askerlik bedelinin düşürülmesi için yaptıkları çalışmaların gelişimini Danışma Meclis'ine mektuplar göndererek başladığını belirten konuşmacı, Federal Almanya'da işsizliğin ve hayat pahalılığının artmasının bedelin fazlalılığının farkedilmesini hızlandırdığını ve gençlerin üçer beşer bedel konusunu tartışmaya, gruplar oluşturarak sorunlarına çözüm yolu aramaya başladığını belirtti.

Kurultay delegelerinin hemen tümünün benimsediği bu önemli konuşmada daha sonra özetle şöyle dendi:

"Ruhr Bölgesi Girişimi 12 Şubat 1984'de 10 kent girişiminin katılımıyla kuruldu. 25 Şubat'ta Gelsenkirchen'de yaptığımız şenlikli toplantıya 20 girişim katıldı. Bugün 28 kent girişimi Ruhr Bölgesi Girişimi'nde yer almıştır... Bedelin 20 bin Mark olarak belirlenmesinin hiçbir maddi dayanağı yoktur. Bugün çalışan bir gencin tüm gereksinimlerini karşıladıktan sonra ödeyebileceği bedel miktarı, en fazla 5 bin Mark'tır. Ancak bu çalışan bir genç için ödenebilir bir miktardır. Çalışmayan bir genç bunu da ödeyemez. Onun için bugün istemimiz "Bedel 5 ... **Soyguna, hırsızlığa, esrar ticaretine ve ahlaksızlığa yöneliyorlar. Federal Almanya'daki güvenlik kuruluşları son yıllarda, 25-29 yaşları arasındaki Türkiyeli gençler arasında suç işleme oranının olağanüstü arttığını belirtiyorlar. Bu sözü edilen yaş grubu askerlik çağında gençler değil de nedir? Bizim birleştiğimiz yol ise hedefine ulaşırsa askerlik çağındaki gençlerin tümünün sorunlarına çözüm olacak... Çalışmalarımızın içeriğinin zenginleştirilmesi, geliştirilmesi ancak güçlerimizin birleştirilmesi ile mümkündür...Biz** Ruhr Bölgesi Girişimi **olarak çalışmalarımızı içerik yönünden zenginleştirecek yazılara yer verecek, çalışmaların yolunu çizecek "Bedel" adlı bir bültenin çıkarılmasını öneriyoruz...Bu yılın 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramları, Batı Avrupa'da bizlerin en yakıcı sorunu olan bedelli askerlik sorununun damgasını taşıyan bayram günleri olmalıdır. Bunun ilk adımı olarak 19 Mayıs Gençlik günlerinin çağrısını bu kürsüden yapmak istiyoruz. Arkadaşlar, bir istemimiz var:** Bedel 5 Bin'e indirilsin-Iş güvencesi sağlansın **diyoruz. Artık bir imza kampanyası açabiliriz. 19 Mayıslar Federal Almanya'da onbinlerce imzanın toplandığının duyurulduğu günler olmalıdır. Posta kartları çıkarıp her arkadaşımızın bir tanıdığına göndermesini sağlamalıyız. Çalışmalarımızı zenginleştirmeliyiz. Etkinliği daha fazla çalışmalar yapmalıyız. Ancak bu yolla bugün bedelli askerlik sorununa sahip çıkan binlerce genç, yarın onbinlerle ifade edilir. Tüm bu çalışmaları gerçekleştirebilmemiz için bir koşul var: Federal Almanya düzeyinde güçlerimizi merkezi bir girişimde birleştirmek. Konuşmamızı Federal Almanya düzeyinde bir girişimin oluşturulması önerisiyle bitirmek istiyoruz"**

METE AKSU
DGB Yabancılar Sekreteri

DETLEF LÜDERWALDT
Protestan kilisesinden destek

Merkezi yönlendirme yokken...

Daha sonra söz alan delegeler, kentlerinde yaptıkları çalışmaları anlatarak **"bedel"** konusunda görüşlerini ve istemlerini açıkladılar. Yapılan konuşmalardan ve aktarılan deneyimlerden çıkan sonuçlara göre, bedelli askerlik konusunda çalışmaların, Federal Almanya'nın her bölge ve kentinde değişik dönemlerde başladığı görüldü.

Konuşmalardan ayrıca herhangi bir merkezi denetim ve yönlendirme olmamasına rağmen **"bedel hareketinin"** tek tek kentlerde, mahallelerde farklı ifade edilseler bile aynı genel istem ve eğilimler temelinde olumlu yönde geliştiği ortaya çıktı.

Bedel, bugün on binlerce gencin en yakıcı sorunu olduğu halde, bu soruna sahip çı-

... guladı. Konuşmalarda gençlerin çoğunluğunun bedelin düşürülmesinden yana olduğu, ama henüz bunun için harekete geçemedikleri, onların da bu çalışmalara katılmalarının sağlanması gerektiği vurgulandı.

Ilk gün söz alan delegeler **"Bedel 5 bine indirilsin-Iş güvencesi sağlansın"** temel isteminin yanı sıra, şu istemlere de yer verdiler.

- **20 ay askerlik yapmak isteyen gençlerin askerlik görevlerini yaptıktan sonra Federal Almanya'ya geri dönmeleri ve işyerlerini kaybetmemeleri.**

FEBAG'ın kurulmasına oybirliğiyle karar alındı. Değişik kentlerden 30 genç oybirliği ile girişim yönetim kuruluna seçildi.

Eylem programı

Daha sonra, önerilen merkezi bir bültenin çıkarılması ve adının **"Bedel"** olması, bedelin düşürülmesi için yapılan çalışmalara diğer gençleri ve ailelerini de katacak ve 20 bin marklık bedele karşı çıkan gücün ne denli fazla olduğunu gösterecek etkin bir **imza kampanyasının** başlatılması ve 19 Mayıs'a kadar en az **50 bin imza** toplanması karara bağlandı.

İZLENİMLER

Coşku, olgunluk, kararlılık...

Frankfurt'da bir hafta sonu. Salonda 180 Türkiyeli genç yoğun bir çalışma içinde. Federal Almanya'nın dört bir köşesinden gelmişler. O güne dek birbirlerini tanımadıkları, hiç karşılaşmadıkları tavırlarından belli. Sorunlarına sahip çıkan, bu ülkede yaşayan, çalışan, işsiz kalan, meslek öğrenimi gören, çıraklık döneminde olan onbinlerce askerlik çağında gencin temsilcileri bunlar. Salonda olgun bir hava esiyor. Gelişmiş kapitalist toplumun gençliği olumsuz etkilediği bir ülkede, göçmen işçi çocukları, sorunlarına bilinçle sahip çıkarlarsa kendilerini de yozlaşmanın dışında tutabiliyorlar. Hem de bugüne dek üstlerine pek fazla düşülmemiş olunmasına rağmen.

Toplantının açılışından sonra **"bedel"** sorununun çeşitli yönlerine ve çözüm yollarına değinen Ruhr bölgesi delegeleri adına yapılan uzun konuşma genç delegeleri hem düşündürüyor hem coşturuyor. Konuşmacı genç kararlılıklarını şöyle dile getiriyor:

"Sorunların altında ezilenler bizleriz. Biz; geleceğin sahibi gençler! Ama biz aynı zamanda heyecanlıyız, dinamiğiz, kanımız kaynıyor. Daha fazla ezilmemek için çıkış yolları arıyoruz. Bu da güçlerimizi birleştirmeyi, henüz kişisel yolları arayanları, boyun eğenleri, uzlaşanları, yani çözümsüzleri de aramıza almayı gerektiriyor. Kendimize güveniyoruz. Çünkü sorunlar onları yaratanların güçsüzlüğünü gösteriyor. Bu da birleşirsek bizim kazanacağımızın işaretidir."

Ardından deneyim aktarmak için delegeler tek tek söz alıyorlar. Askerlik çağında gençlerin bu kararlılıkları, Federal Almanya'da yerli-yabancı tüm işçilerin birlik sendikası DGB Genel Merkezi adına da selamlanıyor. Işçi sınıfının sendikal hareketi de gençliğe sahip çıkıyor. Mete Atsu, gençlere **"DGB, sizi tüm olanaklarıyla tam olarak desteklemeye hazırdır... DGB, size kendi olanaklarını sunarak dayanışma göstermek istiyor"** sözleriyle sesleniyor. Sanıyorum bu olgu, gençlerin sorunlarının çözümünde onlara yardım edecek, onları sonuna kadar destekleyecek tek gücün işçi sınıfı olduğ... nın politik hareketinin ... destekleyeceğini açıkla... gesi. Yurtdışındaki gen... tiler, böyle bir dayanış... yor. Bölgelerindeki çalı... zorlukları, başarıları akt... basmak istediklerinde, ... **şist"** olarak suçlandığı... **yıldırmadı. Sabırla bak... duğunu, ne yapmak ist... hak verdi"** diyor.

Bir başka arkadaş ka... yor: **"Nasrettin Hoca'n... Anadolu'yu işgal eden... mur, kendisini eleştiren... rettin Hoca'yı huzuruna... askerlerine emir verip... aklıbaşına gelsin! dem...** şından gitmiş, Timur E... sını bilmiyorsun, ya da... **"Bize 20.000 Marklık b... madılar ya da sayı say...**

Bir başka arkadaş, **"B... belası vardı, şimdi bir ...**

Konuşmasını **"Vatan b... değil, banka borcu bu...** arkadaşımız, askerlik ç... düşüncesine en iyi tercü...

Iki gün süren çalışma... askerlik çağında gençle... **'Bedelli Askerlik Türküs...** siyle son buldu. Ve genç... ayrılırken orada üretikle... kırıyorlardı:

FEBAG yenecek - Be...

İSTEMLER

20 bin Mark ödenemez. Federal Almanya'da çalışan bir gencin askerlik bedeli olarak biriktirebileceği miktar en fazla 5 bin Mark'tır.

●

Bedel ödeyen gençlerin iki aylık askerlik süresi boyunca "parasız izinli" sayılmaları Federal Almanya hükümeti ile Türkiye hükümeti arasında yapılacak bir anlaşmayla garanti altına alınsın.

●

Bedel ödemeyerek yirmi ay askerlik yapacak olan gençlerin, Federal Almanya'ya ve eski işlerine dönebilmeleri de hükümetler arası bir anlaşmayla garanti altına alınsın.

●

Bir ailede bedelli askerlik yapacak genç sayısının birden fazla olması halinde bedel konusunda ek kolaylıklar sağlansın.

●

Bedel indirilince, şimdiye kadar 20 bin Mark vererek bedelli askerlik yapmış olanlara aradaki fark geri verilsin.

Danışma toplantısı 19 mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nın tüm Federal Almanya'da gençlerin istemlerinin yankılandığı **"gençlik günleri"**'ne dönüştürülmesi için, 19 Mayıs'ın tüm kentlerde **"Bedel 5 bine indirilsin-Iş güvencesi sağlansın"** temel istemi doğrultusunda çeşitli sportif ve kültürel et-

Opel'de yerli-yabancı 10 bin işçi şanlı bir uyarı grevi yaptı

Metal işkolunda toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi ve ardından kesilmesi üzerine Federal Almanya'nın dört bir yanında ardarda uyarı grevleri patladı. Irili ufakli pek çok işyerinde gerçekleştirilen uyarı grevlerinin başlıca belgisi, bilindiği gibi: 35 saatlık çalışma haftası. Uyarı grevlerinin en önemli ve en etkililerinden biri 30 Mart Cuma günü **OPEL Otomobil Fabrikası'**nda gerçekleştirildi. Yerli-yabancı 10 bini aşkın işçi iki saat süreyle işi bıraktı ve ünlü OPEL Fabrikası'nın bulunduğu Rüsselsheim kenti sokaklarında bir gösteri yürüyüşü yaptı. Federal Almanya'daki otomobil fabrikalarında gerçekleştirilen uyarı grevlerinin en yaygını olarak dikkati çeken OPEL grevinde saat 11'de işi bırakan binlerce işçi, fabrikanın ana giriş kapısı önünde buluştular. Buradaki mitingde IG-Metall Sendikası sekreterlerinden **Peter Brutzky** bir konuşma yaptı. Ardından işçi temsilciliği üyelerinden bir Alman, bir Türk, bir de Italyan işçi konuştular. Konuşmalar bittikten sonra, başını Türkiyeli emekçilerin çektiği OPEL işçilerinden bir kol, Rüsselsheim kentine doğru yürüyüşe geçti. Bunu tüm işçiler izledi. Kentte sokaklarda, balkonlarda, teraslarda toplanan halk çiçekler atarak ve alkışlarla OPEL işçileriyle dayanışmasını dile getirdi. Yürüyüş kolu kentte bir tur attıktan sonra yeniden OPEL fabrikasının önüne geldi ve iki saatlık bir grevden sonra ana kapıdan girip işbaşı yaptı. Türkiyeli Işçilerin yoğun katıldığı bu etkili grevi **Türkiye Postası** adına arkadaşımız **MEHMET ÜNAL** izledi ve fotoğrafladı. Aşağıda arkadaşımızın görüşlerini sorduğu işçilerin yanıtlarından yaptığımız bir seçmeyi sunuyoruz.

sin-Iş güvencesi sağlansın" temel istemi doğrultusunda çeşitli sportif ve kültürel etkinliklerle kutlanmasını da karara bağladı. Öte yandan bu güne kadar **"bedelli askerlik"** kampanyasıyla dayanışma içinde olan başta DGB ve onun gençlik kolları olmak üzere diğer tüm kuruluşlarla yerel ve merkezi düzeyde ilişkilerin geliştirilmesi ve çok yönlü işbirliğinin sürdürülmesi de yapılacak çalışmalar arasında yeraldı.

Iki gün süren danışma toplantısı gençlerin **"bedel"** sorununun çözümü yolunda önemli bir adım, Federal Almanya'da yaşayan tüm gençlerin yüksek bir forumu oldu.

Hasan A. YORULMAZ

olduğunu kanıtlıyor. Türkiye işçi sınıfı- etinin yurtdışındaki gençleri vargücüyle açıklaması bunun bir başka açık göster- i gençler böyle bir dayanışmayı haket- ayanışmaya layıklar. Delegeler söz alı- ki çalışmaları anlatıyorlar; karşılaştıkları arı aktarıyorlar. Bir başka arkadaş afiş inde, bir Türk bakkal tarafından **"anar-** andığını anlatıyor. **"Ama bu olay beni a bakkal amcaya sorunumuzun ne ol- ak istediğimizi anlattık. Sonunda bize**

daş kalkıyor ve kürsüden şöyle sesleni- **oca'nın bir fıkrası vardır. Bir zamanlar eden, her tarafı yakıp yıkan Topal Ti- eştiren ve haksızlıklara karşı çıkan Nas- zuruna çağırmış. Sorgu sualden sonra verip, Hoca'ya bin sopa vurun da ! demiş. Bunu duyan Hoca'nın aklı ba-** mur Efendi **demiş.** Sen ya sayı sayma- ya da hiç sopa yemedin" ve ekliyor **rklık bedeli dayatanlar da ya hiç çalış- yı saymasını bilmiyorlar."**

aş, **"Bugüne dek başımızda bir** 'başlık' **di bir de** 'bedel' **belası eklendi"** diyor.

tan borcu, vatan borcu diyorlar ya cu bu banka borcu!" sözleriyle bitiren erlik çağındaki geniş gençlik kesiminin yi tercüman olan konuşmacı oldu.

alışmalar sonunda Federal Almanya'da gençler güçlerini birleştirdiler. Toplantı **Türküsü'**nün hep bir ağızdan söylenme- e gençler büyük bir coşku ile salondan ettikleri bir belgiyi hep bir ağızdan hay-

k - Bedel düşecek!

İlhan Aktürk
Sendika Temsilcisi

Ülkede çok işsiz var. Biz de yakında işsiz kalabiliriz. 35 saatlik iş haftasını başarabilirsek, hem onların hem de bizim işimiz olacak. Yani, işsizlik ortadan kalkacak. Şimdi iki vardiya çalışıyoruz. Haftalık iş saati 35'e düşerse, vardiya üçe çıkar ve işsiz arkadaşlar da işe alınmış olur. Bu kabul edilene kadar mücadele edeceğiz.

Ali Doğan
Sendika Temsilcisi

Bu grev 35 saat için yaptığımız ilk uyarı grevi. Sendikamızın bu istemi bu yıl dört yaşına basıyor. Bu istem gerçekleşirse, yaklaşık birbuçuk milyon işsizin tekrar işi olacak. Federal Almanya'daki işsizliği önlemenin yollarından bir tanesi de, haftalık iş saatlerinin düşürülmesi.

Pietro Pinto
Sendika Temsilcisi

Normal olarak 35'i bırakıp 30 saat için mücadele etmemiz gerekli. 35 saatin vakti çoktan geçti. Robotlar geldi. Işverenler 35 saate hazırlıklılar. Şimdi 30 için yola çıkmak gerekli.

Ali Yumurcak
Sendika Temsilcisi

En başta, bunun biz işçiler için son kurtuluş olmadığını söylemeliyim. Lakin bunu uygulamaya sokturabilirsek, büyük bir iş başarmış olacağız. Yolumuz çetin, savaş çetin... Tam maaşla bu istemimiz kabul edilmezse, savaş sürecek. Bir fenik eksik verseler bile kabul etmeyeceğiz.

Yusuf Kayadoğan
Sendika Temsilcisi

Bence işsizliğin önlenmesi için iyi bir adım. Özellikle, işsizlik azaldığında yabancı düşmanlığı da azalacak. Robotların gelmesi herkese korku saldı. Bu krizden 35 saatin uygulanması ile kurtulabiliriz. Şimdilik arkadaşların büyük bir kısmı aynı fikirde. Gerçekleşene kadar fikrimizden dönmeyeceğiz.

Werner Welske
Işçi Temsilcisi

Sendikamın istemini savunuyorum. Tam ücret karşılığı 35 saatlik iş haftası. Şu anda bantlar durdu. Tek otomobil bile üretilemez. Arkadaşlarımın büyük çoğunluğu sendikal istemleri savunuyor. Çünkü, uygulanması düşünülen rasyonalizasyon ile başlarına neler gelebileceğini biliyorlar. Geleceğe olan korku herkesi etkiliyor.

İbrahim Çelik
OPEL Işçisi

Işçilere bunun yararı çok olacak. Yeni işyerlerinin açılması söz konusu. Bizim abteilung'daki tüm arkadaşlar bu uyarı grevine katılıyoruz. Ileride de grev olursa gene memnuniyetle katılacağız.

İsmail Yıldırım
Opel işçisi

Kapitalist eziyor bizi. 35 saat istiyoruz. 35 saat her zaman hakkımızda hayırlısıdır. Çünkü ikibuçuk milyon arbeitlos var. Bunun için 35 saat çalışılırsa, tüm arkadaşlar bundan faydalanır.

OKUYUCU POSTASI

Niye başarmayalım?

Gazetemiz ikinci yaşına basarken bazı ülkelerdeki ve kentlerdeki temsilciliklerimiz okurlarla söyleşi toplantıları düzenliyorlar. Bunlardan ilki Hamburg'da, ikincisi Strasbourg'da ve üçüncüsü de Paris'te yapıldı. Bu toplantılardan ve Fransa temsilciliğimizin yürüttüğü anket çalışmasından çıkan sonuç nedir?

İlk sonuç, **Türkiye Postası**'nın ikinci yılına kendisini yaşatacak istikrarlı bir okur sayısına ve desteğine sahip olarak girdiğidir. Bunu yalnız okurlarımız ve anket sonuçları değil, bazı rakamlar da söylüyor. Örneğin **Cumhuriyet** gazetesi bugün Türkiye'de her 100 kişiden kaç kişiye ulaşıyorsa, **Türkiye Postası** da yurt dışındaki her 100 Türkiyeli'den o kadarına ulaşmaktadır.

Yurt dışında çıkmış ve çıkmakta olan diğer ilerici yayınlarla kıyasladığımızda ise, hiçbir yayın organı bugün **Türkiye Postası**'nın sahip olduğu kadar geniş ve istikrarlı bir okur sayısına sahip olamamıştır.

Ama bu sevindirici, gurur ve cesaret verici manzara madalyonun sadece bir yüzüdür. Okurlarımızın desteği sayesinde ulaştığımız başarı eksiklerimizi kapatmaya yetmiyor. Yetmediği için de okurlarımız bütün toplantılarda ve anketlere verdikleri yanıtlarda bu eksikliklere işaret ediyorlar, bize yol gösteriyorlar.

Gerek okurlarımızın üzerinde durduğu, gerekse satışlarımızdaki artış hızının yavaşlamasının gösterdiği temel eksikliğimiz, **Türkiye Postası**'nın **yeterince popüler** olmayışıdır. Gazetenin okurlarının ana yığınını yurt dışındaki işçilerimizin ve aydınlarımızın en ileri kesimleri oluşturuyor. **Türkiye**

Bizim kızı komşular da methediyor

Türkiye Postası ikinci yılını doldurdu. Avrupa'da bizlerin gözü kulağı olan bu gazete için ne yaptım bir yıl içinde, Türkiye'deki mücadeleyi terk etmek zorunda kalan binlerce ilericiden biri olarak?

Beni böyle hesap vermeye zorlayan üç neden var. Birincisi, faşist çete ile birlikte Amerikan kahpesinin perişan ettiği güzel ülkem Türkiye'ye karşı yurtseverlik borcum. İkincisi, hergün yaşamın biraz daha çekilmez hale geldiği ülkemdeki işçi sınıfının içler acısı durumu. Üçüncüsü, kanlı gömleklerinden başka haber alamadığım binlerce güzel insanımızın, kardeşimizin, bacımızın durumları.

83 yılının Şubat'ının sonuna doğru **Türkiye Postası**'nın afişlemesine çıkacağımız zaman hastalandım. Ameliyat oldum. Ziyaretçilerim bana çiçek getirdi, ben de onlara **Türkiye Postası**'nın çıkacağını haber veren bildirileri verdim. Başucuma da **Türkiye Postası** afişini astım. İlk sayısı geldi. Gözümüzü açıp kapadık, sayı 27'ye ulaştık. Bu zaman içerisinde 500 civarında **Türkiye Postası** satmışım, 10'un üzerinde mektup ve haber göndermişim. 10'un üzerinde telefonla bilgi vermiş veya almışım. Bazı ilginç yazıları fotokopi yapıp dağıtmışım. Bu kısa hesaptan sonra benim kişi olarak vicdanım huzur içinde. Ama bu yetmiyor. Şimdi bu bir yıl içinde yapamadıklarımın hesabını yapıyorum.

Size gelince dostlar, sevgili **Türkiye Postası**'nın çıkmasına hizmeti geçenler, başyazarından paketleyicisine kadar... Baştaki korkularım daha ikinci, üçüncü sayıda yok oldu. Elinize, beyninize sağlık. Hepinizi bir okur olarak candan tabrik ediyorum. Kötü kızı anası methedermiş. Ama bizim kızı dostlar, komşular da methediyor. Yaptıklarımızla övünüp kulağımızın üstüne yatmak yok. Zamana karşı savaş açıp iki misli çalışmak var. Çankaya'daki çeteye yol verene kadar uyku yok bize...

Mustafa Bozturgut/Ulm

Okurlarımızla yaptığımız toplantılar sürüyor

Paris'teki toplantı 80 okurun katılmasıyla FTIB'in salonunda yapıldı. Başredaktörümüz Ahmet Kardam (ortada) okurların sorularını yanıtladı

Hamburg'da GEW sendikası salonunda yapılan toplantıya 70 okur katıldı

Türkiye Postası'nın birinci yılını doldurması dolayısıyla temsilciliklerimizin düzenledikleri ve yazı kurulu üyelerinin katıldıkları toplantılar sürüyor. Bu toplantılardan ilki Ocak ayında Hamburg'da 70 okurun katılımıyla, ikincisi Şubat ayında Strasbourg'da 90 okurun katılımıyla ve üçüncüsü de 25 Mart günü Paris'te 80 okurun katılımıyla yapıldı. Okurların gazetenin bir yılını değerlendirdikleri, eleştiri ve görüşlerini iletip sorular yönelttikleri bu toplantılardan Hamburg ve Paris'tekine yazı kurulundan **Ahmet Kardam,** Strasbourg'dakine de **Oya Baydar** ve **Aydın Engin** katıldılar.

Bu toplantılar dışında, gazetemizin Fransa temsilciliğinin yürüttüğü bir anket çalışması da değerlendirilmek üzere yazı kuruluna iletildi. Fransa'daki 140 okurumuzun yanıtladığı anketlerde ve yapılan üç toplantıda okurların üzerinde en çok durdukları noktalar şunlar oldu:

- **Türkiye Postası**'nın daha geniş bir okur yığını tarafından da aranan bir gazete olabilmesi için dilinin ve sayfa düzenlemesinin buna uygun olarak gözden geçirilmesi. Konuların da daha çeşitlendirilmesi.
- Gazete'nin sol güçler arasındaki eylem birliğinin gelişmesine daha çok yardımcı olabilmesi için değişik politik partilerin ve hareketlerin haberlerine ve görüşlerine daha geniş yer ayırması.
- Federal Almanya dışındaki okurları ilgilendiren haberlere, özellikle bu ülkelerdeki Türkiyeli işçi yığınını ilgilendiren haberlere daha geniş yer ayrılması.
- **Türkiye Postası**'nın, olanakların elverdiği oranda, en kısa zamanda haftalık gazete haline gelmesi.

Yapılan bütün toplantılarda okurların üzerinde birleştikleri görüş şuydu: **Türkiye Postası** bir yıllık yaşamı boyunca yurt dışında yayın alanında büyük bir ihtiyaca cevap vermiştir. Gazetenin eksikliklerine büyük bir sorumlulukla eğilen ve öneriler getiren okurların üzerinde birleştikleri bir başka görüş de şuydu: Eksikliklerin giderilmesi gazetenin etkisini ve satışlarını büyük ölçüde artıracaktır. Ama şurası da bir gerçektir ki, **Türkiye Postası**'nın, hiç değişmeden şu ha-

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Açıver gözlerini

rimizin ve aydınlarımızın en ileri kesimleri oluşturuyor. **Türkiye Postası** geniş işçi yığınlarının arasına yeterince giremiyor. Bunun nedenleri çok çeşitlidir. Ama başlıcalarını iki grupta toplayabiliriz.

Birincisi, gazetenin içeriği diyebileceğimiz nedenlerdir. Yani dili, konuları ele alış biçimi ve çeşitliliği, sayfa düzenlemesi, vb.

İkincisi gazetenin dağıtım olanaklarıdır. **Türkiye Postası** profesyonel bir dağıtım ağına sahip değildir. Satışların büyük bir kısmını gönüllü dağıtıcılarımız gerçekleştiriyor. Bu yüzden de **Türkiye Postası**'nı bayilerde çok az bulundurabiliyoruz. Öte yandan, gönüllü dağıtıcılarımızdan bazıları yeterince deneyimli olmadıklarından gazeteyi daha geniş bir yığına ulaştırabilecekleri halde bunu başaramıyorlar.

* * *

Kısacası durum şudur: Geride bıraktığımız birinci yılın baş sorunu, gazetenin yazı, teknik ve idari kadrolarını oturtmak, haber ve dağıtım ağını örmek, ve böylece gazetelerin güçlenerek gelişmesinin maddi temellerini yaratmaktı. Bu esas olarak başarılmamıştır. İkinci yılın sorunu, hem içerik olarak hem de dağıtım olarak bir sıçrama yapmak ve bugünkü mevcut okur çevresinin ötesine, çok daha geniş yığınlara ulaştırabilmektir. Şunu hiç unutmamamız lazım: Bugünkü durumumuzla yetinemeyiz. Koşmak, daha hızlı koşmak zorundayız.

İkinci yılın sonunda, **Türkiye Postası**'nı boyalı basının Türkiyeli işçi yığını üzerindeki kafa karıştırıcı, hedef şaşırtıcı ve yozlaştırıcı etkisini kırabileceği kadar etkili ve yaygın bir hale niye getirmeyelim. Bunu başarabilir miyiz? Yazarından okuruna kadar koskoca bir yılın sırtını yere getirerek vardığımız bugünkü noktaya bakıyor ve soruyu soruyla yanıtlıyoruz: **Niye başarmayalım?**

Türkiye Postası

Mustafa Bozturgut/Ulm

Bir yıl önceki gibi

Gazetemizin birinci yılını dolduran sayısı elime geçtiğinde içimi bir sevinç, bir coşku kapladı bir yıl önceki gibi. Bir yıl öncesini anımsadım. Çıktığında, **"İşte yığınların sesi, gözü, kulağı"** demiştik. Başladık şehrimizi boydan boya afişlerle donatmaya. Bayilere sorduk **"satar mısınız"** diye. Başladık tek tek aboneler bulmaya, ceplerimizde taşıyıp yorgunluk kahvemizle okumaya. Bazen aile ziyaretlerinde **Türkiye Postası'**nı unutmuş gibi yapıp onların da okumalarını sağlamaya çalıştık. Gençlerle birlikte okuyup beraber bulmacasını çözdük. Sempati topladı gazetemiz. Gelmesi gecikti̇ğinde sorumlu arkadaşımıza ve bazen de sizlere kızdık.

Bugün 23 Mart 1984. Tam bir yıl boyunca **Türkiye Postası** tüm sorunlara rağmen yığınların malı olmak için, acılarımıza, sevincimize ortak olmak için çıktı. Birinci yılını doldururken, yazarlarını, teknik ve idari kadrosunu, yayılmasını sağlayan ve satışını artıran arkadaşlarımızı yürekten kutlar, başarılar dilerim.

A. L./Elmshorn

Kolumu kessinler

Türkiye Postası birinci yılını doldurdu. Eksiği ve fazlasıyla, herşeye rağmen başarılı koskoca bir yıl. Gazeteye emeği geçen tüm arkadaşlara, yazı kuruluna, baskıcı arkadaşlara bize yaptıkları hizmetlerden dolayı teşekkür ederiz. Sizleri övmüyoruz. Sadece Hakkı'nın hakkını, Hakkı'ya teslim ediyoruz.

Unutulmaması gereken bir grup da, her türlü zorluklara rağmen haber, fotoğraf, abone bulan arkadaşlar, satışını yapan dostlar, sizleri de unutmuyoruz.

Geçenlerde karşılaştığım bir arkadaş bana **"Kolumu kessinler, ama beni gazetesiz bırakmasınlar, gazete artık benim suyum, ekmeğim oldu"** dedi. Bu arkadaşa sizlerin namına şöyle bir söz verdim: **"Elbirliği ile Türkiye Postası'nı daha da yükselteceğiz, ama dikkat et elbirliği ile diyorum"** dedim.

Görünen odur ki, arkadaşa verdiğim sözü tutacağız. Sevinsin dostlar, çatlasın düşmanlar. Selamlar...

A. B./Essen

Açıver gözlerini

Hızla dönüyor dişliler
kızışan zaman aşınan insan
bandlar akıyor hızla
üreyen meta tükenen insan;
kronometrede zorlanan emek gücü
içimde zorlanıp çatlayan
çatlayıp kanayarak açan yediveren
gülü
ve yüreğimin ucunda işsizlik
korkusu.

– Açıver yüreğini.
Yüreğimin içinde bir asma dalı
yemyeşil, el ayası yapraklı
ve pıtırak gibi salkımlarında
ballı, şaraplı üzümlerin müjdesi,
bandın başında bir bağ yeşeriyor
sanki
bir umut esintisi gibi
yeşil, serin, ferah
Anadolu güneşi altında bir üzüm
bağı

– Açıver gözlerini.
Asma kütüklerinde kurşun yarası
bağ sınırında hapis duvarı...
Kimin işgalinde yurt,
kim açmıştı el kapılarını?..

– Açıver gözlerini.
Yüreğimin ucundan parmaklarıma
usulca kayan işsizlik korkusu
dost Hans'ın düşmanlaşan bakışı
ellerimdeki hünerin yavaşça yitmesi
yitip, tekdüze mekanikleşmesi...

Ve içimde bir yerlerde
ve hasretimde bir kuş sureti
ellerimin sırrındaki umudun sureti;
ökselenmemiş, tutsak düşmemiş,

kalın duvarlar ardında
kafeslenip asılmamış,
bir kuytuda vurulup düşmemiş
U-bahnlara, otoyollara düşmemiş,
kanadı kırılıp acılara belenmemiş,
bir kuş sureti hasretimde
el dokuması o canım kilimlere
el ele insanların yüreğine işlenmiş
işlenip, arınıp aklaşmış,
hasretimde bir kuş sureti
Hans'ın dostça bakışı
bir çocuğun doygun gülüşü
hızla dönen dişlilerin
bölüp parçalayıp tüketmeyen
aydınlık günleri üretişi.
Hasretimde hayatın civan sesi.
– Açıver, açıver gayrı gözlerini!

CENGİZ DOĞU/Neuburg

Türkiye Postası **Abone fişi**

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐

Adı-Soyadı

Tarih:

Adresi

Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postschekkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postschekamt Berlin-West** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine** postalayınız.

ABONE BEDELİ:

	F.Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30.-DM	600 BF	120 Krn	85 FF	8.40 £	35 G	95 Krn
1 yıllık	60.- DM	1200 BF	240 Krn	170 FF	16.80 £	70 G	190 Krn

tır. Ama şurası da bir gerçektir ki, **Türkiye Postası**'nın, hiç değişmeden şu haliyle bile çok daha geniş bir okur yığınına ulaşmaması için hiç bir neden yoktur. Bunun için, gazete temsilcilerinin bulundukları ülke ve kentlerde gazete satışlarını daha iyi örgütlemeleri ve okurların da gazetenin yaygınlaşması için aktif çaba göstermeleri gerekmektedir.

Küçük bir iş

Fabrika'da gece vardiyasındayım. Saat gece yarısını geçmiş. İşimin başında fırsat buldukça gazeteyi okuyorum. Türkü, Yunanlısı, İtalyanı, Yugoslavı birlikte çalışıyoruz.

Diğer bölümden bir Türkiyeli arkadaş yanıma geldi. Gazete çalıştığım tezgahın üstünde. Gazeteyi evirdi, çevirdi ve ikinci yarısını aldı yürüdü. Sonra tekrar yanıma geldi: **"Benim yeğene de geliyor bu. Bir yıldır çıkıyormuş, öyle mi?"** diye sordu. **"Evet"** dedim, **"Bu elindeki ikinci yılın sayısı."** Yanımdan ayrılırken elinde **Türkiye Postası** da vardı.

Türkiye Postası daha çok insanımıza ulaşsın, fabrikalara daha çok girsin!

Murat Çayır/Wiesbaden

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. **Herausberger:** Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, **Verantwortlicher Redakteur:** Ahmet Kardam, **Zentralredaktion und Anschrift aller Verantwortlichen:** 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 **Herstellung:** Eigenvertrieb **Druck:** Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48 Säntisstr. 49, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60.DM. **Temsilcilikler-Fransa:** Paris, Tel: 01-258 26 90, **Federal Almanya:** Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, **Belçika:** Brüksel: B.P. 83, **Hollanda:** Amsterdam, Tel: 020-942323, **Ingiltere:** Londra, Tel: 01-340 47 39, **Danimarka:** Kopenhag, Tel: 01-707 506, **Isveç:** Stockholm, Tel: 08-367 576.

Bu yılın Ostermarschları Federal Almanya'da pek çok kentte 35 saatlik hafta için savaşla barış savaşını birleştiriyor

Barış savaşçıları gene alanlara çıkıyor: Ostermarsch '84

Federal Almanya'da 1950'lerde küçük, yerel, savaş karşıtı gösteriler olarak başlayıp, o günden bu yana her yıl Nisan ayı içinde **Ostern** tatilinde geleneksel olarak sürdürülen barış yürüyüş ve gösterileri, bu yıl da şimdiye dek yapılan açıklamalara göre 50 kadar kentte değişik biçimlerde düzenlenecek. Geçtiğimiz yıl 90 ayrı yerde, 500 bin kişinin katılımıyla yapılan **"Ostermarsch"**lar, Federal Almanya'da halkın çoğunluğunun yeni yerleştirilecek ABD atom füzelerine ve gittikçe artan silahlanma harcamalarına karşı olduğunu güçlü bir biçimde göstermişti.

Geçtiğimiz yılın **Ostern** eylemleri, Federal Almanya'da **"sıcak sonbahar"** diye anılan büyük füze karşıtı eylemlerin başlangıcı ve bir çeşit ön hazırlığı oldu. Geçen yıl aynı günlerde ABD'de, Ingiltere'de, Hollanda'da ve diğer birçok Avrupa ülkesinde de büyük barış gösterileri yapıldı.

Geçtiğimiz ay ortasından itibaren Federal Almanya'da barış girişimleri, sendikalar, kiliseler, gençlik ve kadın kuruluşları ve çeşitli politik kuruluşlar **Ostermarsch**'lara çağrı yapmaya başladılar. Bu yılki gösterilerin Batı Avrupa'ya füzelerin yerleştirilmeye başlamasından bu yana yapılan en güçlü çıkışlar olması, barış hareketinin yığınsallığından hiçbir şey yitirmediğini göstermesi, tam tersine sendikaların yürüttüğü 35 saatlik iş haftası mücadelesi, uyarı grevleri ile birlikte yeni yeni güçler kazandığını ortaya koyması bekleniyor.

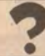
"Ostermarsch"lara çağrı yapan kuruluşlar, şimdiye dek yayınladıkları bildirilerde ve yaptıkları açıklamalarda atom füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmeye başlamasıyla işlerinin bitmediğini, atom silahlarına her zaman hayır dedikleri gibi şimdi de bir kez daha ve çok daha güçlü bir biçimde hayır diyeceklerini belirttiler. **"Füzelerin yerleştirilmeye başlaması, Federal Almanya parlamentosunda füzelere 'evet' demiş olan 286 kişinin oyunun, füzelere hayır oyu veren milyonlarca kişinin oyundan daha güçlü olduğunu göstermiyor"** dediler.

Mart ayı sonunda IG-Metall yönetiminden **R.Russland** da yaptığı açıklamada **"Ostermarsch"**ların füzelere karşı, silahsızlanma ve barıştan yana bir politika için mücadeleyi bir adım daha ileri götürmesi gerektiğini belirtti. Geçtiğimiz hafta içinde çeşitli bölgelerdeki DGB gençlik grupları da gençliğin **"Ostermarsch"**lara katılımının önemi üzerine açıklamalar yaptılar.

Şimdiye dek yapılan açıklamalara göre **"Ostermarsch"**lar Batı Berlin'de ve Federal Almanya'da aşağıdaki kentlerde ve tarihlerde yapılacak:

Flensburg: 21 Nisan - Çeşitli yerel eylemler, **Kiel:** 23 Nisan - Redsburg'daki NATO merkezine yürüyüş, **Ostfriesland:** 21-23 Nisan - Çeşitli eylemler, **Oldenburg:** 23 Nisan - Yürüyüş, **Bremen - Bremerhaven:** 21 Nisan - Yürüyüş ve Garlstedt'teki ABD askeri garnizonunun blokajı, **Hamburg:** 22 Nisan - Yürüyüş, 23 Nisan - 1 Mayıs: Eylem Haftası, **Bielefeld:** 21 Nisan - Yürüyüş, **Münster:** Yürüyüş, **Hannover:** 21-23 Nisan: Çeşitli eylemler, 23 Nisan: Miting, **Ruhr bölgesi:** Duisburg-Dortmund ve Siegburg-Düsseldorf arasında çeşitli kentler arası uzun yürüyüşler, **Kassel:** Çeşitli eylemler ve 23 Nisan'da miting, **Saarland - Saarbrücken:** 21 Nisan - Yürüyüş, **Hasselbach:** 22 Nisan - Yürüyüş, **Fulda:** 21 Nisan - Çeşitli eylemler, **Frankfurt:** 23 Nisan - Çeşitli yerel eylemler ve miting, **Mainz:** 23 Nisan - Yürüyüş, **Mutlangen:** Blokaj, **Heilbronn:** Yürüyüş, **Schwäbisch-Gmünd:** Yürüyüş, **Ulm:** Yürüyüş, **Nürnberg:** 23 Nisan - Egidienberg'e yürüyüş, **Münih:** 23 Nisan - Kent içinde yürüyüş ve Schuttberg çevresinde insan zinciri, **Allgäu-Memmingen:** 21 Nisan - Yürüyüş, **Batı Berlin:** 23 Nisan - Kent içinde yürüyüş ve miting.

BİLMECE-BULMACA

Bulmaca

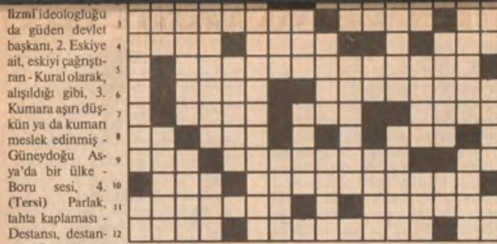
SOLDAN SAGA

1. Libya'nın, bir tür **İslâm** sosyalizmi ideologluğu

Hece Bulmacası

Aşağıdaki heceleri birer kez ama hepsini de kullanarak soruları yanıtlayınız. Sorularda Türk edebiyatının çağdaş yazarları-

lizmi ideologluğu da güden devlet başkanı, 2. Eskiye ait, eskiyi çağrıştıran - Kural olarak, alışıldığı gibi, 3. Kumara aşırı düşkün ya da kumarı meslek edinmiş - Güneydoğu Asya'da bir ülke - Boru sesi, 4. **(Tersi)** Parlak, tahta kaplaması - Destansı, destansal - En kalın erkek sesi, 5. Yeniden üretmek, özellikle bir tablonun tıpkı basımı, 6. Sinirler - Otel gibi müşteri kabul eden ancak daha çok ev düzeni içinde işletilen konaklama yeri, 7. Yunan mitologyasında kuğu boyunlu güzel tanrıça - Uğursuz, kötü niyetli - **(Tersi)** Duyurma, tanıtma, 8. Araçların pek sevineceği bir emir - Uluslararası ticarette kullanılan **"Limanda teslim"** anlamında bir terim - Ağır işte, aşırı sıcakta, yorucu sporda dökülür, 9. Bahçe tarımında su yolu - Kadınların gönlünü çekmekte hünerli kişiler için sıfat olarak da kullanılan bir roman kahramanı - En ilkel silahlardan biri, 10. Argoda hapishane - Kabiliyeti olmayan, 11. Çobanın su ve soğuk geçirmeyen, kalın keçeden biçilmiş gocuğu - Bir tür atlı araba, 12. Hücum, saldırı - Özsüz, içeriksiz, sonuçsuz işler, girişimler için kullanılan bir deyim - Numaranın kısaltılmışı.

YUKARIDAN AŞAGIYA: Balkanlarda, Yunanistan, Bulgaristan ve Yugoslavya sınırları içinde yer alan bir bölge - **(Tersi)** Kar beyaz, 2. İlkçağların Mezopotamya kentlerinden biri - Marmara'da ünlü bir tatil kasabası, 3. Güneydoğu Anadolu'da, özellikle Ceylanpınar yöresinde rastlanan, burnunun üstü beyaz bir geyik türü - Binaların, eski dönemlerde kentlerin girişi, 4. **"Ne yazık ki..."** anlamında eski dilden bir deyim - **(Tersi)** Rutubet, ıslaklık, 5. Osmanlılar döneminde devlet adına yönetimsel yetkilerle donatılmış feodal bey - At yarışlarında, yarış başlamadan önce atların girdikleri ve önündeki kapaklar açılınca yarışın başladığı özel bölme, 6. Sovyetler Birliği'ne ayak basışından ölümüne kadar Nazım Hikmet'ten hiç ayrılmamış ve onun bütün ürünlerinin derlenmesinde de önemli görevi üstlenmiş, yakın yıllarda yitirdiğimiz Azeri sanat tarihçisi ve araştırmacısı **(adı ve soyadı)**, 7. **Abdullah** adının özellikle Güneydoğu Anadolu'da yaygın kısaltılmışı - Sorun çözme ve kavrama yetkisi, 8. **(Tersi)** Vücudumuzun ağırlığını taşıyan eklem yerlerinden biri **(Tersi)** Her türlü arazide yol alabilen bir savaş aracı, 9. Beyaz - Kadınların kulak süsü - Yarar, fayda, çıkar, 10. Ağacın yaprak ve meyvelerini taşıyan bölümü - Kara yolunda motorlu yük taşıma aracı, 11. Projeksiyon aletiyle büyütmeye elverişli film halinde **(pozitif)** resim - Kimyada kalay - Ermiş, özellikle din alanında ulu kişi, 12. Yunan mitologyasında erkek güzelliğini simgeleyen bir yarı-tanrı - Değiş tokuş, 13. Osmanlı imparatorluğunun son döneminde kullanılan erkek şapkası - Tekrar, bir kez daha - **(Tersi)** Genellikle altın ticaretinde kullanılan bir ağırlık birimi, 14. Aşağılayıcı anlamda: Köpek-Çarlık Rusya'sında feodal bey - Eski dilde bayram, 15. Uçucu ve güçlü bir eritici etkisi bulunan kimyasal bir sıvı - Kötü kokulu bir kimyasal gaz, 16. Bir erkek adı - Eski dilde: Oturan, bulunan, var olan - **(Tersi)** Dokuzdan bir fazla.

GEÇEN SAYIDAKI BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Emilyano Zapata, 2. Raca - Selanik - Saz, 3. Icabiyye - Ak - Kaba, 4. Caz - La - Asalak, 5. Hreş - Nazariye, 6. Agadir.- Satır, 7. Na - Amuderya - MSB, 8. Ekabiran - Amarat, 9. Calinus - Ossaat, 10. Krater - Iar - Tabmi, 11. Esin - Lifnarak - PL, 12. Rumi - Ulak - Er - Çat.

YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. Eric Honecker, 2. Macar - Akarsu, 3. Icazet - Alaim, 4. Lab - Abitni, 5. Il - Amine, 6. Asya - Gururlu, 7. Ney - Nadas - Il, 8. Ole - Aden - Ifa, 9. Za - Ezir - Tank, 10. Ana - Arya - Ar, 11. Pikar - Amo - Re, 12. Ak - Sis - Astar, 13. Kaya - Rsak, 14. Asalet Maab, 15. Aba - Istampa, 16. Azak - Tilt.

larda Türk edebiyatının çağdaş yazarlarının ad ve soyadları yer alıyor. Parantez içinde de eserlerinden birinin adı. Yanıtların ilk harfleri aynı sırayla okunduğunda sosyalist-gerçekçi Rus edebiyatının en büyük romancılarından biri çıkacaktır.

1. Edebiyat yaşamına şiirle başladı. Hâlâ da yazıyor. Ama şimdilerde daha çok gazete köşe yazarlığı yapmakta **(Şairler de Döğüşür)**
2. Türkçe'nin çok zor yazan ama en iyi yazan şairlerinden biri **(Hasretinden Prangalar Eskittim)**
3. Tunceli-Pülümür yöresinin deyişleriyle, düzyazıda tam bir şiir lezzeti üretmeyi başarmış bir romancımız **(Cemo)**

4. Kendi ölümünü bile gözleyip yazabilecek kadar cesur ve yiğit kadın romancımız **(Tante Rosa-Merhaba Ölüm)**
5. Ikinci yeni akımın en uçtaki temsilcilerinden, anlaşılması kimi kez güç, kimi kez gereksiz bir şair **(Çivi Yazısı)**

6. Resim ve şiir dallarında ürün vermiş, şiirlerinde yer yer mizah unsurları da kullanmış bir şair **(Horozdan Korkan Oğlan)**
7. Siyasal içeriği bomboş, ama Türkçe kullanımında ve dramatik örgüde tartışılmasız usta bir oyun yazarı **(Midas'ın Kulakları)**
8. Şimdilerde gazete köşe yazan, ama asıl ününü hikaye ve roman dalında yaptı **(Önce Ekmekler Küçüldü - Suçumuz Insan Olmak)**

9. Asıl ününü türkücü olarak yaptı. Halk türkülerinin çağdaş ve ilerici yorumunda günümüzün tartışmasız ustası ve öğretmeni. Ama şiir de yazdı. **(Dilleri Var Bizim Dile...)**
10. Nazım Hikmet kuşağı devrimcilerinin hapishanelerde yetiştirdiği bir romancımız. Zengin yaşam deneyiminden süzülmüş romanlarıyla ünlü. **(Linç)**
11. Çağdaş Türk şiirinde 1965-1970 arasına damgasını vurmuş genç şairlerin en iyisi. 12 Mart baskı dönemi koşullarında **"yol ve yön"** değiştirerek **"islam sanatçılığı"**nı seçti. Şimdi de öyle. **(Evet Isyan)**

A - AH - AK - BA - BAL - BERK - BIL - CAN - DIL - E - GI - GÖR - GÜNHAN - HI - IL - IS - KE - KE - KEKOR - LOG - LU - MAL - MAL - ME - MEH - MEN - MET - MET - MET - OK - Ö - RIF - RIM - RU - SAL - SEV - SOY - SU - ŞAR - TAY - TINZEL

başsağlığı dileriz

FİDEF
Yönetim Kurulu

UĞUR TEMİZKAN'ı

1945 -

31 Mart günü ani bir kalp krizi sonucu yitirdik. O, kısa süren onurlu yaşamında kendisini bütün özverisiyle işçi sınıfının savaşımına adamış, proleterya enternasyonalizmine bağlı, onun ateşli savunucusu iyi bir yurtseverdi. Kısa süren onurlu yaşamı bizlere örnek olacak, anısı aramızda daima yaşayacaktır. Ailesine, çocuklarına, akrabalarına, arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Yakın arkadaşları

Köln İşçi Birliği Başkanı

UĞUR TEMİZKAN'ı

yitirdik

Arkadaşımızın yakın dostlarına ve ailesine başsağlığı dileriz.

Kassel İşçi ve Öğrenci Derneği

Köln İşçi Birliği Başkanı

demokrasi savaşında omuzdaşımız

UĞUR TEMİZKAN'ı

Uğursuz bir kalp krizi aramızdan aldı. Acımız savaşım kararlılığımızı bileyecektir. Başımız sağolsun.

Frankfurt Türk Halkevi Yönetim Kurulu

DOĞUM

Kızımız **Şafak Tanya Doğan** 3 Mart 1984'de dünyaya geldi. Sevincimizi tüm dost, akraba ve savaş arkadaşlarımızla paylaşırız.

Annesi ve babası
N-D Doğan/Wiesbaden

DOĞUM

Dostumuz **Özen Özkara**'nın 18 Şubat günü bir çocuğu oldu. Adını **Barış Özel** koydular. Anne ve babayı kutlar mutluluklarını paylaşırız.

Stuttgart'taki yakınları

Dernеklerin yönetim kurullarını bildirmeleri isteniyor

Konsolosluklar F. Almanya'yı Türkiye sanıyorlar

● Türkiye'de generallerin onaylattığı yeni Dernekler Yasası, yurt dışında kurulan derneklerin de tıpkı Türkiye'de kurulanlar gibi Içişleri Bakanlığı'na bildirimde bulunmaları hükmünü getirmekteydi

Federal Almanya'daki Türk Başkonsoloslukları bölgelerinde kurulu bulunan Türkiyeli derneklere ve kültür merkezlerine yazı göndererek yönetim kurullarındaki kişilerin isim ve adreslerini istemeye başladılar. Başkonsoloslukların gönderdikleri yazılarda Türkiye'de yürürlüğe girmiş bulunan yeni Dernekler Yasası'na atıfta bulunularak şöyle denmektedir:

"Yeni kanun, gerek yurt içinde, gerek yurt dışında kurulmuş veya kurulacak Türk derneklerinin evvelemirde Türk ilgili makamlarına bildirilmesini ve onaylanmasını öngördüğünden, Derneğinizin de sözkonusu işlemlerden geçmesi bir zorunluk olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu itibarla, ilgili makamlarımıza iletilmek üzere, Dernek Tüzüğünüzün ve Yönetim Kurulu üyelerinin açık kimlikleri ile bu zevatın Türkiye ve Almanya'daki adreslerini içeren bilgilerin 3 nüsha halinde, bu yazımızın çıkış tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde Başkonsolosluğumuza gönderilmesi gerekmektedir. Bu süre içinde ilgili makamlarımıza duyurusu yapılmamış derneklerin geçersiz sayılması yoluna gidilebilecektir."

Başkonsoloslukların Türkiyelilerin derneklerine gönderdiği mektubun fotokopisi

Hatırlanacağı gibi, generallerin onaylayarak 7 Ekim 1983 günü **Resmi Gazete**'de yayınlattıkları yeni Dernekler Yasası'nın 72. maddesi, yurt dışında kurulan derneklerin de tıpkı Türkiye'de kurulanlar gibi Içişleri Bakanlığı'na bildirimde bulunmaları hükmünü getirmekteydi. Yasa'nın bu maddesinde **"Türk vatandaşları tarafından yurt dışında, bu Kanunla yasaklanmış amaçlarla dernek kurulamaz ve Türk vatandaşları bu türden derneklere üye olamazlar"** denmektedir.

Konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Federal Almanya'daki dernek yöneticileri, **"Generaller ve konsoloslukiar Federal Almanya'yı da Türkiye zannediyorlar herhalde. Yasaya koydukları bu maddeyi işletmeye güçleri yetse, yurt dışında Türkiyelilerin kurdukları hemen bütün derneklerin kapatılması gerekir. Ama bunların asıl amacı, Dernekler Yasası'nı bahane ederek yurt dışındaki ilericileri vatandaşlıktan çıkarmaktır"** dediler.

FİDEF'in 8. Kurultayı yapılıyor

Federal Almanya Türkiye Işçi Dernekleri Federasyonu FIDEF'in 8. Kurultayı 7 ve 8 Nisan günleri Essen kentinde, Heinrich-Trunk-Straße'deki Gesamtschule salonunda yapılıyor.

"Roket değil işyeri", "35 saatlik iş haftası" ve **"Türkiye'de genel af"** belgileriyle toplanacak olan bu yılki FIDEF Kurultayı'na TKSP Genel Sekreteri **Kemal Burkay**, TIP Genel Başkanı **Behice Boran**, TKEP Genel Sekreteri **Teslim Töre** ve TSIP Genel Başkanı **Ahmet Kaçmaz** konuk olarak katılıyorlar. Bunların dışında Federal Almanya'daki Alman parti ve yığın örgütlerinden

HTİB'in 8. Kongresi yapıldı

Hollanda Türkiyeli Işçiler Birliği'nin (HTIB) 9. Olağan Kongresi 17 Mart günü Amsterdam'da yapıldı. İKD Genel Başkanı **Beria Onger**, Bank-Sen Genel Başkanı **Metin Denizmen**, Hollanda'nın en büyük sendikası FNV Yabancılar Sekreteri **Lino Cally**, Pasifist Sosyalist Partisi parlamento grup başkanı **Van Es** ve milletvekili **Van der Spek**, PRR partisinden bir milletvekili ve Hollanda Komünist Partisi'nden bir temsilci konuklar arasında bulunuyordu.

Kongre'ye sunulan Yönetim Kurulu raporunda HTIB'in amaçları, **"Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkının barış, demokrasi savaşımına destek ve katkıda bulunmak, Hollanda'da bulunan işçilerimizin sorunlarının çözümü için çalışmak ve Hollanda barış güçleri ve diğer uluslardan işçilerle birlikte barış için savaşmak"** olarak belirleniyordu. Delegelerin kongre boyunca üzerinde en çok durdukları konular, hükümetin çıkardığı Azınlıklar Notası, bedelli askerlik soygunu, ırkçı-ayırımcı akımlara karşı alınması gereken önlemler ve barış savaşımına daha geniş ölçülerde katılım sorunu oldu. HTIB, 1986 yılında Hollanda'da yapılacak olan yerel seçimler için bir çalışma programı da hazırlayacak. Kongrenin gündemindeki en önemli konulardan birisi de geniş ve canlı tartışmalara sahne olan tüzük değişikliği idi. Kongre, örgüt tüzüğünün bir çok maddesini değiştirerek HTIB'in demokratik yapısını daha da güçlendirdi.

Tutuklu yakınlarının eylemlerine destek verilecek

İsveç'te tutuklu ve mahkum yakınları bir komite kurdular

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı cezaevlerinde yatmakta olan politik tutukluların ve mahkumların Isveç'te bulunan yakınları 23 Mart günü bir komite kurdular. Kamuoyuna bir bildiri yayınlayan Komi-

ların yakınları, ana babaları onların bir takım istemlerini yerine getirebilmek amacıyla koşulların elverişsizliğine rağmen büyük bir çaba göstererek karınca kararınca bir şeyler yapmaya çalışmakta-

dışında Federal Almanya'daki Alman parti ve yığın örgütlerinden ve Türkiyeli örgütlerden temsilcilerin oluşturacakları çok sayıda konuğun kurultayı izlemesi bekleniyor.

HDF'nin Duisburg kentindeki seminerinde SPD, FDP ve Yeşiller'den temsilciler de bulundular

HDF yerel seçim hakkı konusunda seminer düzenledi

Halkçı Devrimci Federasyonu (HDF) 24 ve 25 Mart günleri Duisburg kentinde yabancılara yerel seçimlere katılma hakkı konulu bir seminer düzenledi. Internationale Zentrum salonlarında yapılan seminerde Federal Almanya'nın çeşitli bölgelerinden yabancı sorunlarıyla ilgilenen yerli ve yabancı uzmanlar yanında SPD, FDP ve Yeşiller'den temsilciler de hazır bulundular. CDU ise çağrıldığı halde seminere katılmadı. Seminerde söz alanlar yabancılar yerel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanınmadıkça demokrasiden söz edilemeyeceğini ve **"uyum politikası"**nın sözde kalacağını belirttiler.

Seminerin açılışından hemen sonra söz alan HDF sözcüsü Federasyonun kısa bir tanımını yaptıktan ve çalışma alanlarını açıkladıktan sonra HDF'nin örgüt olarak yerel seçimlere yabancıların katılma hakkı için mücadele edeceğini belirtti. Hükümet eden partilerin ve birçok politikacının 5 milyon yabancının oylarına ihtiyaç duymadıkları için onların sorunları ile yakından ilgilenmediklerini söyledi. İki gün süren seminerin ikinci gününde seminere katılanlar politikacılara yönelttikleri sorularla onlara zor dakikalar yaşattılar.

kınları 25 Mart günü bir komite kurdular. Kamuoyuna bir bildiri yayınlayan Komite, Türkiye'de cezaevlerindeki ağır baskıları ve işkenceleri hatırlatarak, amaçlarını şöyle açıkladı:

"Bizler ülkemiz Türkiye ve T. Kürdistanı hapishanelerinde yıllardan beri yatmakta olan tutuklu ve mahkumların Stockholm'de bulunan yakınlarıyız. Kocası, kardeşi, karısı, çocuğu hapishanede bulunan bizler bir araya gelerek yakınlarımızın ve onlarla aynı koşullar altında bulunan insanlarımızın durumlarını kamuoyuna duyurmayı ve onlara buradan sağlayacağımız maddi ve manevi desteğin güçlü olmasını amaç edindik.

Şurası muhakkak ki aynı koşullar altında on binlerce insan vardır. Bu insanlar büyük bir çaba göstererek kendi kararınca bir şeyler yapmaya çalışmaktadırlar.

Yakınlarımızın içinde bulundukları koşullar muhakkak ki herkesten daha fazla bizleri daha duyarlı olmaya zorlamakta.

Faaliyetlerimiz şu ana kadar sürdürülen ve bundan sonrada sürdürüleceğine inandığımız faaliyetlere güç katacaktır.

Sorunun bu çerçeve dışında çözümlenmeyeceğinin bilincinde olarak tüm tutuklu ve mahkum yakınlarını bulundukları ülke ve şehirlerde bir araya gelmeye, güçlerini birleştirerek yakınlarına, Türkiye ve T. Kürdistanı'nda tutuklu yakınlarının eylemlerine daha güçlü, daha örgütlü bir biçimde maddi ve manevi destek vermeye çağırıyoruz."

FEYKA - Kürdistan kuruldu

21 Mart günü Köln kentinde yapılan bir kongreyle Federal Almanya'nın 14 kentinde Kürt derneklerinin gönderdiği 67 delegeyle Federal Almanya Kürdistan Yurtsever İşçi Kültür Birlikleri Federasyonu (FEYKA-Kürdistan) kuruldu. Merkezi Köln'de olan yeni Federasyon'un kuruluş kongresinde DKP adına **Heinz Lang,** Yeşiller'in temsilcisi ve Sosyalist Vatan Partisi, FIDEF, İşçi Gerçeği, KORD-KOM, Hunerkom temsilcileri ve avukat **Hüseyin Yıldırım** birer konuşma yaptılar.

DAYANIŞMA... DAYANIŞMA... DAYANIŞMA...

Diyarbakır ve Mamak askeri cezaevlerindeki baskı ve işkenceler ve tutukluların başlattıkları açlık grevleri Batı Avrupa'nın çeşitli yerinde protestolara ve dayanışma gösterilerine yol açtı.

RECKLINGHAUSEN: RE-TID üyeleri düzenledikleri bir dayanışma toplantısında, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma için her ay topladıkları maddi desteği 785 Mark'a yükselttiler. 1981'den bu yana dernek üyeleri 25 bin Mark dayanışma topladılar.

DEN HAAG: Hollanda Parlamentosu 21 Mart günü **"Türkiye Notası"**nı görüşürken Türkiyeliler parlamento önünde cezaevlerindeki baskı ve işkenceleri protesto eden bir gösteri düzenlediler.

CENEVRE: Türkiye ve Türkiye Kürdistanı İnsan Haklarını Savunma Komitesi, Birlik Yolu, Devrimci İşçi, Serxwebun, İşçinin Sesi, Atılım'la Dayanışma Komitesi, Gerçek Gazetesi ve KOMKAR yandaşları, İsviçreli demokratik örgüt ve partilerle birlikte cezaevlerindeki koşulları protesto eden ortak bir bildiri dağıttılar.

GELSENKIRCHEN: 28 Mart günü Devrimci İşçi, kentin içinde 22 otomobillik bir konvoyla protesto gösterisi düzenledi. Aynı gün FIDEF'e bağlı İşçi Birliği'nde yapılan toplantıda DIBAF, İşçi Birliği, Devrimci İşçi, Gençler Derneği ve Kadınlar Derneği kalıcı bir eylem birliği komitesi oluşturdular.

DÜSSELDORF: Politik Tutuklularla Dayanışma Komitesi, 31 Mart günü kentin merkezi alanlarından birinde, Türkiye'de genel politik af istemiyle bir imza kampanyası başlattı. Eylem sırasında, alnında **"Açlık grevleriyle dayanışma"** yazısı bulunan darağacına asılmış bir insan maketi ile de cezaevlerindeki işkence ve baskılar protesto edildi.

CÜNEYT BAŞBUĞ — Nokta

Portakal yetiştireceğiz

Kimimiz göçmen işçi, kimimiz politik mülteci olarak bulunduğumuz bu yabancı topraklarda her iklimin değişikliğiyle çok değişik çağrışımların içine dalıyoruz. Havanın güzeli de, kötüsü de uzak kaldığımız, havasına suyuna hasret yaşadığımız memleketi çağırıyor gözlerimizin önüne. Buraların güneşini güneşimizle, kışını kışımızla karşılaştırıyoruz. Ver her seferinde hep bizim olan, hep içinden geldiğimiz, altında büyüdüğümüz ağır basıyor bu karşılaştırmalarda.

Göçmenlikte hep böyle olagelmiş. Albaylar cuntası döneminde ülkelerini terke zorlanan Yunanlı ilericiler için memleketlerinin güneşi ne denli güzel, ne denli özlenesi olmuşsa, bolşevikler için Petrograd'ın karı, dondurucu soğuğu, aylar boyunca açmak bilmeyen gökyüzü öylesine güzel ve özlenesi olmuştur. Mevsimler boyu mavi Akdeniz de, kalın buz tabakalarıyla kaplı Baltık denizi de ülkelerinin mutluluğu için savaşanların önünde ulaşılmaya çalışılan somut hedefler haline dönüşmüştür.

Yılların insan beyninde, yüreğinde biriktirdikleri öyle bir çırpıda çıkıp gitmiyor. İnsanın öz toprağını sevmesinin, ona bağlılığının hiçbir nesnel ölçütü yok. Yaşayanlarıyla, nasıl olursa olsun iklimleriyle, bitkileriyle memleketlere değer biçmek olanaklı değil.

Oysa Amerikalı hesap yapıyor. Batı Avrupa'ya yerleştirmeye başladığı ölüm füzelerinden Doğu Anadolu'ya da yerleştirmeyi planlıyor, bunu Türkiye halkına dayatmanın yollarını kuruyor. İnsanlar dahil tüm değerlerin alınıp satılabileceği üzerine kurulu düşünce sistemi için **"oldukça mantıklı"** gerekçelere dayanıyor Amerikalı'nın hesabı. **"Doğu Anadolu mal ve insan yoğunluğu yönünden gelişmiş bir bölge değil. Buralara yerleştirilecek füzeler nedeniyle bir nükleer savaşta ilk hedef olması müttefiklere başka ülkelerle karşılaştırıldığında fazla kayıp getirmeyecektir."** Kuşkusuz burada müttefikler NATO demek.

12 Eylül 1980'de Türkiye'ye süngüyle el koyanlar sessizce dinliyorlar önerileri. Oysa değil böylesine önerilerin tartışılmasına ortam yaratmak, Amerikalı'ya böyle konuşmak cesaretini vermek bile suçtur. Hem de sonu ağır cezalarla bitecek denli büyük bir suç.

Fikret Otyam bir röportajında Posof'lu bir Kürt çocuğunun öyküsünü anlatır. Dizboyu karıyla, dondurucu soğuğuyla hüküm süren Doğu Anadolu kışında hastalanan, ateşler içinde yanan çocuk portakal ister yemek için. Belki bir kitapta resmini görmüş, belki öğretmeninden duymuştur portakalı, çünkü ne Posof'ta ne de çevrede yetişmez. Sert iklimin, Doğu Anadolu toprağının izin vermediklerindendir.

Amerikalı ölçerek, biçerek kendi çıkarları için öne süreceği nükleer hedefler hazırlıyor. Doğu Anadolu'ya ölümü yerleştirmenin hesabını yapıyor. Bu hesabı bozmamız gerek. Çünkü biz o topraklarda çocuklar altında koşsun, canları çektikçe alıp yesinler diye portakal ağaçları yetiştireceğiz.